

**Årsredovisning
2019**

Region Kronoberg

Innehållsförteckning

REGIONDIREKTÖREN SAMMANFATTAR ÅRET	5
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	6
Översikt av verksamhetens utveckling	6
Region Kronobergs organisation	7
Händelser av väsentlig betydelse.....	11
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	12
<i>Måluppfyllelse.....</i>	<i>12</i>
<i>Samlad bedömning av måluppfyllelse avseende god ekonomisk hushållning</i>	<i>19</i>
<i>Ekonomisk ställning</i>	<i>19</i>
Redovisning av uppdrag	21
Väsentliga personalförhållanden	25
<i>Region Kronoberg behåller befintliga medarbetare och attraherar nya genom möjligheter till utveckling, hälsofrämjande arbetsplatser och goda arbetsvillkor</i>	<i>25</i>
<i>Obligatorisk sjukfrånvaroredovisning</i>	<i>28</i>
<i>Medarbetarrelaterade nyckeltal.....</i>	<i>29</i>
Balanskravsresultat.....	32
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	33
<i>Förvaltning av finansiella medel.....</i>	<i>34</i>
<i>Pensionsförpliktelser</i>	<i>35</i>
<i>Soliditet.....</i>	<i>35</i>
Förväntad utveckling	36
Styrning och uppföljning av Region Kronobergs verksamhet.....	37
DRIFTSREDOVISNING	38
Resultat per nämnd.....	38
Resultatanalys	44
<i>Intäkter</i>	<i>45</i>
<i>Kostnader</i>	<i>46</i>
<i>Finansiering.....</i>	<i>50</i>
<i>Nettokostnadsutveckling</i>	<i>51</i>
INVESTERINGSREDOVISNING	52
RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS	54

Bilagor

Bilaga 1: 2019 Bilaga Sammanfattning av nämndernas årsrapporter

Bilaga 2: 2019 Bilaga Tabeller resultat nämnder

Bilaga 3: 2019 Bilaga Stiftelser och bolag

Bilaga 4: 2019 Bilaga Uppföljning av Region Kronbergs hållbarhetsprogram

Bilaga 5: 2019 Bilaga Barnbokslut

Bilaga 6: 2019 Bilaga Rapport finansförvaltning

Bilaga 7: 2019 Bilaga Särredovisning tandvård

Bilaga 8: 2019 Bilaga Produktionsnyckeltal

REGIONDIREKTÖREN SAMMANFATTAR ÅRET

2019 var invigningarnas år! Vi invigde nya lokaler för bland annat habiliteringen, onkologen, barnmorskemottagningen och ultraljudsmottagningen i Växjö, barnmorskemottagningen i Ljungby, BUP och specialisttandvården. Under året fick vi också flera tecken på att vår tillgänglighet till vården förbättrades. Vi fick till exempel ta del av kömiljarden, genomförde fler operationer och kortade köerna till röntgen.

Vi hade en stor jubilar: Ljungby Lasarett fyllde 150 år 2019!

Våra Science Gym i Lessebo och Hagaparken i Stockholm lyfte länet Kronoberg och vikten av rörelse, med hjälp av digitala verktyg. Vi hade ett rekordstort antal sökande till våra AT-tjänster, turismen ökade i Kronobergs län, Barnens bästa galler började få stor uppmärksamhet, företagarpattformen Business Region Kronoberg lanserades och vi invigde en ny stadsbusslinje i Växjö. 2019 var dessutom året då våra förtroendevalda tog ett historiskt beslut: att bygga ett nytt akutsjukhus i Växjö.

Det känns också glädjande att Region Kronoberg fortsatt att redovisa ett positivt ekonomiskt resultat även 2019, men vi är medvetna om att tuffare tider kommer och vi måste rusta oss för framtiden utifrån en vikande konjunktur samtidigt som behoven i välfärden ökar.

Om vi ska blicka framåt är förstås bygget av det nya sjukhuset en stor fråga både 2020 och flera år framåt. Det viktigaste jobbet under det kommande året är att komma fram till vad vi ska bedriva för vård i det nya sjukhuset. Detta hänger förstås tätt samman med den omställning till nära vård som är högsta prioritet framöver. Vi ska bygga för framtidens vård, inte gå kvar i gamla hjulspår. 2020 blir också ett år då vi ska jobba med att stärka länet Kronobergs attraktivitet. Vi vill att fler ska flytta till vårt län – inte minst med tanke på de behov av kompetens som företagare och organisationer i länet har. Fler skattebetalare innebär dessutom mer resurser till oss. Ekonomin kommer fortsatt att vara ett fokusområde under 2020. Förutom att göra en del akuta åtgärder för att bromsa kostnadsutvecklingen och hålla oss inom våra ekonomiska ramar, måste vi skapa ett förhållningssätt där vi utgår ifrån att hitta lösningar utifrån de resurser vi har. Vi behöver vara kreativa och modiga för att lyckas hitta nya lösningar som gör att vi kan behålla en god service till kronobergarna – trots ett ökande behov av våra tjänster!



Martin Myrskog, Regiondirektör

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Översikt av verksamhetens utveckling

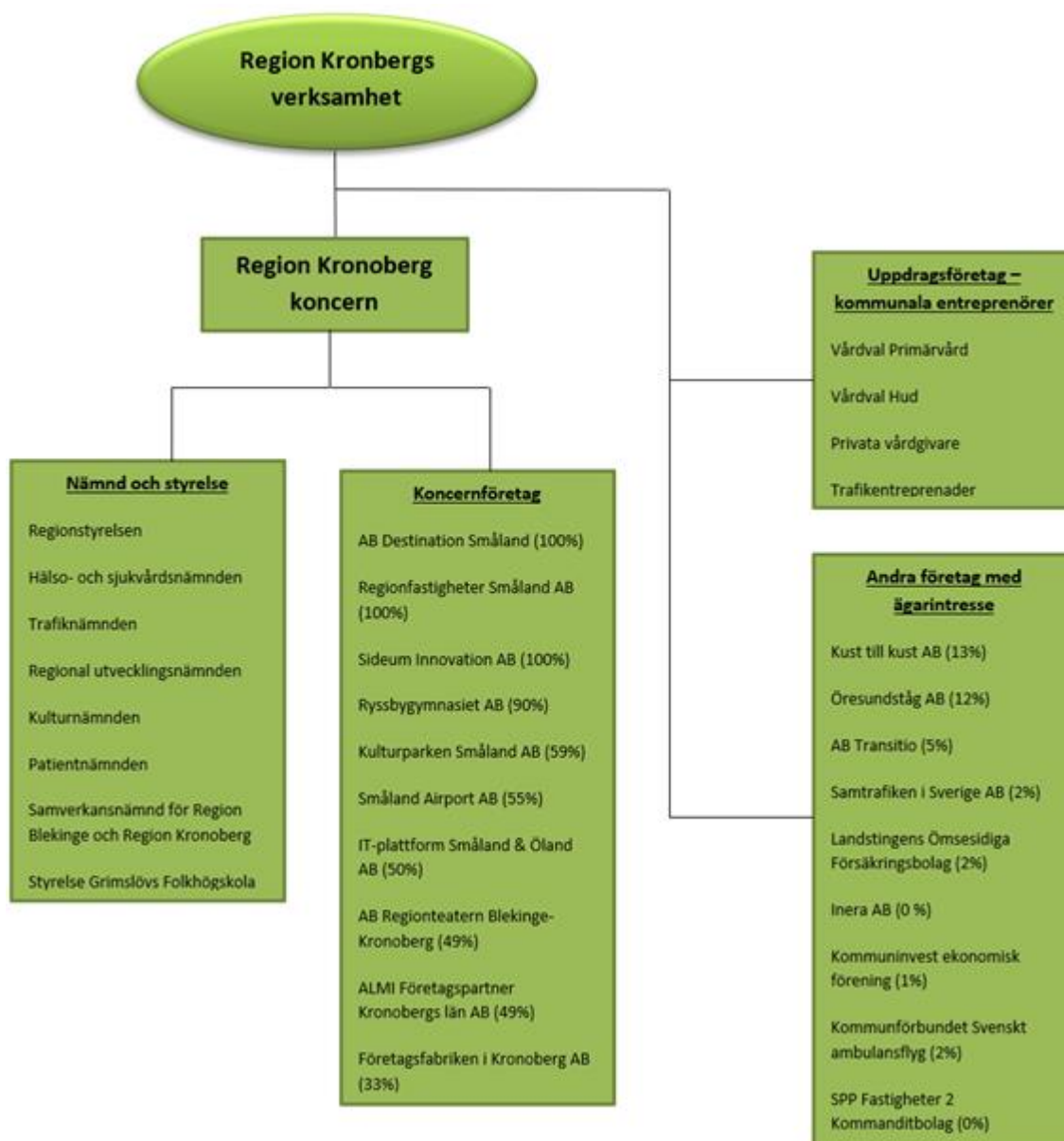
Belopp i mnkr om inget annat anges	no t	2019	2018	2017	2016	2015
Utdebitering, (kr)		12,00	12,00	11,60	11,60	11,60
Antal invånare, (1 nov)		201 290	199 397	197 283	193 906	191 062
Antal anställda	1	6 303	6 243	6 073	5 894	5 771
Antal årsarbetare	2	5 521	5 426	5 300	5 162	5 023
Verksamhetens nettokostnader		6 314	6 073	5 740	5 421	5 126
Personalkostnader		4 047	3 882	3 609	3 429	3 262
Hyrpersonal		183	159	192	156	115
Köpt vård		627	537	473	467	438
Läkemedelskostnader		740	711	676	647	616
Trafikkostnader, (linjetrafik)		556	540	516	492	478
Patientavgifter		166	158	156	160	165
Såld vård (inkl tandvård)		543	498	447	405	379
Trafikintäkter, linjetrafik		296	288	278	275	256
Specialdestinerade statsbidrag		282	208	125	122	71
Statsbidrag, Läkemedelsförmånen	3	542	515	491	460	440
Skatteintäkter och generella statsbidrag	3	6 390	6 137	5 779	5 504	5 179
Årets resultat	4	201	17	84	90	52
Justerat resultat enligt balanskravet		66	110	84	90	9
Eget kapital		1745	1 544	1 430	1 346	1 256
Soliditet, (%)		32,0	30,6	32,0	32,0	31,8
Soliditet inkl ansvarsförbindelse, (%)		-19,0	-25,4	-32,3	-38,7	-46,0
Investeringar		369	602	314	283	269
Självfinansieringsgrad (%)		88	55	92	104	94

1) Antalet anställda avser antalet tillsvidare-och visstidsanställda registrerade sista dagen i månaden. 2)

Årsarbetare=Närvarotimmar/ 140 tim * antal månader (beltid 1 680 tim) 3) Statsbidrag

Läkemedelsförmånen är ett specialdestinerat statsbidrag men ingår, efter beslut i RKR, som en del av posten generella statsbidrag enligt resultaträkningen. 4) 2018 och 2019 är årets resultat enligt ny lag om kommunal bokföring och redovisning. Åren dessförinnan är ej omräknade enligt samma princip.

Region Kronobergs organisation



Nämnder och styrelse

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen är den högsta verkställande och beredande församlingen inom Region Kronoberg.

Styrelsen leder och samordnar förvaltningen av Region Kronobergs angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Ärenden som ska behandlas i regionfullmäktige bereds av regionstyrelsen

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden har vårdgivaransvaret för all hälso- och sjukvård, tandvård, habilitering och hjälpmedelsverksamhet som drivs i Region Kronobergs regi.

Trafiknämnden

Trafiknämnden ansvarar för verksamheten inom Länstrafiken Kronoberg. Nämnden ansvarar för sjukresor och för färdtjänst, riksfärdtjänst samt skolskjutsar enligt särskilda avtal med vissa av länets kommuner.

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden verkar för att stärka utveckling och tillväxt inom regionen.

Kulturnämnden

Kulturnämndens uppgift är att förvalta och utveckla de gemensamma resurserna inom kulturområdet på regional nivå. Nämnden tar fram förslag till kulturplan för Kronobergs län för beslut i regionfullmäktige och ansvarar därefter för genomförandet och uppföljning av planen.

Grimslövs folkhögskolas styrelse

Region Kronoberg ansvarar för Grimslövs folkhögskola som bedriver vuxenutbildning. Styrelsens uppgift är att ansvara för skolans drift och förvaltning av skolans tillgångar.

Patientnämnden

Patientnämndens ansvar är att inom all offentligt finansierad hälso- och sjukvård och tandvård stödja och hjälpa enskilda patienter samt bidra till kvalitetsutveckling och hög patientsäkerhet.

Samverkansnämnd för Region Blekinge och Region Kronoberg

Samverkansnämnden för Region Blekinge och Region Kronoberg är en gemensam nämnd för Region Blekinge och Region Kronoberg vars uppgift är att verka för ett samarbete mellan huvudmännen. Nämnden har till uppgift att vidareutveckla samarbetet för de båda huvudmännen inom hälso- och sjukvårdsområdet enligt tecknat samverkansavtal.

Koncernföretag

Region Kronoberg är huvudman för eller delägare i ett antal stiftelser och bolag. Region Kronoberg är enligt lag inte skyldig att upprätta en sammanställd redovisning av den verksamhet som bedrivs. En konsolidering har heller inte bedömt tillföra väsentlig information i förhållande till Region Kronobergs resultat- och balansräkning.

AB Destination Småland, 100 procent

Bolaget är ett helägt bolag vars uppdrag är att i nära samverkan med länets kommuner, andra offentliga intressenter samt näringslivet skapa förutsättningar för en utveckling av besöksnäringen i regionen.

Regionfastigheter Småland AB, 100 %

Bolaget är ett helägt bolag som köptes hösten 2019. Bolaget ska inom Region Kronoberg, direkt eller indirekt, äga och förvalta fastigheter samt bedriva därmed förenlig verksamhet. Vid årsskiftet ägde bolaget mark och fastighet i Räppe där det planeras för nytt akutsjukhus.

Sideum Innovation AB, 100 procent

Bolaget är ett helägt vilande bolag och har inte bedrivit någon verksamhet de senaste åren.

RyssbyGymnasiet AB, 90 procent

RyssbyGymnasiet är en friskola sedan i juli 2002 med elever från hela landet. Bolaget erbjuder utbildning på gymnasial nivå inom naturbruk, restaurang och livsmedel.

Kulturparken Småland AB, 59 procent

Bolaget bedriver förvaltning av museala samlingar, byggnader och arkiv samt fullgör regionala uppgifter inom Kronobergs läns kulturarv, samt annan kulturell verksamhet.

Växjö Småland Airport AB, 55 procent

Bolagets huvuduppdrag är att ta tillvara och utveckla kommunikationer med flyg till och från Växjö och därigenom bidra till regional utveckling och tillväxt.

IT-plattform Småland och Öland AB, 50 procent

Bolagets uppdrag är att bedriva verksamhet bestående i att utveckla och förvalta en IT-plattform för turiständamål och därmed tillgängliggöra Småland och Öland för nationella och internationella besökare.

AB Regionteatern Blekinge-Kronoberg, 49 procent

Bolagets uppdrag är att bedriva teaterverksamhet samt vara en aktiv del av samhälls- och kulturlivet i Kronobergs och Blekinge län.

ALMI Företagspartner Kronobergs län AB, 49 procent

Almis uppdrag är att stärka det svenska näringslivets utveckling och verka för hållbar tillväxt genom att medverka till att utveckla och finansiera små och medelstora företag med lönsamhets- och tillväxtpotential.

Företagsfabriken i Kronoberg AB, 33,3 procent

Bolagets ändamål är att effektivisera kunskapsöverföringen och kommersialiseringen av akademiska avknoppningar samt stötta kunskapsintensiva företag.

Stiftelsen Musik i Kronoberg

Region Kronoberg är ensam huvudman för stiftelsen Musik i Kronoberg. Tillsammans med Stiftelsen Musik i Skåne, med Region Skåne som huvudman, äger man Musik i Syd AB. Syftet med Musik i Syd är att ge människor tillgång till skapande och levande musikupplevelser.

För mer detaljerad redovisning, se bilaga (Stiftelser och bolag).

Uppdragsföretag - kommunala entreprenörer

Regionfullmäktige fördelar ekonomiska ramar och utarbetar uppdrag till nämnderna. Aktiviteter för att nå fullmäktiges mål kan antingen ske i egen regi eller genom att ingå avtal med externa utförare. Det senare sker bland annat genom upphandling enligt *Lag om offentlig upphandling* och *Lag om valfrihetsystem*.

Region Kronobergs största uppdragsföretag inom olika verksamhetsområden är:

Uppdragstagare	Verksamhetsområde	Utfall mnkr
Achima Care AB	Vårdcentralsverksamhet	83,2
Art Clinic AB	Specialistvård	34,5
Capio Primärvård AB	Vårdcentralsverksamhet	31,2
Unicare Vård i Kronoberg AB	Vårdcentralsverksamhet	29,0
Smålandshälsan i Ljungby AB	Vårdcentralsverksamhet	21,9
Helsa Primärvård AB	Vårdcentralsverksamhet	19,7
Specialistcenter Scandinavia AB	Specialistvård	16,8
Gränsbygdskliniken Vård AB	Vårdcentralsverksamhet	15,3
Växjöhälsan AB	Vårdcentralsverksamhet	13,5
Läkarhuset i Ljungby	Vårdcentralsverksamhet	9,9
Transdev Sverige AB	Tågtrafik - Öresundståg	52,9
Vy Tåg AB	Tågtrafik- Krösatåg	31,1
Arriva Sverige AB	Tågtrafik- Pågatåg	1,7
Bergkvarabuss AB	Linjetrafik med buss	130,9
Grimslövsbuss AB	Linjetrafik med buss	48,6
Nilsbuss AB	Linjetrafik med buss	43,9
Flexbuss Sverige AB	Abonnerad skolskjuts	43,8
Grimslövsbuss AB	Abonnerad skolskjuts	18,3
Taxi Kenth i Knäred AB	Abonnerad skolskjuts	7,2
Östra Torsås Taxi AB	Serviceresor	24,0
Växjö Safety Taxi AB	Serviceresor	9,9
Beställningscentralen i Kronoberg AB	Serviceresor	9,7

Händelser av väsentlig betydelse

Händelser av väsentlig betydelse under 2019 har varit:

- Regionfullmäktige fattade i maj 2019 ett inriktningsbeslut om att bygga ett nytt akutsjukhus i Växjö som ska ersätta det nuvarande Centrallasarettet i Växjö. Enligt plan ska det nya akutsjukhuset stå färdigt år 2028.
- Som en del i Budget 2020 med plan 2021-2022 beslutade Regionfullmäktige att införa av Vårdval BUP i Region Kronoberg. Vårdval BUP infördes i Region Kronoberg fr o m 1 januari 2020.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning utifrån en stabil ekonomi som kännetecknas av långsiktighet och hållbarhet ska vara grunden för regionens verksamhet och ge regioninvånarna en god och kvalitativ service. Det skapas genom att verksamheten drivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt och betyder att dagens kostnader inte skjuts över på framtidens generationer. För både verksamhet och ekonomi finns ett antal regionövergripande mål.

Måluppfyllelse

Region Kronoberg har utifrån visionen "*Ett gott liv i ett livskraftigt län*" formulerat fyra övergripande långsiktiga mål:

- Nöjda invånare med stort förtroende för Region Kronobergs verksamhet
- Attraktiv arbetsgivare med medarbetare som trivs och utvecklas
- En effektiv verksamhet med hög kvalitet
- En hållbar ekonomi i balans

Regionfullmäktige beslutar årligen om inriktningsmål inom perspektiven *Invånare*, *Medarbetare*, *Verksamhetsutveckling* och *Ekonomi*. Inriktningsmålen har måtetal kopplade till sig för att indikera om Region Kronoberg rör sig i riktning mot målen. Nedan följer en redovisning av måluppfyllelsen för perioden.

Färgmarkering utifrån måluppfyllelse (% av målvärde) nedan:

■ ≤ 80 ◆ ≤ 100 ●



Målet uppfyllt



Delvis tillfredsställande måluppfyllelse



Otillfredsställande måluppfyllelse

Trendpilen anger om förändringen sker i önskad riktning och en trendpil som pekar uppåt avser att utvecklingen är positiv ur Region Kronobergs perspektiv.

Nedan följer en redovisning av måluppfyllelsen för perioden januari-december 2019 (utfallen i tabellerna nedan jämför perioden januari-december respektive år om inget annat anges).

Invånare

Förtroendet för verksamheten ska vara högt

Mätetal		Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Mål 2019	Kommentar
Förtroende för hälso- och sjukvården enligt Hälso- och sjukvårdsbarometern		63 %	67 %	63 %	67 %	Hälso- och sjukvårdsbarometern genomförs 2 gånger per (vår/höst), resultat som presenteras nationellt är sammanslagning av båda mätningar. Region Kronoberg ligger lite över riket.*
Nöjd kund index (NKI) buss/tåg enligt Kollektivtrafikbarometern		70 %	68 %	68 %	68 %	Utfallet för NKI visar på en positiv utveckling och ligger klart över målvärdet för 2019. En bidragande orsak kan vara att situationen vid ombyggnationen av Växjö stationsområde har stabiliserats. Den stora förändringen länstrafiken genomförde under 2018 då stadstrafiken flyttades till Kronobergsgatan har satt sig och i kombination med att länstrafiken under året utökad och förändrat trafikbudet har detta påverkat resenärerna positivt. En ytterligare bidragande orsak är att länstrafiken på ett strukturerat och effektivt sätt arbetat med informationsinsatser vid planerade förändringar i trafiken.

Mäter invånarnas allmänna uppfattning och förtroende för hälso- och sjukvården i Region Kronoberg, respondenterna behöver inte ha haft någon kontakt med hälso- och sjukvården under året.

Tillgängligheten till verksamheterna ska vara god

Mätetal		Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Mål 2019	Kommentar
Andel genomförda läkarbesök till specialist i allmänmedicin inom primärvård 3 dagar		82 %			80 %	Utfall för medicinsk bedömning till allmänläkare inom 3 dagar fick 82 % varav offentlig 81 % och privat vårdgivare 83 %.
Andel väntande patienter till läkarbesök(nybesök) inom planerad specialiserad vård som väntat 60 dagar eller kortare		70 %	66 %	72 %	80 %	Väntetidsläget till nybesök har förbättrats jämfört med föregående år. Totalt antal väntande är också färre än motsvarande tidpunkt 2018.
Andel väntande patienter till behandling inom planerad specialiserad vård som väntat 60 dagar eller kortare		66 %	51 %	55 %	80 %	En ökad produktion inom framförallt sjukhusvården har inneburit att väntetidsläget förbättrats betydligt jämfört med föregående år.
Andel telefonsamtal som besvaras av vårdcentral inom samma dag		94 %	93 %	93 %	100 %	I utfallet ingår samtliga vårdcentraler både offentlig och privata och det går att utläsa en förbättring av telefontillgängligheten jämfört med tidigare år.
Spridning av aktiviteter inom kultursamverkansmodellen och studieförbunden, Andel aktiviteter utanför Växjö kommun (%)		55 %	53 %	43 %	54 %	Indexet är baserat på spridning av aktiviteter hos verksamheter inom kultursamverkansmodellen och studieförbunden.

Kvaliteten i verksamheten ska vara god

Mätetal		Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Mål 2019	Kommentar
Vårdrelaterade infektioner		11 %	13,9 %	14,6 %	9 %	Förbättringen är ett resultat av de åtgärder Region Kronoberg satsat på under de senaste åren. Det handlar om arbetet med BHK (basala hygien- och klädrutiner) samt riktade insatser mot lunginflammationer, urinvägsrelaterade infektioner och infartsrelaterade infektioner.
Antalet läkemedelsgenomgångar ska öka		752	870	539	1 100	Avvikelsen mot målet beror i huvudsak på att färre läkemedelsgenomgångar än planerat har bokats in från primärvården.
Antalet psykologer inom den offentligt drivna primärvården ska öka		6			6	3 psykologer + 3 PTP finns anställda inom primärvårdsrehab.
Punktlighet stadsbusstrafik +3 min		93 %			96 %	Nytt mätetal för 2019, historisk data saknas då det tidigare måttet var + 5 minuter.
Punktlighet regionbusstrafik +3 min		83 %			92 %	Nytt mätetal för 2019, historisk data saknas då det tidigare måttet var + 5 minuter. Siffran avser reglerhållplatser.
Kundnöjdhet Serviceresor gällande väntetid i telefon			69 %	74 %	82 %	Frågan om Kundnöjdhet gällande väntetid i telefon har förändrats i vår undersökning Anbarö. Från och med juli mäts den genom att kunden får frågan "Var väntetiden innan du fick svar och kunde göra din beställning rimlig?" med svarsalternativ Ja/Nej/Vet ej. Nytt mätetal har skapats " Kundnöjdhet Serviceresor gällande om väntetid i telefon är rimlig" se nedan.
Kundnöjdhet Serviceresor gällande om väntetid i telefon är rimlig (OBS! Ersätter ovanstående mätetal)		93 %				Frågan om Kundnöjdhet gällande väntetid i telefon har förändrats i vår undersökning Anbarö. Från och med juli mäts den genom att kunden får frågan "Var väntetiden innan du fick svar och kunde göra din beställning rimlig?" med svarsalternativ Ja/Nej/Vet ej. Ett målvärde från politiken har ännu inte fastställts utifrån den nya mätmetoden.

Medarbetare

Region Kronoberg ska vara en attraktiv arbetsgivare

Mätetal		Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Mål 2019	Kommentar
Sjukfrånvaron		5 %	5,4 %	5,4 %	5,2 %	Sjukfrånvaron har minskat kraftigt under året och målet på totalt 5,2% uppnås med god marginal.
Kostnader för hyrpersonal i förhållande till kostnad för egen personal (%)		5,7 %	5,2 %	6,7 %	3 %	Kostnaderna för hyrpersonal har ökat betydligt jämfört med samma period förra året och även sett i förhållande till egen personal. Kostnaden ökade med ca 24 mnkr jämfört med 2018. Den största procentuella ökningen finns inom yrkeskategorin sjuksköterskor.
Antal anställda med delade turer		91	103	111	50	Genomförandet av avvecklandet har varit komplext och för tillfället helt avstannat pga att det uppstod behov av utökning av antal tjänster för att lösa uppdraget. Arbetet pågår med att hitta lämpliga lösningar på detta.

Året präglas av kraftigt minskad sjukfrånvaro och att det är fortsatt svårt att rekrytera vissa läkarspecialiteter, allmänsjuksköterskor och specialistsjuksköterskor, vilket leder till hyrberoende. Ett starkt fokus riktas på att bemanna med egen personal istället för hyrpersonal och beslut har fattas om en uppdaterad utfasningsplan. Förutom att rekrytera pågår översyn av grunderna för bemanning genom att fokusera på möjligheterna till högre tjänstgöringsgrad, förbättrad bemanningsplanering och schemaläggning. Det har ur ett medarbetarperspektiv varit en välfungerande sommar.

Verksamhetsutveckling

Effektiva och kvalitativa processer i verksamheten

Mätetal	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Mål 2019	Kommentar
Antal överbeläggningar per 100 disponibla vårdplatser 	2,2	2,3	3,5	1,3	Antalet överbeläggningar sjunker jämfört med tidigare år. Utfallet grundar sig på ackumulerat utfall 2019 för samtliga överbeläggningar och disponibla vårdplatser som rapporterats till Sveriges kommuner och regioners databas.
Antibiotikaförskrivning, antal recept per 1000 invånare 	293	300	314	250	Förskrivningen av antibiotika har minskat jämfört med föregående år tack vare fortsatt arbete med STRAMA-riktlinjerna, dock fortfarande något över målvärdet på 250 recept/1 000 invånare.
Produktivitet, (kr/viktpoäng) - PRIMÄRVÅRD 	2 754	2 646	2 441	2 600	Inom primärvården kan det konstateras att den totala viktade produktionen för årets åtta första månader minskat marginellt (en procentenhet) jämfört med föregående år. Kostnaden för 2019 ökade dock procentuellt sett något mer än vad som kan förväntas sett till löne- och prisförändringar (landstingsprisindex, LPIK), vilket främst beror på ökade kostnader för hyrpersonal (främst en prisökning) jämfört med 2018. Kostnaden per viktpoäng ligger därmed något över målvärdet för 2019, men måluppfyllelsen är ändå relativt tillfredsställande.
Produktivitet, (kr/viktpoäng) - SPECIALISERAD SOMATISK VÅRD 	3 886	3 761	3 592	3 820	Inom den specialiserade somatiska vården ökade kostnaden för verksamheten i egen regi mer än LPIK, vilket förklaras av bland annat av ökade kostnader för bemanning (främst hyrpersonal) och läkemedel. Kostnaden ökade med ca sex procent jämfört med föregående år. Den viktade produktionen har även den ökat, dock ej i samma omfattning (ca tre procent). Sammantaget ligger kostnaden per viktpoäng något över målvärdet för året.
Produktivitet, (kr/viktpoäng) - SPECIALISERAD PSYKIATRISK VÅRD 	3 739	3 749	3 696	3 920	Inom den specialiserade psykiatriska vården ökar kostnaden i den omfattning som kan förväntas utifrån hur löner och priser förändrats (enligt LPIK). Samtidigt ökar den viktade produktionen motsvarande kostnaderna och kostnaden/viktpoäng håller sig inom målvärdet för året.
Antal "Fysisk aktivitet på recept" 	1 515	1 485	1 357	2 000	Trots att målet ej uppnås för 2019 ses en uppåtgående trend framförallt för andra halvåret jämfört med föregående år.

Region Kronoberg ska vara en drivande utvecklingsaktör

Mätetal		Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Mål 2019	Kommentar
Antal företag som Region Kronoberg nått direkt eller indirekt via våra bolag eller andra som finansieras av Region Kronoberg		773	720	720	900	Målet innefattar kontakter med företag både direkt och indirekt, d.v.s. genom ägda bolag, och visar en ökning jämfört med 2018. Direktkontakter med företag sker främst genom affärsutvecklingscheckar och Konsulttimmen. För affärsutvecklingscheckar har målet om antal företag som får stöd dock inte uppnåtts p.g.a. beslutsstopp från Tillväxtverket den 18 oktober 2019. Konsulttimmens första projektperiod avslutades i augusti och har totalt sett över hela projektperioden inte nått upp till målsättningen om utdelade stöd. Flera av de ägda bolagen har under 2019 haft ett stort antal företagskontakter både i sin ordinarie verksamhet och i de projekt som bedrivits riktade mot små och medelstora företag.
Antal elever Region Kronoberg nått för att främja medvetna studieval		7 000	6 725		7 500	Siffran avser antal anmälda elever för vår- och höstterminen inom Mot nya höjder, samt upplevelseverkstäder och föreläsningar genomförda av Vård- och omsorgscollege. Ytterligare insatser än de som har räknats in har genomförts under året, som exempelvis besök med Maker tour-bussen, arrangemang på Nobelmuseet i Markaryd och på Vetenskapsdagen/Höjdpunkt Linné som hölls på Linnéuniversitetet.
Antal nystartade företag i länet enligt Tillväxtanalys		894	894	1 031	1 100	Utfall för 2018 då siffror för helåret 2019 sammanställs först i april.
Nystartade företag i länet enligt Tillväxtanalys - Andel startade av kvinnor		30,1 %	30,1 %	29,2 %	32 %	Utfall från 2018. Siffror för helåret 2019 sammanställs först i april.

Region Kronobergs klimatpåverkande utsläpp ska minska

Mätetal		Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Mål 2019	Kommentar
Andel av resorna med fordon från bilpoolen som sker med förnyelsebart bränsle		58 %	48 %	43 %	75 %	Region Kronoberg har under året fått in en hel del nya bilpoolsbilar som har en större gastank och en mindre bensintank, jämfört med tidigare bilar, vilket medfört att man tankat mer gas. Under hela hösten har det genomförts informationsinsatser om hur man tankar gas ute på flera verksamheters APT. Det har även öppnats ett nytt tankställe för biogas i Växjö slutet på 2019.
Andel förnyelsebara drivmedel inom Länstrafikens samtliga fordon (buss, bil och minibuss)		98 %	91 %	87 %	87 %	Utfallet avser perioden januari-juni 2019. Utfall för helår 2019 rapporteras in först i februari 2020 och kan därför redovisas först i delårsrapport i mars 2020. Andelen förnyelsebara drivmedel för länstrafikens samtliga fordon har ökat med sju procentenheter under perioden jan-juni 2019 jämfört med utfallet för helår 2018 och är 11 procentenheter över målvärdet för 2019.
Andel av energiförbrukningen (uppvärmning) inom verksamheten som kommer från icke-fossila källor		97 %	97 %	95 %	95 %	96,9% av energiförbrukningen kommer från förnybara källor. All energi från VEAB är 100% fossilfri, det som drar ned värdet något är avfallsförbränningen i Ljungby. Övrig värme är nästintill 100 % förnybar. Målet för 2019 är uppnått.

Ekonomi

En hållbar ekonomi i balans

Mätetal	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Mål 2019	Kommentar
Resultat (%) i förhållande till skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag 	1 %	1,8 %	1,6 %	1,3 %	Balanskravsresultatet visar på ett positivt utfall för perioden. I förhållande till skatteintäkter, utjämning och statsbidrag är det dock marginellt sämre än budgeterat. Det nya lagen för kommunal redovisning innebär att regioner och kommuner ska värdera sina finansiella tillgångar till marknadsvärde varje månad. Med orealiserade vinster inräknat blir utfallet 3,1 % (Vid beräkning av regionens balanskravsresultat ska dock dessa enligt regelverket räknas bort).
Nettokostnadsutveckling totalt, (%) 	4 %	5,8 %	5,9 %	4,5 %	Ökningstakten för Region Kronobergs nettokostnader är betydligt lägre än tidigare år, främst på grund av ökade specialdestinerade statsbidrag 2019. Dessa bidrar till att nettokostnaderna inte ökar lika kraftigt. Region Kronobergs nettokostnadsutveckling för 2019 överensstämmer med rikssnittet för regioner 2019.

Samlad bedömning av måluppfyllelse avseende god ekonomisk hushållning

Av de två finansiella resultatmålen som redovisas ovan uppnås ett av två då nettokostnadsutvecklingen är lägre än målsättningen för året. Gällande resultat i förhållande till skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag så uppnås inte det specifika budgeterade balanskravsresultatet på 1,3 %. Dock så uppnås regionfullmäktiges uttalade resultatmål på 1 % över tid (med orealiserade vinster inräknat blir utfallet för 2019, 3,1 %).

För de 29 st verksamhetsmässiga resultatmålen visar utfallet för 2019 att 21 mål är helt uppfyllda eller har en delvis tillfredsställande måluppfyllelse. För de sju resultatmål med otillfredsställande måluppfyllelse har fem mål en positiv trendutveckling jämfört med föregående år. För ett resultatmål har mätmetoden ändrats under året och målvärdet kan därför ej utvärderas.

Sammantaget är bedömningen att Region Kronobergs måluppfyllelse gällande god ekonomisk hushållning är tillfredsställande för 2019.

Ekonomisk ställning

Region Kronoberg går in i 2020 med en relativt god ekonomisk ställning. Genomsnittligt årligt resultat (balanskravsresultat) för de senaste fem åren uppgår till ca 72 mnkr, vilket motsvarar 1,2 % av skatteintäkter, kommunal ekonomisk utjämning och generella statsbidrag över samma tidsperiod.

Den genomsnittliga likviditeten för 2019 uppgick till 1 080 mnkr. Då har under året 485 mnkr

förts över till pensionsmedelsförvaltningen. Regionens soliditet är 32 % samt -19 % inklusive ansvarsförbindelsen.

Region Kronoberg har inga lån och hittills har investeringarna kunnat finansieras med egna medel det vill säga årets resultat och avskrivningar samt från regionens sparande. Kommande investeringsbehov kommer att ställa krav på fortsatt höga resultatnivåer.

Redovisning av uppdrag

Perspektiv	Uppdrag	Kommentar
 Invånare	Införa vårdval inom Barn och ungdomspsykiatri (BUP)	Regionstyrelse Klar Vårdval BUP är utrett och beslutat och infördes 1 januari 2020.
	Stimulera flexibla öppettider inom vårdvalet	Regionstyrelse Klar Detta är Inskrivet som den del i Uppdragsspecifikationen för Vårdval inför 2020.
	Säkerställa fast vårdkontakt i den nära vården.	Hälso- och sjukvårdsnämnd Pågående Fast vårdkontakt ingår i konceptet Patientkontrakt. Ett antal enheter har startat arbetet och bidrar med att utveckla nya arbetssätt. Det fortsatta arbetet handlar om att omsätta konceptet inom fler enheter i respektive verksamhetsområde samt att införa som en naturlig del inom de prioriterade standardiserade vårdprocesserna. Det finns ett givet uppdrag att definiera fast vårdkontakt som ska redovisas under våren 2020.
	Organisera akuten och jourläkarcentralen gemensamt så att invånarna får en väg in. När patienten söker vård hänvisas de till rätt vårdnivå	Hälso- och sjukvårdsnämnd Pågående Dialog pågår om vilka möjligheter det finns att utforma en gemensam väg in för akutmottagning och jourläkarcentral. Frågan kommer också att hanteras i planeringen av nytt sjukhus.
 Medarbetare	Skapa bättre möjligheter att göra karriär inom professionen.	Regionstyrelse Pågående En kartläggning av nuvarande och befintliga karriärvägar är kartlagda och beskrivna samt presenterade för Personalutskottet. Personalutskottet har ännu ej givit vidare anvisningar i frågan.
 Verksamhetsutveckling	Tillse att laddmöjligheter för personbil ska finnas i anslutning till Region Kronobergs arbetsplatser senast 2021	Regionstyrelse Pågående Genomförandet ligger väl i fas med införandeplan. Det som återstår är installation av laddmöjligheter vid vårdcentralerna i Tingsryd, Ingelstad och Teleborg.
	Göra det enklare att starta och driva vårdcentraler. Vi ska ge möjlighet att utföra delar av vårdvalsuppdraget t.ex. driva en mottagning med inriktning mot psykisk ohälsa	Regionstyrelse Klar Uppdraget är uppfyllt då det ingår Uppdragsspecifikationen 2020 för Vårdval Kronoberg primärvård.
	Ta fram en plan för hur vi ska flytta vårdresurser från sjukhusen till primärvården.	Hälso- och sjukvårdsnämnd Pågående Uppdraget hanteras i det fortsatta arbetet med Nära vård. Det finns i dagsläget ingen plan framtagen.

Perspektiv	Uppdrag	Kommentar
	Fortsätta utveckla mobila vårdteam i hela länet med utgångspunkt i den nära vården.	Hälso- och sjukvårdsnämnd Klar Utveckling av redan etablerade mobila arbetssätt pågår. Det handlar om tandvårdsbuss, mobil röntgen, hembesök av läkare och vårdteam inom primärvård, psykiatri, palliativ vård samt mobil medicinläkare för östra respektive västra länsdelen. I planeringen för Nära vård har mobila arbetssätt är en naturlig plats.
	Ta fram en handlingsplan utifrån RCC-s uppdaterade cancerplan.	Hälso- och sjukvårdsnämnd Pågående En arbetsgrupp arbetar med att ta fram ett förslag till handlingsplan som beräknas vara klart att ta upp på styrgrupp cancermötet under våren 2020.
	Ge Regionala utvecklingsnämnden i uppdrag att samordna och utveckla satsningarna på besöksnäringen.	Regional utvecklingsnämnd Pågående Förvaltningen har tagit initiativ till att påbörja arbetet med att ta fram en ny besöksnäringstrategi med handlingsplan. Arbetet pågår i en särskild arbetsgrupp, med medverkan av bl.a. Region Kronoberg och AB Destination Småland, beslut i Regionfullmäktige i slutet av 2020. Vidare har nämnden givit uppdrag till AB Destination Småland att arbeta med en Masterplan för marknadsföring, att stimulera utvecklingen av besöksnäringen i samband med MAT och att ta fram en långsiktig handlingsplan för utvecklingen av besöksnäringen i Glasriket i samband med GAS 2020. Bolaget har även fått uppdragen att ansvara för planering och genomförande av GAS 2020-konferensen och att medverka och representera Kronoberg i arbetet med Sydostledens utveckling. Samtliga dessa insatser pågår för närvarande och fortsätter under 2020. För arbetet med GAS har bolaget i september 2019 anställt en projektledare och en styrgrupp för arbetet har formerats där Regional utvecklingsdirektör är ordförande.
	Ge Kulturnämnden ett särskilt uppdrag att genom samverkan med arrangörer sprida kulturen i hela länet.	Kulturnämnd Klar Hanteras inom Kultur i hela Kronoberg genom samarbetet Scensommar Kronoberg.
	Ge Regionala utvecklingsnämnden i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att öka antalet nystartade företag i länet och särskilt av kvinnor.	Regional utvecklingsnämnd Klar Nyföretagarmiljonen har utökats med 500 000 kr vilket gjordes med särskilt syfte att utveckla förutsättningarna för att öka antalet nystartade företag i länet och särskilt av kvinnor. Medlen riktas

Perspektiv	Uppdrag	Kommentar
		mot aktörerna i främjarsystemet (F4) och en återsrapportering av hur man lyckats med uppdraget kommer.
	Strukturera och intensifiera samarbetet med näringslivet och kommunerna runt infrastrukturfrågor.	Regional utvecklingsnämnd Klar Region Kronoberg ingår i Regionsamverkan Sydsverige (RSS) som bl.a. arbetar med att utveckla förutsättningarna för godstransporter och godshantering i södra Sverige, vilket har en stark koppling till näringslivets utvecklingsmöjligheter. En del i arbetet är att ta fram ett gemensamt positionspapper kring infrastrukturen i området. Regionen deltar även i arbetet med Sydostlänken och Baltic Link där näringslivets villkor och behov av infrastruktur är en viktig utgångspunkt. Initiativ har tagits för att föra in näringslivsfrågorna kopplat till infrastruktur genom IKA gruppen (Infrastruktur, kollektivtrafik - arbetsgrupp). IKA gruppen består av tjänstepersoner från Region Kronoberg, samtliga kommuner, Länsstyrelsen och Trafikverket.
	Genomföra förhandlingar med grannlänarna i syfte att helt avskaffa länsgränsens påverkan på biljettpriset	Trafiknämnd Pågående Detta arbete har pågått och diskuterats under lång tid. I samband med att den nya sydtaxan införs under 2020, kommer priserna att sänkas vid resor över länsgräns. Dock inte så att det blir helt neutralt. För att detta ska vara möjligt bör alla inblandade län besluta om samma taxe/zonnivå.
	I samarbete med grannlänarna stärka kollektivtrafiken över länsgränsen i syfte att underlätta arbetspendling	Trafiknämnd Klar Detta är ett ständigt pågående arbete, då Länsstrafikens huvuduppdrag sedan start är att erbjuda arbets- och studiependling.
 Ekonomi	Utarbeta en modell för hantering av över- och underskott	Regionstyrelse Klar En utredning av ett införande av hantering av över- och underskott genomfördes 2016. Då togs beslutet att inte införa en sådan modell. Uppdraget återaktualiserades i Budget 2019. Efter dialog med företrädare för majoriteten föreslås uppdraget omformuleras till "att ta fram en modell för att mäta och utvärdera fler dimensioner kopplat till respektive verksamhet- EKP". Ett sådant uppdrag är formulerat i Budget 2020-2022. Detta för att ge större möjlighet till att bedöma resultatet som en helhet, samt göra en översyn av resultatbaserade ersättningar i vissa utvalda verksamheter kopplat till detta.

Perspektiv	Uppdrag	Kommentar
	Utarbeta en policy för intraprenader i Region Kronoberg	Regionstyrelse Klar En genomgång och utvärdering av gamla riktlinjer för intraprenader har genomförts och ett nytt förslag har utarbetats för politisk behandling.
	Ändra vårdvalsersättningen till 85 % ACG (vårdtyngd) - 5 % ålder - 10 % CNI (socioekonomiska faktorer), dessutom ska ersättning för tolkhjälp utgå med 500 kr per tillfälle.	Regionstyrelse Klar Reglerad i uppdragsspecifikation 2019 för Vårdval Kronoberg – Primärvård.

Regionfullmäktige beslutade i Budget 2019-2021 om ovanstående uppdrag till nämnder och styrelser.

Av de 19 uppdragen för 2019 är elva uppdrag rapporterade som klara, övriga uppdrag är pågående och kommer att avrapporteras under 2020.

Väsentliga personalförhållanden

Region Kronoberg behåller befintliga medarbetare och attraherar nya genom möjligheter till utveckling, hälsofrämjande arbetsplatser och goda arbetsvillkor

Fortsätta att utveckla ledarskap och medarbetarskap i Region Kronoberg

En intern utredning kring chefers organisatoriska förutsättningar, där vi bland annat tittat på antal medarbetare per chef och stödfunktioner har genomförts under året och sammanfattats i en rapport. Utredningen bygger på aktuell forskning och omvärldsbevakning. Ett förslag till beslut är framtaget och har varit ute på remiss i olika ledningsgrupper och centrala samverkansgruppen. Beslutsunderlag och genomförandeplan är under framtagande.

Ett program för framtida ledare har genomförts i samarbete med Linnéuniversitetet med totalt 21 deltagare. En utvärdering har genomförts som visade att programmet i sin helhet var mycket uppskattad och flertalet av deltagarna har påbörjat en chefstjänst. Frågan kring att starta ett nytt program för framtida ledare kommer att tas upp under 2021.

Under våren 2019 fick HR-direktören och Utvecklingsdirektören i uppdrag att ta fram ett förslag på ett ledarskapsprogram för befintliga chefer. Förslaget har arbetats fram av en arbetsgrupp med representanter från HR, FoUU samt Kommunikationsavdelningen och presenterades i Regionens ledningsgrupp i oktober 2019. Beslut är taget att ett ledarskapsprogram för befintliga chefer ska genomföras med start hösten 2020. Programmet kommer vara obligatoriskt för alla chefer och kommer att genomföras till största del med interna resurser.

Fortsatt utveckling sker kontinuerligt kring chefsrekrytering och verktyg för utvärdering/utveckling av chefer. Detta arbete ingår som en del inom ramen för ledarskapsprogrammet för befintliga chefer. Ca 45 chefsrekryteringar har genomförts under 2019.

Implementering av medarbetaridén pågår och utbildning för chefer och HR har genomförts under perioden maj-september. En ny kompetensportal har byggts upp och har lanserats under hösten, där ett årshjul kring utbildningar finns med.

Under året har en översyn genomförts kring behovet av chefsstöd. Målsättningen är att ha interna resurser som kan arbeta proaktivt och stötta verksamheterna med ledningsgruppsutveckling, utbildning, chefsstöd, handledning m.m. och därigenom även minska behovet av externa konsulter. Två organisationsutvecklare har därför anställts under hösten som kompletterar nuvarande organisationsutvecklare.

Fortsätta att utveckla hälsofrämjande arbetsplatser och en hållbar arbetsmiljö

Åtgärder sker på olika nivåer för att öka kunskap att uppnå hälsofrämjande arbetsplatser (HFA) och minska ohälsa. Ca 90 arbetsmiljöteam har startats och utvecklats under året. Ett arbetsmiljöteam består av chef, skyddsombud och hälsoinspiratör. Arbetsmiljöteamen ses som

ett strategiskt viktigt forum för att uppnå en hälsofrämjande arbetsplats genom att öka kunskap och dialog på arbetsplatserna samt fånga frisk- och riskfaktorer. Flera framtagna HFA-verktyg har utvecklats som stöd till arbetsplatserna.

Arbetsmiljöutbildningen har reviderats och ett nytt upplägg startades innan sommaren för chefer, skyddsombud och HR. En repetitionsutbildning har erbjudits under året för samma målgrupp. Kontinuerlig samverkan sker mellan HR centralt/lokalt och Företagshälsovården och gemensamma förbättringsområden har identifierats och flera åtgärder vidtagits. Ett omtag har genomförts inom det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) med ny rutin, checklista och mallar för att få en heltäckande och användarvänlig struktur.

Medarbetarenkät - HME

	2019	2017
Motivation	79,9	78,2
Ledarskap	77,9	76,3
Styrning	76,4	75,0
Totalt	78,1	76,5

Årets medarbetarenkät genomfördes mellan 18 november och 8 december 2019 och är en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet. 77 procent av medarbetarna svarade på enkäten, och det totala medelvärdet blev 4,0 på en femgradig skala. Resultaten på övergripande nivå har generellt förbättrats sedan mätningen 2017. Nytt för i år är att medarbetarenkäten har slagits samman med patientsäkerhetskulturmätningen.

Medarbetarenkäten är en del av vårt systematiska arbete med arbetsmiljö och visar en ögonblicksbild av hur läget var när medarbetarenkäten genomfördes. Resultatet är ingen utvärdering utan ska användas som ett underlag för utveckling och för att göra förbättringar i vår arbetsmiljö, både på arbetsplatsnivå och övergripande men också synliggöra vad som fungerar riktigt bra. Eftersom medarbetarenkät och patientsäkerhetskulturmätningen genomförs samtidigt finns möjlighet att hitta samband mellan de båda områdena. Möjlighet till stöd utifrån resultaten på verksamhetsnivå finns att tillgå på lokal och central nivå.

Medarbetarenkäten innehöll frågeområden som ledarskap, kommunikativt ledarskap, styrning, medarbetarskap, motivation, arbetsgemenskap, hälsa, jämställdhet samt övriga frågor. Högst medelvärde har frågeområdena motivation (4,2), arbetsgemenskap (4,2) och jämställdhet (4,2). Den enskilda frågan som fick högst medelvärde av alla (4,5) var "Mitt arbete känns meningsfullt". Lägst medelvärde har frågeområdet övriga frågor (3,7), som innehåller frågorna om man är stolt över att arbeta i Region Kronoberg och om man kan rekommendera oss som arbetsgivare. Frågan som fick lägst medelvärde (3,5) var "Jag känner till Region Kronobergs medarbetaridé".

Fortsätta att stärka och utveckla kompetensförsörjningen

I början av året genomfördes upplevelseverkstad för länets 8:e-klassare vilket innebär att alla elever (ca 2 400) får en kort men kärnfull bild av vård- och omsorgsarbete genom ett

studiebesök på Kliniskt träningscentrum (KTC) i Ljungby eller Växjö. Det är tredje gången som upplevelseverkstäderna genomförs och Hälso- och sjukvården ser det som ett mycket bra sätt att möta framtidens medarbetare och väcka intresse och nyfikenhet för vårdens yrken.

"Attraheraperspektivet" som innebär att Region Kronoberg möter potentiella framtida medarbetare är mycket aktivt och arbetet bedrivs utifrån ett årshjul där insatser planeras långt i förväg utifrån vårt långsiktiga rekryteringsbehov. Parallellt med detta ser Hälso- och sjukvården över grunderna för bemanning genom att fokusera på möjligheterna till heltidstjänstgöring/högre tjänstgöringsgrad, bemanningsplanering och schemaläggning. Allt detta måste göras på ett sätt som gör att vi använder resurserna på ett så effektivt sätt som möjligt samtidigt som vi är attraktiva arbetsgivare och fasar ut hyrpersonal.

Vi har ett rekordstort antal sökande till våra AT-tjänster och utvärdering av de som fullgjort sin tjänstgöring visar på att man generellt är mycket nöjd med sin AT-placering i Region Kronoberg. Satsningen på ökat antal ST-läkare är framgångsrik. Vi har nu totalt ca 180 ST-läkare inom regionen och kommer på sikt kunna möta vårt behov av specialistläkare utifrån personalomsättning och pensioneringar. Inom smalare specialiteter finns alltid risker då det handlar om ett fåtal individer men satsningen ger en bra planeringshorisont. Särskilt kan nämnas att man inom primärvården har en historiskt hög ST-läkarbemanning som på sikt kommer säkra vårt behov inom området.

Rekryteringsarbetet gällande sommarvikarier (undersköterskor/skötare, medicinska sekreterare, underläkare) har gått bra, men upplevelsen är att konkurrensen om arbetskraften ökat jämfört med föregående år.

En viktig del i kompetensförsörjningen är att på bästa sätt ta emot studenter från ett stort antal utbildningar som är relevanta för vår verksamhet. Genom de olika former av praktik som genomförs av allt från undersköterskor till läkare och fysioterapeuter får vi en möjlighet att möta studenter fulla av kunskap och kompetens från akademien samtidigt som vi har möjlighet att visa upp vår verksamhet och väcka tankar om en potentiell framtida arbetsplats. Under året har samarbetet med Lunds universitet gällande läkarutbildningen fördjupats. Detta är på lång sikt en viktig satsning för att säkra tillgången på läkare till regionen. Under 2019 genomfördes totalt ca 6500 praktikveckor av ca 1500 studenter.

Utveckla lönebildningen och digitalisera anställnings- och löneprocessen

Syftet är att fortsätta utveckla enhetliga regelverk för lönebildningen samt skapa digitala flöden inom anställnings- och löneprocessen. Inom lönebildningsprocessen har arbetet avslutats gällande översyn av nuvarande lönestruktur och utvärdering av regiongemensamma lönekriterier. Arbetet fortsätter med att ta fram riktlinjer för lönetillägg och att ta fram en utbildning i lönebildning för medarbetare. Arbetet pågår med ett nytt digitalt stöd vid nyanställning och förlängning av anställningar planeras att införas till årsskiftet. Det har även påbörjats ett arbete med att digitalisera anställdas personakter.

Obligatorisk sjukfrånvaroredovisning

Region Kronoberg når sjukfrånvaromålet på 5,2 procent. Sjukfrånvaron (i procent av ordinarie arbetstid) har kraftigt minskat i jämförelse med föregående år, från 5,4 procent till 5,0 procent. Minskningen avser både kvinnornas och männens sjukfrånvaro. Den största ökningen återfinns inom gruppen kvinnor 29 år eller yngre (0,6 %), medan den största minskningen återfinns inom gruppen män 29 år eller yngre (0,9 %). Högst sjukfrånvaro har kvinnor som är 50 år eller äldre (5,8 %), medan lägst sjukfrånvaro har män 30-49 år (2,3 %).

Långtidssjukfrånvaron (60 dagar eller mer) minskar från 52,9 procent till 52,6 procent. Sjukfrånvaro i procent varierar mycket mellan personalgrupperna, från som lägst 1,1 % till som högst 8,8 %. Högst sjukfrånvaro återfinns inom en mycket liten personalgrupp där några få personers längre sjukfrånvaro får en mycket stor påverkan. Sjukfrånvarodagar per snittanställd har minskat i jämförelse med föregående år. Framför allt är det den längre sjukfrånvaron som har minskat.

En bidragande orsak till att den längre sjukfrånvaron minskar är att vi tidigt fångar korttidssjukfrånvaro, har bättre uppföljning, genomför tidigt riktade insatser samt att ett aktivt rehabiliteringsarbete pågår i verksamheterna. Därutöver var influensaperioden lindrigare i år, vilket påverkat sjukfrånvaron positivt. De orsaker som framförallt anges i rehabiliteringsärenden är upprepad korttidsfrånvaro av olika skäl, fysisk skada samt psykisk ohälsa. Verksamheterna anger att sjukfrånvaron till största delen inte är arbetsrelaterad men framhåller samtidigt att det kan vara svårt att bedöma vad som är arbetsrelaterat.

Obligatorisk sjukfrånvaroredovisning

	Jan-dec 2019	Jan-dec 2018
Sjukfrånvaro i % av arbetstid inkl timavlönade	5,0	5,4
varav kvinnor	5,6	6,0
varav män	2,8	3,3
29 år eller yngre	4,9	4,6
varav kvinnor	5,4	4,8
varav män	2,9	3,9
30 -49 år	4,7	4,9
varav kvinnor	5,5	5,6
varav män	2,3	2,6
50 år eller äldre	5,3	6,1
varav kvinnor	5,8	6,7
varav män	3,5	4,0
Långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer) i %	52,6	52,9
varav kvinnor	53,7	53,9
varav män	45,4	46,0

Sjukfrånvarodagar (kort/lång) per snittanställd

	2019			2018		
	Totalt	1 -14 dagar	>14 dagar	Totalt	1 -14 dagar	>14 dagar
Region Kronoberg	15,5	4,2	11,2	17,1	4,8	12,4

*Medarbetarrelaterade nyckeltal***Anställningsflöde: sjuksköterskor & specialistsjuksköterskor (endast tillsvidareanställda)**

	Jan-dec 2019	Jan-dec 2018
Nyanställda	86	109
Återanställda	37	32
Totalt	123	141
Avgångar	151	125
varav pension	38	28
Netto	-28	16

Tabellen visar anställningsflöde för tillsvidareanställda sjuksköterskor och specialistsjuksköterskor respektive år. Nettot under perioden är totalt sett 44 personer sämre/färre än 2018. Anledningen till det sämre nettot är att vi under året haft ett högre antal avgångar inklusive pensioneringar samtidigt som vi har anställt betydligt färre nyexaminerade sjuksköterskor. Under året har Region Kronoberg lyckats rekrytera 35 nyexaminerade sjuksköterskor jämfört med 67 nyexaminerade sjuksköterskor året innan. Orsaken till detta kan härledas till färre examinerade. Linnéuniversitetet dominerar som examinator för de nyexaminerade sjuksköterskorna, 100 procent för 2019 och 85 procent för 2018. I juni 2020 tar den första kullen av sjuksköterskor utbildade i Ljungby examen, detta leder både till ett lokalt tillskott i västra länsdelen och bidrar även till att den totala mängden examinerade ökar. Inflödet av återanställda ökar något i jämförelse med föregående år. En utmaning är att nya sjuksköterskor ofta är yngre och därmed i högre grad har behov av föräldra- och studieledighet vilket rekryteringarna inte riktigt förmår täcka.

Denna mätning innehåller endast tillsvidareanställda då inkluderande av vikarier skapar svårigheter att jämföra siffrorna över tid. Dessa siffror kan således inte jämföras med siffror från tidigare rapporter.

Andel heltidsanställda/heltidsarbetande

	December - 2019		December - 2018		December -2017	
	Anställda	Arbetande	Anställda	Arbetande	Anställda	Arbetande
Primärvård	75,6 %	50,3 %	71,7 %	46,9 %	67,3 %	43,2 %
Specialicerad somatisk vård	76,2 %	57,2 %	75,0 %	55,2 %	71,8 %	54,4 %
Specialiserad psykiatrisk vård	93,4 %	74,9 %	94,3 %	76,2 %	93,7 %	79,2 %
Tandvård	87,3 %	55,3 %	86,5 %	57,3 %	83,2 %	56,7 %
Övrig hälso och sjukvård	86,2 %	67,7 %	86,5 %	64,3 %	86,6 %	67,7 %
Utbildning	76,3 %	72,2 %	63,0 %	58,8 %	67,9 %	64,7 %
Kultur	50,0 %	50,0 %	75,0 %	50,0 %	100,0 %	66,7 %
Trafik och infrastruktur	90,6 %	81,7 %	86,7 %	82,5 %	91,4 %	80,5 %
Allmän regional utveckling	94,4 %	77,6 %	93,0 %	79,7 %	93,3 %	83,6 %
Övrigt	91,6 %	78,5 %	90,7 %	79,5 %	89,4 %	76,9 %
Region Kronoberg	83,4 %	64,8 %	82,3 %	63,5 %	80,4 %	63,4 %

Tabellen visar andelen heltidsanställda respektive heltidsarbetande (när man reducerat för längre sjukledigheter, föräldraledigheter och tjänstledigheter). Anställda: Är den överenskomna sysselsättningsgrad som medarbetaren har enligt anställningsavtal. Arbetande: Är den sysselsättningsgrad medarbetaren arbetar med hänsyn till om det finns en ledighet om minst 30 dagar i följd under två månader av typen sjukdom, föräldraledighet eller tjänstledighet.

Nyckeltal medarbetare

	2019	2018	2017
Antal anställda	6 303	6 243	6 073
varav kvinnor	4 888	4 835	4 703
varav män	1 415	1 408	1 370
Antal tillsvidareanställda	5 864	5 794	5 597
varav heltid	4 939	4 799	4 533
varav deltid	926	995	1 064
Antal visstidsanställda	439	450	477
varav heltid	321	339	353
varav deltid	118	111	124
Antal chefer	299	289	299
varav kvinnor	221	211	223
varav män	78	78	76
Antal årsarbetare	5 521	5 426	5 300
Genomsnittlig (faktisk) sysselsättningsgrad (%)	84,0	83,5	83,4
varav kvinnor	81,6	81,3	81,1
varav män	92,3	91,2	91,2
Medelålder (år)	44,0	44,1	44,4
varav kvinnor	44,1	44,3	44,6
varav män	43,9	43,6	43,6
Personalomsättning (%)	6,0	5,7	5,6

Antal anställda och chefer avser antalet tillsvidare- och visstidsanställda registrerade i Personec P den sista dagen i månaden (december).

Antal årsarbetare: Närvarotid är all närvarande tid hos all personal exkl. förtroendevalda politiker. Årsarbetare = summa närvarotimmar / 140 * antal månader (belår 1680).

Personalomsättning: "Täjlare" antal externa avgångar under vald period. "Nämnnare" medeltal anställda som är differensen mellan antal anställda i början och i slutet av perioden genom periodens kalenderdagar. Endast tillsvidare anställda inkluderas. Ej kända avgångar exkluderas.

Antal anställda har ökat med 60 medarbetare (från 6 243 till 6 303) i jämförelse med föregående år. Region Kronoberg genomgår för närvarande ett generationsskifte som kommer att pågå ett antal år framöver. Under kommande tioårsperiod kommer nästan en fjärdedel, ca 1 450 medarbetare, att nå 65 års ålder. Resultatet av generationsskiftet märks också i den minskning av medelåldern som har skett de senaste åren. Medelåldern vid årsskiftet var 44,0 år och har minskat marginellt jämförelse med föregående år. Kvinnornas medelålder (44,1 år) är något högre än männens (43,9 år). Kvinnornas medelålder minskar något medan männens medelålder har ökat något. Antal årsarbetare har ökat med 95 i jämförelse med föregående år och uppgår nu till 5 521 årsarbetare. Personalomsättningen har ökat något från 5,7 procent till 6,0 procent i jämförelse mot föregående år.

Balanskravsresultat

Balanskravsutredningen utgår från årets redovisade resultat. Detta resultat ska justeras för intäkter och kostnader som inte härrör från den löpande verksamheten. Justering ska göras för realisationsvinster vid försäljning av fastigheter, orealiserade vinster och förluster på värdepapper samt nedskrivning av värdepapper och återföring av tidigare nedskrivning av värdepapper.

(Belopp i mnkr)	2019	2018
Årets resultat enligt resultaträkningen	201	17
Samtliga realisationsvinster		
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet		
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet		
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-149	92
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	14	
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	66	109
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv		
Användning av medel från resultatutjämningsreserv		
Årets balanskravsresultat	66	109

I kommunallagen stadgas det att kommuner och landsting ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Definitionen av vad god ekonomisk hushållning innebär bestäms av organisationen själv. För 2019 var det av regionfullmäktige beslutade målet för Region Kronoberg att det justerade resultatet enligt balanskravet, i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag, ska uppgå till 1,3 procent. Det motsvarar det budgeterade resultatet på 84 mnkr.

Resultatet, efter balanskravsutredning, på 66 mnkr innebär att det finansiella målet för en god ekonomisk hushållning inte fullt ut uppnås.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Finansiella risker och riskhantering

Det av fullmäktige beslutade finansiella reglementet beskriver hur Region Kronoberg skall bedriva dess finansiella verksamhet. Det innehåller limiter för att hantera vilken risk regionen får ta. Region Kronoberg är exponerad för framför allt följande finansiella risker: administrativ risk, ränterisk, refinansieringsrisk, motpartsrisk, likviditetsrisk, valutarisk, kreditrisk och marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Administrativ risk

För att minska den administrativa risken finns en tydlig ansvarsfördelning och organisation.

Ränterisk

Per den 31 december 2019 hade Regionens inga räntebärande skulder. De finansiella räntebärande tillgångarna i kapitalförvaltningen och pensionsförvaltningen uppgick till totalt 1 281 (1 442) mkr.

Refinansieringsrisk

Enligt reglementet ska betalningsberedskap finnas motsvarande minimum på en månads utgifter som tillgängliga likvida medel, det motsvarar minimalt 450 mkr. Per den 31 december 2019 uppgick tillgängliga medel till 1 106 mkr.

Motpartsrisk

Motpartsrisken begränsas genom att enbart godkända motparter används i samband med finansiella transaktioner. Det finns även limiter för hur stor en enskild exponering mot en emittent får vara.

Kredit- och likviditetsrisk

Regionen placerar i räntebärande värdepapper och fonder. Absoluta merparten placeras i värdepapper emitterade med en kreditrating motsvarande BBB eller bättre enligt Standard & Poor's. Dessa värdepapper har god likviditet. Begränsning finns även gällande löptiderna för att begränsa kreditrisken.

Valutarisk

Alla placeringar i räntebärande värdepapper och värdepappersfonder måste valutasäkras. I pensionsmedelsförvaltningen finns valutarisk i de utländska innehaven i aktiefonderna.

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

För att begränsa vilken marknadsvärdesrisk som Regionens får ta har reglementet begränsningar gällande olika tillgångsslag. Enligt reglementet får finansiella placeringar göras i såväl räntebärande värdepapper som aktier och alternativa placeringar. Andelen aktier får uppgå till maximalt 65 procent av pensionsmedelsportföljens värde. Per den 31 december 2019 bestod Regionens finansiella tillgångar av 51 (43) procent aktier i pensionsmedelsportföljen och 47 (57) procent ränta samt 2 procent (0) alternativa tillgångar. Andelen alternativa placeringar får

uppgå till maximalt 30 procent av kapitalförvaltningen. Per den 31 december 2019 bestod Regionens finansiella tillgångar av 75 (77) procent räntor i kapitalförvaltningen och 25 (23) procent alternativa tillgångar.

Förvaltning av finansiella medel

Region Kronoberg skall på ett effektivt och säkert sätt förvalta de finansiella medel som regionen förfogar över. Totalt uppgår marknadsvärdet på de finansiella medlen till 2,4 mdkr. Avkastningen i pensionsmedelsförvaltningen för år 2019 var reallt 15,8 (-2,8) procent, jämfört med målsättningen på 3 procent, och för kapitalförvaltningen 1,8 (-2,6) procent reallt. Realiserad avkastning år 2019 i pensionsmedelsförvaltningen var 16 (58) mnkr och i kapitalförvaltningen 31 (44) mnkr. Region Kronoberg har inte haft några banklån sedan 2001.

Region Kronobergs finansförvaltning

Region Kronobergs finansiella medel förvaltas i enlighet med reglementet för den finansiella verksamheten och kan delas in i tre delar; likviditetsförvaltning, kapitalförvaltning och pensionsmedelsförvaltning. Tillgångarna i de olika förvaltningarna är bokförda som omsättningstillgång. Tillgångarna värderas sedan 2019 till verkligt värde. Totalt uppgår per 31 december de finansiella medlen till:

(Belopp i mnkr)	2019	2018
Likviditetsförvaltning (drift)	-1	-44
Kapitalförvaltning	997	1 437
Pensionsmedelsförvaltning	1 400	763
Totala finansiella medel	2 396	2 156

Likviditetsförvaltning

Den genomsnittliga likviditeten för 2019 uppgick till 1 080 (1 412) mnkr. Minskningen beror främst på att 485 mnkr förts över till pensionsmedelsförvaltningen.

Kapitalförvaltning

Den del av Region Kronobergs likviditet som inte behövs för att säkerställa den kortsiktiga betalningsberedskapen får flyttas till kapitalförvaltningen. Syftet med kapitalförvaltningen är att uppnå högre förväntad avkastning jämfört med den korta likviditetsförvaltningen.

Avkastningen i kapitalförvaltningen för år 2019 var 1,8 (-2,6) procent reallt.

2019					2018				
	Marknad s-värde	Anskaff.-värde	Orealiserad vinst/förlust	Andel av marknad s-värde(%)	Marknad s-värde	Anskaff.-värde	Orealiserad vinst/förlust	Andel av marknad s-värde(%)	
Alternativa tillgångar	244	236	8	24 %	329	321	8	23 %	
Räntebärande värdepapper	637	632	5	64 %	1 062	1 056	6	74 %	
Likvida medel	116	116	0	12 %	46	46	0	3 %	
Totalt	997	984	13	100 %	1 437	1 423	14	100 %	

Pensionsmedelsförvaltning

Marknadsvärdet på pensionsmedelsförvaltningen uppgick per den 31 december 2019 till 1400 (763) mnkr.

2019					2018			
	Marknad s-värde	Anskaff.- värde	Orealiser ad vinst/förl ust	Andel av marknad s- värde(%)	Marknad s-värde	Anskaff.- värde	Orealiser ad vinst/förl ust	Andel av marknad s- värde(%)
Aktier	710	587	123	51 %	331	331	0	43 %
Räntebärande värdepapper	644	638	6	46 %	381	389	-8	50 %
Alternativa tillgångar	25	25	0	2 %	0	0	0	0
Likvida medel	21	21	0	1 %	51	51	0	7 %
Totalt	1 400	1 271	129	100 %	763	771	-8	100 %

Pensionsförpliktelser

Region Kronobergs totala pensionsförpliktelse består av tre delar; den avgiftsbestämda ålderspensionen som är bokförd som kortfristig skuld, pensioner som är bokförd som avsättning och pensionsskulden under ansvarsförbindelser. Den totala pensionsförpliktelser, inklusive kortfristig skuld, för avgiftsbestämd ålderspension uppgår den 31 december 2019 till 5 097 (4 942) mnkr och fördelar sig enligt nedanstående tabell:

(Belopp i mnkr)	2019	2018
Avgiftsbestämd ålderspension	139	133
Pensionsskuld avsättning	2 211	1 992
Pensionsskuld ansvarsförbindelse	2 747	2 817
Total Pensionsskuld	5 097	4 942

Den totala pensionsskulden har ökat med 155 (144) mnkr jämfört med föregående år. Ansvarsförbindelsen har minskat med 70 (58) mnkr samtidigt har pensionsskuldssavsättningen ökat med 219 (208) mnkr.

Soliditet

Region Kronobergs soliditet, det vill säga den långsiktiga betalningsförmågan, uppgår i bokslutet till 32 procent exklusive pensionsskuld inom ansvarsförbindelsen. Det är en procent bättre jämfört med 2018.

För en mer detaljerad redovisning, se bilaga (*Förvaltning av finansiella medel*).

Förväntad utveckling

Svensk ekonomi passerar nu toppen av högkonjunkturen och utmaningarna för välfärdssektorn är stora. Under de kommande åren förväntas en dämpning av skatteunderlagets tillväxt i takt med att konjunkturen planar ut. Samtidigt ökar antalet yngre och äldre i betydligt snabbare takt än den arbetsföra delen av befolkningen. Det gör att efterfrågan på välfärdstjänster ökar, men förvärrar också bristen på arbetskraft. De kommande åren förväntas demografins utveckling framför allt göra att behoven av välfärdstjänster ökar. Kostnaderna för välfärden kommer att öka i betydligt snabbare takt än kommunsektorns intäkter framöver. För att klara välfärden behövs olika åtgärder, som ökade resurser och nya arbetssätt.

Kompetensförsörjningen med stor arbetskraftsbrist är välfärdens största utmaning framöver. Fler kommer att behöva rekryteras samtidigt som tillgången på arbetskraft inte ökar i samma takt. Det medför att traditionella arbetssätt behöver utmanas samtidigt som heltid blir norm och arbetslivet behöver förlängas.

Region Kronobergs utgångsläge i förbättras något i och med den nya modellen för kostnadsutjämning mellan regionerna i landet. Utöver att göra en del akuta åtgärder för att bromsa kostnadsutvecklingen och hålla oss inom våra ekonomiska ramar, måste vi skapa ett förhållningssätt där vi utgår ifrån att hitta lösningar utifrån de resurser vi har.

De senaste årens ökning av specialdestinerade statsbidrag ökar komplexiteten i styrningen då dessa i många fall är kostnadsdrivande i sig och inte alltid i linje med den regionala styrningen.

Styrning och uppföljning av Region Kronobergs verksamhet

Region Kronobergs vision är *Ett gott liv i ett livskraftigt län* och värdegrund är *Respekt för människan*. Det är det som är grunden i allt vi gör – hur vi är mot varandra och i mötet med kronobergarna, i de beslut vi fattar, när vi prioriterar våra resurser, när vi utvecklar och förändrar vår verksamhet, när vi sätter mål, formar strategier och planerar aktiviteter.

Visionen samt övergripande mål och strategier beslutade av regionfullmäktige operationaliseras med mål och mätetal samt uppdrag i budget varje år inom fyra perspektiv: *Invånare, Medarbetare, Verksamhetsutveckling* samt *Ekonomi*.

Region Kronoberg har formulerat fyra övergripande långsiktiga mål:

- Nöjda invånare med stort förtroende för Region Kronobergs verksamhet
- Attraktiv arbetsgivare med medarbetare som trivs och utvecklas
- En effektiv verksamhet med hög kvalitet
- En hållbar ekonomi i balans



De fyra långsiktiga och övergripande målsättningarna har i Regionfullmäktiges budget brutits ner i inriktningsmål för budgetperioden. Inriktningsmålen har mätetal kopplade till sig, som mäter och ska indikera om Region Kronoberg rör sig i riktning mot målen. I verksamhetsplaner omsätts inriktningsmålen till konkreta och handlingsplaner och åtgärder.

Handlingsplaner och åtgärder följs upp löpande inom verksamheterna och status- och prognos bedöms varje månad för att möjliggöra resursoptimering. Uppföljning av mål, mätetal och handlingsplaner sker i programmet Stratsys som används för planering, uppföljning och rapportering i hela Region Kronoberg.

Månadsrapporter med fokus ekonomi, tillgänglighet och sjuktal lämnas för nämnder och regionstyrelse senast den 15:e månaden efter. Månadsrapporter görs för feb, april, maj, juli(förenklad), september, oktober samt november. Delårsrapporter upprättas i enlighet med gällande lagstiftning och praxis för respektive nämnd och styrelse samt för hela Region Kronoberg efter mars samt augusti månad.

Årsrapporter upprättas över ekonomiskt utfall samt måluppfyllelse för samtliga nämnder och styrelse. Årsredovisning upprättas i enlighet med gällande lagstiftning och praxis.

Årsredovisningen behandlas i Regionstyrelsen i mars och i Regionfullmäktige i april.

Internkontrollplan upprättas av respektive nämnd eller styrelse och resultat av kontrollmoment rapporteras och följs upp årligen.

DRIFTSREDOVISNING

Resultat per nämnd

Resultat och prognos per nämnd för perioden

	Utfall 2019	Budget 2019	Avvikelse
Hälso- och sjukvårdsnämnd	-4 322	-4 198	-124
Trafiknämnd	-329	-329	0
Regional utvecklingsnämnd	-65	-70	5
Kulturnämnd	-62	-63	0
Styrelse för Grimslövs folkhögskola	-13	-12	-1
Vårdval	-1 117	-1 118	1
Regionstyrelsen	-405	-505	100
Verksamhetens nettokostnad	-6 314	-6 295	-19
Skatteintäkter	5 014	5 004	10
Statsbidrag	1 376	1 408	-32
Verksamhetens resultat	76	117	-41
Finansnetto	126	-33	159
Redovisat resultat***	201	84	117
<i>Balanskravsjustering vinst/förl värdepapper*</i>	-149		-149
<i>Övriga balanskravs justeringar**</i>	14		14
Balanskravsresultat	66	84	-18

Hälso- och sjukvårdsnämnd

Hälso- och sjukvården redovisar ett resultat för 2019 på -124 mnkr, att jämföra med resultatet för 2018 som slutade på -63 mnkr. Trots tillskott i form av statsbidrag med oväntat hög tilldelning för kömiljarden och genomförda besparingsåtgärder med ca 50 mnkr kan inte målet om en ekonomi i balans nås. Resultat blev också något sämre än den helårsprognos som lämnades efter augusti med -114 mnkr. Kostnaden för hyrpersonal har ökat jämfört med 2018 och den köpta vården har under hösten legat på extremt höga kostnadsnivåer.

Läkemedelskostnaderna ökar, men hålls tillbaka av patentutgångar med byte till billigare kopior och högre andel rabatter. Verksamhetens nettokostnader ökar med 5,1 procent exkl region- och vårdvalsersättning. Ökningstakten har avtagit under hösten i och med att statsbidrag kunnat lyftas in i resultatet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade i november att åtgärder ska genomföras med syfte att nå ett nollresultat för hälso- och sjukvården som helhet 2020. Ändrade förutsättningar avseende utomlanspriser i södra sjukvårdsregionen, beslut om delvis avskaffande av OB-bonus och svårigheter att fasa ut hyrpersonal gör att prognosen för 2020 revideras ner till -64 mnkr. Ytterligare åtgärder krävs således för att nå en ekonomi i balans för hälso- och sjukvården som helhet.

Genomförda och planerade åtgärder för ekonomi i balans

Åtgärder ekonomisk effekt

Verksamhetsomr/motsv (tkr)	Resultat 2019	Åtgärder
Primärvård och rehab	-10 495	13 050
- varav vårdval	-24 393	3 970
- varav rehab + övr	13 898	9 080
Psykiatrivård	-3 907	10 700
Rättspsykiatriska regionkliniken	-1 633	7 500
Tandvård	4 279	
Sjukhusvård	-168 553	17 267
Summa verksamhetsområde	-180 308	48 517
Hälso- och sjukvårdsgem.	47 177	3 000
Projekt	9 086	
Resultat HSN totalt inkl projekt	-124 045	51 517

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade 2019-04-04 att åtgärder motsvarande 89 mnkr skulle vidtas för att sänka kostnaderna och reducera underskottet jämfört med budget. I samband med majrapporten framkom att åtgärder motsvarande totalt 50 mnkr saknades. Arbetet inleddes före sommaren och har sedan dess pågått inom primärvården, sjukhusvården, hälso- och sjukvårdsledning samt regionledning för att ta fram nya åtgärder, med syfte att på såväl kort som lång sikt reducera nettokostnaderna. Generellt kan sägas att åtgärderna genomförs även om inte de ekonomiska effekterna nås fullt ut. Utfasning av hyrpersonal har inte kunnat göras inom sjukhusvården i önskad omfattning. Verksamhetsområdena inkl hälso- och sjukvårdsgemensamt redovisar effekter av åtgärder motsvarande 51 mnkr.

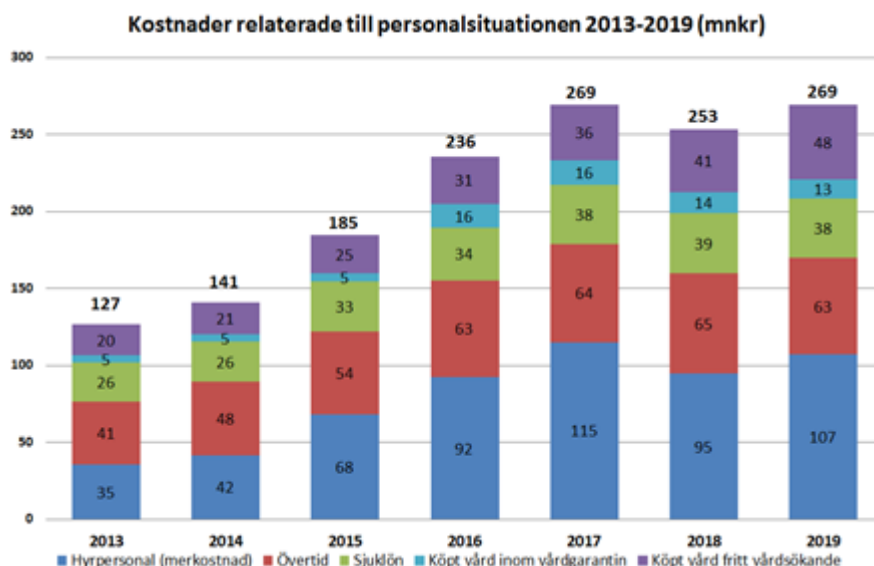
Arbetet inom region- och hälso- och sjukvårdsledning har mynnat ut i ett antal områden där åtgärderna skärpts. Regionfullmäktige beslutade 2019-09-25 att åtgärder med effekt 2019 och 2020 ska genomföras enligt tabellen nedan.

Åtgärder inom hälso- och sjukvård enligt beslut i RF 2019-09-25 (tkr)	2019	2020
Anställningsprövning av vakanta administrativa tjänster (beslut av regiondirektör)	600	2 500
Inköpsstopp för förbrukningsinventarier och material (ej med- eller för patientrelaterat)	1 500	6 000
Särskild prövning av konsultkostnader (beslut förvaltningsdirektör och VO-chef)	600	1 200
Genomförande av plan för utfasning av hyrpersonal	5 000	20 000
Minskad medicinsk service (provtagning och undersökningar)	4 000	10 000
Flytt av LRV-patienter från rättspsyk till psykiatri (andra patienter till rättspsyk)	4 600	11 000
Minskad kostnad inom vårdgarantin	2 700	10 000
Summa	19 000	60 700

Arbetet med digitalisering, kompetensförsörjning, patientsäkerhet, hälsofrämjande och folkhälsoarbete samt kvalitetsförbättringar kommer att ge framgång på lång sikt. Till detta kommer utveckling av den nya nära vården. Sett ur ett såväl ekonomiskt som verksamhets-, medarbetar- eller invånarperspektiv är personalsituationen den avgörande framgångsfaktorn.

Diagrammet nedan visar utvecklingen av merkostnad för hyrpersonal, övertid, sjuklön, fritt

vårdsökande och vård inom vårdgarantin. Den positiva förändringen 2018 har inte kunnat följas 2019, även om såväl övertid som kostnad för sjuklön och köpt vård inom vårdgarantin visar små, men positiva rörelser i rätt riktning. För att nå en ekonomi i balans måste utvecklingen fortgå med målet att nå minst 2014 års nivåer, vilket i praktiken innebär ett oberoende av hyrpersonal.



Hälso- och sjukvårdsnämnden fattade i november 2019 beslut att åtgärder ska genomföras med syfte att nå en ekonomi i balans 2020 för hälso- och sjukvården som helhet. Åtgärdsplaner har tagits fram, kommunicerats och förankrats. En uppdaterad prognos för 2020 visar svårigheter att nå målet. Sjukhusvården meddelar att man inte kan fasa ut hyrpersonal i den takt som åtgärdsprogrammet kräver och reviderar ner sin resultatprognos med -26 mnkr jämfört med krav i åtgärdsprogrammet till -146 mnkr. Beslut att endast avskaffa OB-bonus för personalgrupper exkl sjuksköterskor, BMA och medicinska sekreterare reducerar åtgärdsprogrammets potential med -12,5 mnkr. Åtgärdsprogrammet inkluderar effekt av ej preciserade åtgärder och upphandlingar med 21 mnkr. Arbete pågår med att precisera hur dessa kostnadsänkningar ska genomföras och vilken effekt de kan väntas ge.

Södra sjukvårdsregionens avtal om priser och ersättningar för köpt utomlänsvård har blivit klart efter beslut om åtgärdsplan. Avtal om priser och ersättningar 2020 medför kostnadsökningar med ca 25 mnkr.

En samlad prognos för hälso- och sjukvården visar därmed försämrade förutsättningar motsvarande -85 mnkr och medför att ytterligare åtgärder måste vidtas för att nå en ekonomi i balans 2020. Det innebär att förutsättningarna för att nå en ekonomi i balans har försvårats. En bedömning är att åtgärder motsvarande 64 mnkr saknas i nuläget.

Trafiknämnd

Det totala resultatet för 2019 var i stort sett i enlighet med budget. Enskilda kostnadsställen hade dock avvikelser. Den största positiva budgetavvikelsen hade Krösatåg med 4 mnkr. 2019

var det första året med ett gemensamt krösatågssystem och med en ny trafikoperatör sedan december 2018. Den positiva avvikelsen beror huvudsakligen på genomförd slutreglering avseende det tidigare trafikeringsavtalet som upphörde i december 2018. Eftersom införandet av framtidens biljettsystem blev försenat måste de planerade marknadsföringsåtgärderna flyttas till 2020 och därmed blev det en budgetavvikelse med 2 mnkr.

Störst negativ budgetavvikelse hade regiontrafik buss med -5 mnkr. Intäkterna i regiontrafiken översteg budget med 5 mnkr medan kostnaderna översteg budget med 10 mnkr. Kostnadsökningen beror i första hand på indexutvecklingen i trafikeringsavtalen.

Växjö stadstrafik hade en negativ budgetavvikelse med -1,5 mnkr. Både kostnader och intäkter blev högre än budget. Självfinansieringsgraden blev något lägre än budget. Trafiken utökades med ett fordon i augusti 2019. Ett nytt resanderekord uppnåddes 2019 med totalt 4 221 000 resor.

Den genomsnittliga självfinansieringsgraden för den allmänna kollektivtrafiken får inte understiga 50 procent. Självfinansieringsgraden 2019 blev 53,3 procent vilket är i nivå med bokslut 2018 (53,4 procent) och budget 2019 (53,2 procent).

Genomförda och planerade åtgärder för ekonomi i balans

Beslutade besparingar inför 2020 genomfördes till tidtabellskiftet i december 2019, genom indragningar av trafik i krösa syd och regiontrafik.

Regional utvecklingsnämnd

Verksamheten har gått enligt plan. Verksamheten genererade ett ganska stort överskott, 5 mnkr. Samtliga enheter visar ett överskott. Statliga medel har kommit Regional Utveckling tillgodo i högre utsträckning än budgeterat, samt att viss del av tjänster har fakturerats till externa kunder. Viss del av personalen arbetar deltid men är budgeterade på heltid. Även vid tillfälliga vakanser genererar det ett överskott innan ny person är på plats. Samtliga egna medel är ej utnyttjade.

Målbilden är att de externa intäkterna ska bibehålla en hög nivå i förhållande till kostnaderna. Heltidstjänster 2019 på Regional Utveckling inom Regional Utvecklingsnämndens uppdrag var 78,9 varav 21,34 var beräknade att de projektfinsierades externt. Dessutom var ytterligare ca 9 tjänster avgiftsfinsierade. Samtliga vakanser är nu tillsatta. Externa projektfinsieringen motsvarar knappt 53 procent.

Kulturnämnd

Ekonomiskt har verksamheten löpt på enligt plan och visar ett mindre överskott.

Region Kronoberg ingår i den statliga kultursamverkansmodellen. Region Kronobergs ambition är att under kulturplaneperioden, utöver ordinarie löne- och prisuppräknings, verka för en utökad fördelning av statsbidrag vad gäller två utvecklingsområden; muntligt berättande samt bild och form. 2018 ökade staten sin medfinansiering till bild- och formområdet. Mätetallet "Statlig uppräknings i nivå med regional uppräknings" uppnåddes inte 2019.

Styrelsen för Grimslövs folkhögskola

För 2019 redovisar Grimslövs folkhögskola ett underskott på knappt - 1 mnkr.

Vårdvalsenheten (beställarenhet)

Vårdvalsenheten är beställarenhet för vårdval och tandvård. Enheten redovisar sammantaget ett överskott för 2019 på 1 mnkr vilket är en försämring jämfört med 2018 då överskottet var 13 mnkr.

Vårdval primärvård redovisar ett överskott på 7 mnkr. Hälso- och sjukvårdspengen visar ett överskott till följd av att befolkningsökningen var något lägre än prognosticerat under året. Besöksersättningen gav också ett överskott. Det avsattes 2 mnkr till riktade hälsosamtal för 50-åringar 2018. Under 2019 skulle ett arbete med en pilotverksamhet påbörjas men det har avstannat varför den posten ger ett överskott med hela beloppet. Under 2017 gjordes en extra satsning där fler ST-läkare anställdes än vad som budgeterats för och dessutom höjdes lönen för samtliga ST-läkare inom allmänmedicin. Orsaken till detta var bristen på läkare inom primärvården. Förhoppningen var att fler fast anställda läkare kommer att finnas inom primärvården på sikt. Dessa satsningar har dock inte finansierats inom vårdvalet vilket medfört att under 2019 blev det ett underskott på -10 mnkr för ST-läkare. Det har varit svårare att rekrytera till pre-ST vilket medfört ett överskott på 2 mnkr för denna del.

Vårdval hud redovisar ett överskott på 2 mnkr som till största delen beror på att ersättning för enstaka läkarbesök och vårdepisoder är lägre än budgeterat.

Tandvården redovisar ett underskott på -8 mnkr. Statsbidraget som Region Kronoberg har fått för höjningen av åldersgränsen från 19 till 23 år täcker inte kostnaderna för barntandvårdspengen och områdesansvaret fullt ut.

Regionstyrelsen

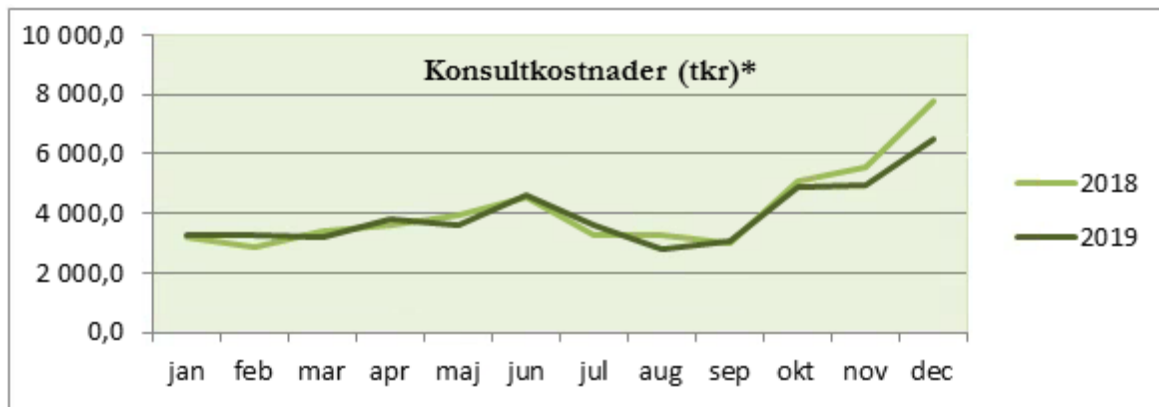
Här redovisas Regionservice, Regionstaben, Regiongemensamt, FoUU (Forskning, utveckling och utbildning) samt Förtroendemannaorganisationen. För 2019 redovisar Regionstyrelsen totalt ett överskott på 100 mnkr. Överskottet förklaras främst av statsbidrag som tidigare aviserats upphöra men som fortsatt under 2019 (f.d. Professionsmiljarden och delar av f.d. sjukskrivningsmiljarden). Därtill kommer ej utfördelade tillskott i budget 2019, vakanser och ej förbrukade forskningsmedel inom FoUU, vakanser och frånvaro på Staben, att regiongemensamma medel för bl.a. IT-kostnader inte förbrukats i budgeterad takt samt lägre avskrivningskostnader än budgeterat.

Genomförda och planerade åtgärder för ekonomi i balans

Regionfullmäktige har beslutat om anställningsprövning av vakanta administrativa tjänster (beslut av regiondirektör). Inom styrelsen har en projektledartjänst vakanshållits på staben under hösten. Regiondirektören har tillstyrkt att utöka med en kontrollertjänst kopplad till nya sjukhuset. Inom Regionservice har Kundservice och logistik effektiviserat fram vakanta tjänster som inte kommer återbesättas.

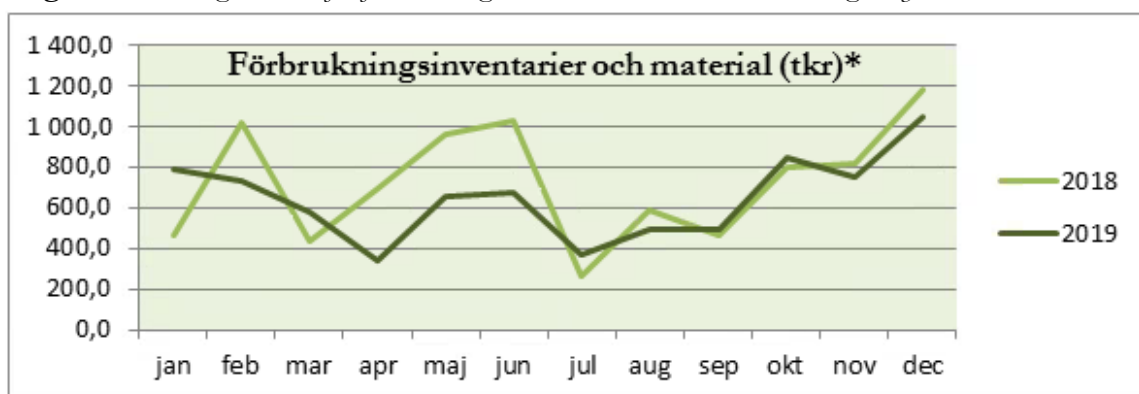
Fullmäktiges åtgärdsprogram innefattar också särskild prövning av konsultkostnader och inköpsstopp för förbrukningsinventarier och material (gäller ej medicinskt material, eller för patientändamål). Svårt att redan uttala sig om effekterna av dessa åtgärder men det kan konstateras att kostnadsnivån för såväl konsulter som förbrukningsinventarier varit lägre sista kvartalet 2019 jämfört med motsvarande period 2018, se diagram nedan:

Diagram: Månatlig kostnad för konsulter inom Regionstyrelsen 2018 och 2019



*Kostnadsföring av aktiverade kostnader kopplade till den tidigare planerade om-/tillbyggnation av CLV har exkluderats

Diagram: Månatlig kostnad för förbrukningsinventarier och material inom Regionstyrelsen 2018 och 2019



*Kontoklass 64 exklusive IT-program

Resultatanalys

Verksamhetens resultat uppgår till **76 mnkr** vilket är 41 mnkr sämre än budget. Finansnettot ger ett överskott på 126 mnkr och regionens redovisade resultat för perioden blir därigenom ett överskott på 201 mnkr. I gjord balanskravsutredning har redovisat resultat justerats för orealiserade värdestegringar på värdepapper (- 149 mnkr) och tidigare års värdering för sålda värdepapper (+ 14 mnkr). Detta ger ett **Balanskravsresultat** på **66 mnkr** vilket är en negativ avvikelse med 18 mnkr mot det uppsatta resultatmålet för 2019 och en försämring jämfört med balanskravsresultatet för 2018 som slutade på 109 mnkr.

(Belopp i mnkr)	Utfall 2019	Budget 2019	Avvik	Utfall 2018	Förändring %
Intäkter					
Avgifter	661	640	21	671	-1,5 %
Sålda tjänster	565	536	29	519	8,8 %
Övriga intäkter	572	361	211	479	19,2 %
Summa intäkter	1 798	1 537	261	1 669	7,6 %
Kostnader					
Personalkostnad	-4 047	-4 109	62	-3 882	4,2 %
Hyrpersonal	-183	-28	-155	-159	14,9 %
Köpt vård	-627	-536	-91	-537	16,6 %
Offentligt finansierad privat vård	-288	-295	7	-282	2,1 %
Trafikkostnader	-797	-779	-18	-808	-1,4 %
Läkemedelskostnader	-740	-707	-33	-711	4,0 %
Övriga kostnader	-1 201	-1 143	-58	-1 142	5,1 %
Summa kostnader	-7 882	-7 597	-286	-7 523	4,8 %
Avskrivningar	-230	-236	6	-221	4,1 %
Verksamhetens nettokostnad	-6 314	-6 295	-19	-6 074	4,0 %
Skatteintäkter	5 014	5 004	10	4 818	4,1 %
Statsbidrag	1 376	1 408	-32	1 319	4,4 %
Verksamhetens resultat	76	117	-41	62	
Finansnetto	126	-33	159	-45	
Redovisat resultat	201	84	117	17	
Balanskravsjustering vinst/förl värdepapper	-149		-149	92	
Övriga balanskravsjusteringar	14		14		
Balanskravsresultat	66	84	-18	109	0

* vid balanskravsutredningen har redovisat resultat justerats för orealiserade vinster/förluster på värdepapper

** vid balanskravsutredningen har redovisat resultat justerats för tidigare års värdering för sålda värdepapper

*** Jämförelsetal för föregående år har omräknats enligt den nya principen för redovisning av orealiserade vinster/förluster på värdepapper och för ändrade redovisningsprinciper för investeringsbidrag.

Intäkttssidan redovisar en stor positiv avvikelse i förhållande till budget vilken främst förklaras av betydligt högre utfall avseende specialdestinerade statsbidrag. De statliga satsningarna har främst varit riktade till att öka tillgängligheten inom hälso- och sjukvården via en ”ny uppdaterad kömiljard” samt satsningar på en omställning till den nära vården. Kostnaden för

egen personal är lägre än budgeterat till följd av vakanser och frånvaro, men överskottet räcker inte till att balansera de fortsatt höga kostnaderna för hyrpersonal. Den köpta vården har under hösten legat på extremt höga kostnadsnivåer. Läkemedelskostnaderna ökar, men hålls tillbaka av patentutgångar med byte till billigare kopior och högre andel rabatter.

Intäkter

Intäkterna har för Region Kronoberg ökat med 128 mnkr eller 7,6 procent jämfört med föregående år. Vid denna jämförelse ska beaktas att avgifterna minskat med 39 mnkr till följd av minskad vidarefakturerings beroende på sammanslagning av trafiksystemen inom Krösatåg. Justerat för denna förändring, som förklarar varför avgifterna minskat jämfört med 2018, så har totala intäkter ökat med ca 10 procent.

De ökade intäkterna för sålda tjänster förklaras bl.a. av ökade intäkter för såld vård inom Rättsspsykiatri till följd av en mycket hög beläggning i kombination med högre priser. Sålda tjänster inkluderar intäkter för utomlänspatienter som söker vård på Region Kronobergs avtal med privata aktörer. Dessa uppgår för 2019 till 43 mnkr vilket är en ökning med 12,5 mnkr eller 41 procent jämfört med 2018. Patienternas hemregion vidarefaktureras för kostnaden som återfinns under köpt vård med ett lika stort belopp.

Övriga intäkter

	Utfall 2019	Budget 2019	Avvikelse	Utfall 2018
Försäljning övriga medicinska tjänster	45	63	-18	43
Försäljning övriga tjänster	42	52	-10	41
Specialdestinerade statsbidrag samt bidrag till Regional utv	316	130	186	245
Ersättning asylsökande	17	26	-8	24
6 -% ersättning vid upphandling	30	21	9	32
Övriga bidrag och ersättningar	80	43	38	55
Övrigt	41	27	14	40
Totalt övriga intäkter	572	361	211	479

Övriga intäkter visar ett överskott på 211 mnkr jämfört med budget. Överskottet förklaras främst av betydligt högre utfall avseende specialdestinerade statsbidrag än budgeterat. De specialdestinerade statsbidragen har ökat från 245 mnkr 2018 till 316 mnkr 2019. De statliga satsningarna har främst varit riktade till att öka tillgängligheten inom hälso- och sjukvården via en ny uppdaterad kömiljard samt satsningar på en omställning till den nära vården.

Gällande kömiljarden erhöll Region Kronoberg 57 mnkr med anledning av att regionen förbättrat sin tillgänglighet, det var ca 30 mnkr mer än vad som kalkylerats för 2019. Anledningen till den stora differensen är, förutom att Region Kronoberg förbättrat sin egen tillgänglighet, att Region Kronoberg fått en större ersättning då vissa andra regioner ej uppnått tillgänglighetskraven.

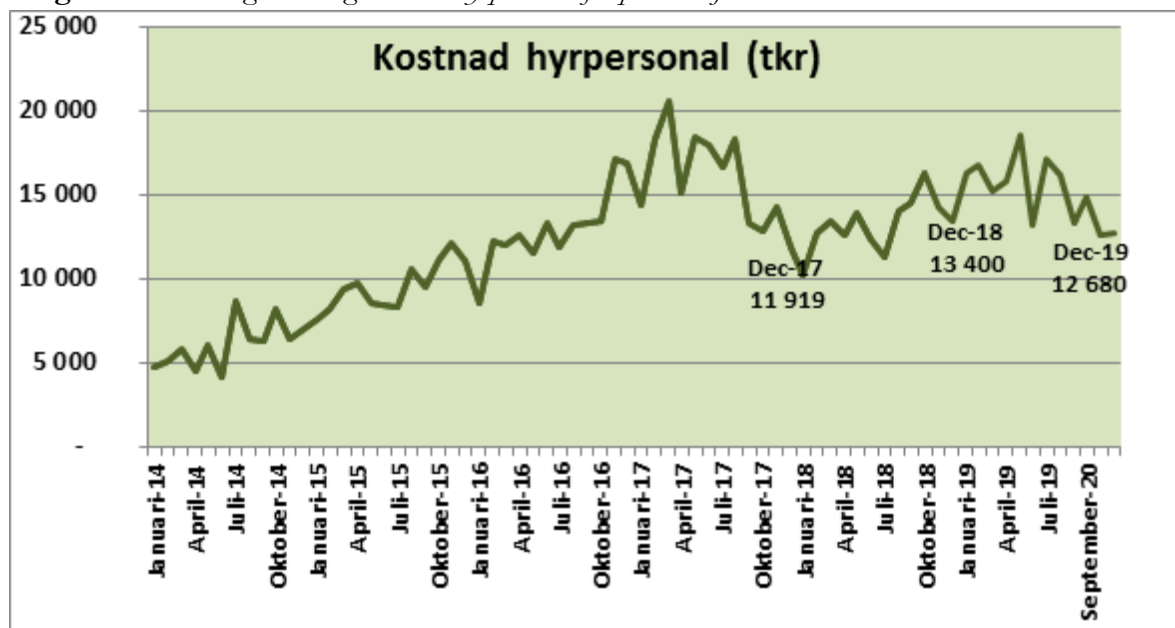
Kostnader

Bemanningskostnader

På kostnadssidan ger **personalkostnaderna** ett ackumulerat överskott på 62 mnkr, främst beroende på vakanser och frånvaro. Kostnaderna för OB-ersättning har, inkl. infört tillägg, ökat med 36 mnkr jämfört med motsvarande period föregående år. Kostnaderna för sjuklön och övertid minskar med 2 mnkr vardera. Totalt har kostnaderna för egen personal ökat med 165 mnkr eller 4,2 procent jämfört med motsvarande period 2018. Närvarotiden ökar motsvarande 95 tjänster.

Kostnaderna för **hyrpersonal** har de senaste åren ökat kraftigt. Efter beslut i regionfullmäktige har arbetet med att fasa ut hyrpersonal i hälso- och sjukvården intensifierats. Satsningen på att fasa ut hyrpersonal genomförs i grunden för att förbättra kontinuitet och kvalitet för patienter och personal. Samtidigt är det tydligt att en utfasning har positiva konsekvenser för ekonomin vilka kan avläsas i resultaträkningen.

Diagram: Utveckling månatlig kostnad hyrpersonal för perioden januari-14 tom dec-19



Diagrammet visar den månatliga kostnaden för hyrpersonal fr.o.m. 2014, då organisationen var att anse som hyroberoende, och framåt. I september 2017 syns ett tydligt trendbrott då kostnaden för hyrpersonal sjönk markant jämfört med föregående månader till en kostnad i nivå med september 2016. Hösten 2018 och våren 2019 har, efter påbörjad utfasning 2017, åter inneburit ett ökat behov av hyrpersonal. Hösten 2019 visar en nedgång, dock inte riktigt enligt den prognos som gjordes efter delårsrapport mars och inte enligt de krav som fullmäktige ställt på en snabbare utfasning.

Totalt uppgår kostnaden för hyrpersonal till 183 mnkr att jämföra med 159 mnkr för 2018, en ökning med 15 procent. Merkostnaden jämfört med egen personal uppgår till ca 110 mnkr. Andelen hyrpersonal i förhållande till egen personal slutar på 5,4 procent inom hälso- och

sjukvården, en försämring mot 2018 då det slutade på 5,0 procent. Att jämföra med målet på oberoende som ligger på 2 procent. Omräknat till tjänster har hälso- och sjukvården använt 37 hyrläkare, 44 hyrsjuksköterskor och 3 hyrpsykiologer.

Hur kostnaden för hyrpersonal fördelar sig per verksamhetsområde och yrkeskategori inom hälso- och sjukvården framgår av nedanstående tabell.

Kostnad för hyrpersonal inom HSN per verksamhetsområde och yrkeskategori

(Belopp i tkr)	Utfall 2019				Utfall 2018			
	Läkare	Sjuk-sköterska	Övriga yrkes-grupper	Summa	Läkare	Sjuk-sköterska	Övriga yrkes-grupper	Summa
Primärvård och Rehab	58 282	1 610	132	60 024	53 171	224	0	53 395
Psykiatri	10 385	7 025	8 485	25 895	17 869	6 496	7 090	31 455
Rättpsykiatri	0	1 583	80	1 664	2 506	730	119	3 355
Folktandvård	0	0	2 156	2 156	0	0	2 882	2 882
Sjukhusvård	43 708	46 791	1 452	91 951	31 322	35 093	733	67 148
SUMMA	112 375	57 009	12 306	181 690	104 868	42 543	10 824	158 235

Primärvårdens kostnader ökar med ca 2 mnkr jämfört med 2018 och rehabkliniken har varit tvungna att anlita hyrläkare, vilket man inte gjort tidigare.

En kraftigt ökad användning av hyrläkare redovisas för medicinkliniken i Växjö där flera specialiteter annars inte klarar den akuta vården. Medicinkliniken i Ljungby är sedan tidigare i samma situation. Övriga kliniker inom sjukhusvården ligger kvar på samma nivå som 2018 när det gäller hyrläkare. Sjukhusvårdens användning av hyrsjuksköterskor har ökat under 2019. Anestesi-, ortoped- och kirurgkliniken redovisar de största ökningarna (anestesikliniken från en redan hög nivå). Akutkliniken redovisar den största minskningen.

Psykiatrins plan för utfasning följs enligt rapport. Barn- och ungdomspsykiatrin har minskat sina kostnader för hyrpersonal med 7 mnkr eller 27 procent. Vuxenpsykiatrin redovisar däremot en ökning. Rättpsykiatrin har inga hyrläkare, men däremot hyrsjuksköterskor om än i en ganska ringa omfattning.

Köpt vård 2019

(Belopp i mnkr)	Utfall 2019	Budget 2019	Avvikelse	Utfall 2018	Utfall 2017
Högspecialiserad vård	-403	-364	-39	-361	-335
Ej högspecialiserad vård					
Vårdgarantin	-13,0			-13,7	-19,4
Fritt våldsökande	-47,5			-40,7	-35,6
Övrigt	-141			-103	-66
Summa ej högspecialiserad vård	-202	-144	-58	-158	-121
Övrigt	-22	-28	6	-19	-17
Totalt Köpt vård	-627	-536	-91	-537	-473

Den externt köpta vården redovisar 2019 mycket höga kostnadsnivåer som ökat med 90 mnkr eller 16,6 procent jämfört med 2018. Utfallet slutar 91 mnkr över budget.

Utfallet för köpt vård inkluderar kostnader för utomlänspatienter som söker vård hos privata utförare som Region Kronoberg har avtal med till ett värde av 46 mnkr. Dessa kostnader, som är en av förklaringarna till ökningen jämfört med samma period 2018 för *"Ej högspecialiserad vård – Övrigt"*, vidarefaktureras till andra regioner.

Kostnaderna för *externt köpt högspecialiserad vård* uppgår till 403 mnkr, vilket innebär en ökning med 42 mnkr eller 12 procent jämfört med föregående år. Mycket dyra vårdtillfällen (600 tkr) uppgår till 72 mnkr, en ökning med 20 mnkr jämfört med 2018. Kostnadsökningen har inträffat under hösten. Högst kostnader redovisas för thoraxkirurgi, vård av för tidigt födda barn, transplantationer och ECMO-behandling. Jämfört med 2018 köper Kronoberg mer vård inom Södra sjukvårdsregionen, vilket ger ett bättre utfall för abonnemangsmodellen med 7 mnkr.

Vård enligt vårdgarantin minskar med 700 tkr. Ortopedkliniken och ÖNH-kliniken reducerar sina kostnader med drygt 400 tkr vardera, samtidigt som en ökning redovisas för kvinnokliniken med 300 tkr. Kostnaden för fritt vårdsökande ökar med knappt 7 mnkr. Störst ökning redovisas för ortoped-, kvinno- och kirurgklinikerna. Den ökning som under förra året kunde iaktas för ögonkliniken har bromsats och kostnaden minskar med 450 tkr. Fritt vårdsökande utomlands uppgår till ca 1 mnkr, vilket är oförändrat jämfört med 2018.

Köpt vård via digitala appar har mer än fördubblats jämfört med 2018 och uppgår till 14 784 webb-besök. Kostnaden har ökat från 2,9 till 7,2 mnkr.

Trafik

Avvikelsen förklaras till största delen av trafik kostnader som Trafiknämnden vidarefakturerar, externt eller internt.

Läkemedel

Läkemedelskostnaderna ökar ackumulerat med 28 mnkr eller 4 procent jämfört med 2018 och uppgår till 740 mnkr. Det ackumulerade utfallet överskrider budget med 33 mnkr.

Ökningstakten bromsas av läkemedelsrabatter och effekt av patentutgång för läkemedlet humira. Det är främst läkemedel som används på sjukhusen (rekvirerade läkemedel) eller förskrivs av sjukhusspecialister (klinikläkemedel) som står för kostnadsökningen. Men även läkemedel som främst förskrivs i primärvården (allmänläkemedel) ökar jämfört med 2018.

Onkologiska läkemedel (läkemedel som används för att behandla cancersjukdomar) är den dyraste läkemedelsgruppen och också den grupp som ökar mest i kostnad.

Kostnaden för TNF-hämmare (används vid reumatiska sjukdomar, inflammatoriska tarmsjukdomar och psoriasis m.m.) minskar. Det senaste året har biosimilärer introducerats vilket har pressat priserna.

Kostnadsökningen för allmänläkemedel beror till största delen på ökad användning av nyare

diabetesläkemedel för behandling av diabetes typ 2 i enlighet med nationella riktlinjer och rekommendationer.

Övriga kostnader

Övriga kostnader

(Belopp i mnkr)	Utfall 2019	Budget 2019	Avvikelse	Utfall 2018
Sjukvårdsart. och medicinskt material	-229	-191	-38	-207
Annat material	-100	-91	-9	-97
Övriga anslag	-148	-178	30	-144
Lokal och fastighetskostnader inkl reparation, underhåll och energi mm (exkl avskrivningar)	-142	-156	14	-141
Förbrukningsinventarier/material inkl dataprogram	-123	-118	-5	-110
Reparation och underhåll inventarier	-62	-60	-2	-58
Telefon, datakommunikation och porto	-29	-27	-2	-30
Försäkringsavgift och övriga riskkostnader	-51	-44	-7	-46
Övriga tjänster (bl a IT-tjänster, andra konsultarvoden och tolkarvode)	-111	-70	-40	-102
Övrigt	-208	-208	0	-206
Totalt övriga kostnader	-1 201	-1 143	-58	-1 142

Sjukvårdsartiklar och medicinskt material redovisar ett underskott vilket bl.a. förklaras av höga kostnader för insulinpumpar. Den positiva budgetavvikelsen för övriga anslag härrör till största delen från ej utnyttjade/fördelade anslag under regiongemensamt.

Den negativa avvikelsen för övriga tjänster förklaras till stor del av ej budgeterade kostnader kopplade till Regionala utvecklingsnämndens projektfinansierade verksamhet samt att aktiverade kostnader för den tidigare planerade om-/tillbyggnationen av Centrallasarettet Växjö kostnadsförts.

Finansiering

Tabellen nedan visar utfall och budget för finansieringen 2019.

Skatteintäkterna utgår från skatteunderlagsprognosen från SKR i december 2019.

Skatteprognosen ger ett utfall som är 10 mnkr högre än budget.

Bidraget för läkemedelsförmånen ger ett utfall på 14 mnkr lägre än budget. Det beror på att statens del av rabatterna för 2019 blev större än beräknat.

De finansiella intäkterna är 170 mnkr högre än budget. Det beror främst på ett starkt börsår som netto medfört 149 mnkr i realiserade vinster samt att 18 mnkr mer än budget har intäktsförts.

Ny redovisningslag infördes 2019 vilket innebär att värdepapper marknadsvärderas.

Finansiering

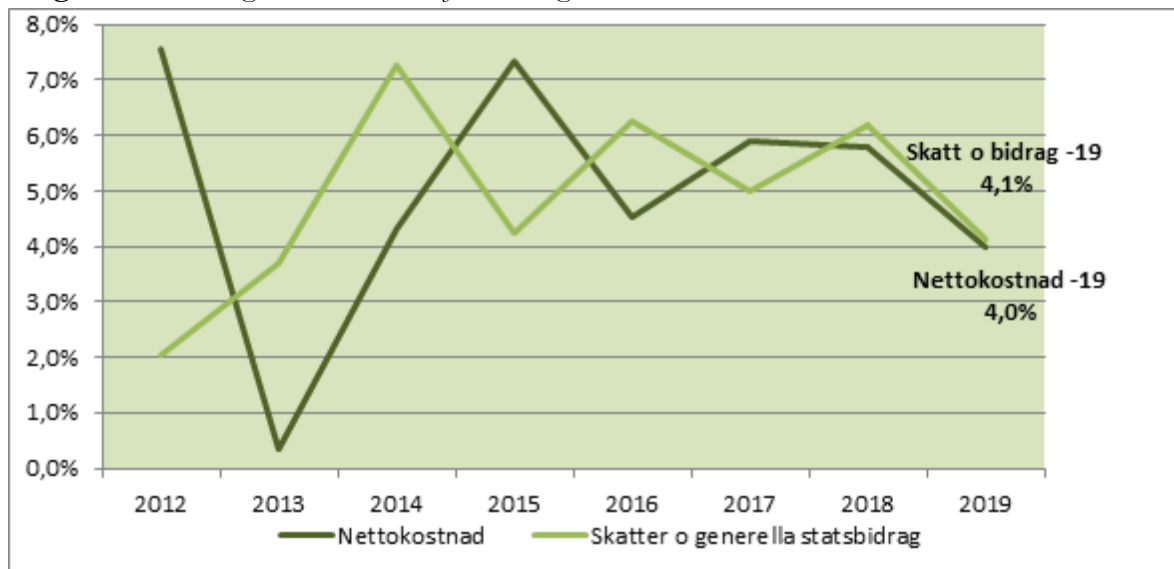
	Utfall 2019	Budget 2019	Avvikelse	Utfall 2018	Förändring (mnkr)	Förändring (%)
Preliminärskatt	5 051	5 004	47	4 837	214	
Avräkning skatteintäkter	-37		-37	-19	-18	
Summa Skatteintäkter	5 014	5 004	10	4 818	196	4,1
Inkomstutjämningsbidrag	1 006	1 015	-9	975	31	
Kostnadsutjämningsavgift	-210	-207	-3	-203	-7	
Strukturbidrag	46	46	0	45	1	
Regleringsavgift	-38	-32	-6	-60	22	
Bidrag läkemedel inom förmånen	541	555	-14	516	25	
Övriga generella statsbidrag	31	31	0	45	-14	
Summa utjämnning och generella statsbidrag	1 376	1 408	-32	1 319	57	
Summa skatteintäkter, utjämnning och generella bidrag	6 390	6 412	-22	6 137	253	4,1
Finansiella intäkter	200	30	170	104	96	
Finansiella kostnader	-75	-63	-12	-149	74	
varav finansiell del pensioner	-67	-62	-5	-52	-15	
Summa totalt	6 515	6 379	136	6 092	423	6,9

Nettokostnadsutveckling

Nettokostnaden har ökat med 4,0 procent 2019 jämfört med 2018. Ökningstakten drivs främst av höga kostnader för köpt vård och hyrpersonal. Ökningstakten hålls tillbaka av ökade specialdestinerade statsbidrag. Region Kronobergs nettokostnadsutveckling för 2019 överensstämmer med rikssnittet för regioner 2019.

Regionens skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag har ökat med 4,1 procent.

Diagram: Utveckling nettokostnad och finansiering



Ska Region Kronoberg nå målet på en stabil ekonomi som kännetecknas av långsiktighet och hållbarhet krävs att nettokostnadsökningen över tid inte är högre än ökningstakten för skatter, utjämning och generella statsbidrag

INVESTERINGSREDOVISNING

För att möta de framtida kraven på Region Kronoberg och framförallt en hälso- och sjukvård av hög kvalitet, patientsäkerhet och att vara en attraktiv arbetsgivare genomför Region Kronoberg ett omfattande investeringsprogram. Investeringar som Region Kronoberg gör ska bidra till verksamhetsutveckling och möjliggöra effektiviseringar genom nya eller förbättrade produkter, ökad kapacitet eller sänkta kostnader. Investeringar görs även för att byta ut befintliga resurser för att bibehålla kapacitet eller standard.

Region Kronobergs investeringar uppgår 2019 till 369 mnkr.

Utfallet för fastigheter är betydligt lägre än den investeringsplan som fanns för 2019 vilket framförallt beror på att utredningen av hus L är pausat utifrån beslut om ett nytt sjukhus i Växjö. Investeringar i medicinsk teknik och övriga inventarier har beviljats belopp motsvarande investeringsplanen för 2019, utfall för flera av dessa investeringar väntas uppstå 2020.

Självfinansieringsgraden av investeringarna var under 2019, 80,2 % (årets balanskravsresultat tillsammans med nivån på avskrivningarna i relation till investeringarna).

(belopp i mnkr)	Utfall 2019	Budget 2019	Inv. plan 2019	Utfall 2018
Fastigheter	239	488	428	418
Medicinsk teknik och övriga inventarier	56	136	135	108
Informationsteknik	44	39	48	49
Medicinsk teknik och inventarier, Intäktsfinansierad verksamhet	28	30	33	25
Övriga investeringar och oförutsett	2	22	34	2
Totalt	369	715	678	602

Större investeringar under 2019

(belopp i mnkr)

Fastigheter	Utfall 2019
Vuxenpsykiatri	96,1
Habiliteringen på Sigfridsområdet	29,8
Ombyggnation vårdavdelningar Ljungby lasarett	25,8
Om- och tillbyggnation ambulansgarage Ljungby lasarett	13,4
Utbyte av passagesystem	7,9
Ombyggnation specialisttandvården CLV	4,5
Nybyggnation hus 1M, nytt fläkttrum, Omb Öron i Ljungby	7,8
Byte av ställverk på CLV	4,7
Smärre ombyggnationer på CLV	24,8
Smärre ombyggnationer på LL	12,4
Smärre ombyggnationer övriga lokaler	12,5

Medicinsk teknik och övriga inventarier	Utfall 2019
Endoskopiskt ultraljud	1,6
Uppgradering Aria	2,2
Patientövervakning	1,3
G-båge	4,1
Diskdesinfektorer	1,1
Inventarier och utrustning Vuxenpsykiatri	1,5
Inventarier och utrustning Habiliteringen Sigfridsområdet	5,1
Inventarier och utrustning Barnmoskemottagning	2,1
Inventarier och utrustning Barn- och ungdomspsykiatri	2,8

Informationsteknik	Utfall 2019
IT-infrastruktur - Generalplan 2019	1,0
IT-infrastruktur Backup - Ny backupplattform	2,6
IT-infrastruktur Datakom - Åtkomstkontroll	3,0
IT-infrastruktur Datakom - Gemensam plattform	5,3
IT-infrastruktur Datakom - Brandväggar	1,5
IT-infrastruktur IT-rum - IT-rum 14	2,4
IT-infrastruktur Telefoni - Meddelandeplattform	2,0
IT-system Medicinsk service - Nytt HPV-flöde	1,5
IT-system Trafik - Nytt CRM-system	0,5
IT-system Trafik - Nytt resesystem	6,6
IT-system Uppföljning - Beslutsstöds- och planeringssystem	1,4
IT-system Vårdinformation - Nya moduler i Cosmic	7,2

Inventarier intäktsfinansierad verksamhet och oförutsett	Utfall 2019
Hjälpmedel - Hjälpmedelcentralen	7,8
Inventarier och utrustning Specialisttandvården	7,4

RESULTAT-OCH BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS

Resultaträkning

	Not	2019-01-01 2019-12-31	2018-01-01 2018-12-31
<i>miljoner kr</i>			
Verksamhetens intäkter	2	1 798	1 669
Verksamhetens kostnader	3,4	-7 882	-7 523
Avskrivningar	5	-230	-221
Verksamhetens nettokostnader		-6 314	-6 074
Skatteintäkter	6	5 014	4 818
Generella statsbidrag och utjämning	7	1 376	1 319
Verksamhetens resultat		76	62
Finansiella intäkter	8	200	104
Finansiella kostnader	9	-75	-149
Resultat efter finansiella poster		201	17
Årets resultat	10	201	17

Kassaflödesanalys

	Not	2019-01-01 2019-12-31	2018-01-01 2018-12-31
<i>miljoner kr</i>			
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		201	17
<u>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</u>			
Avskrivningar	5	230	221
Gjorda avsättningar	21	220	208
Övriga ej likviditetspåverkande poster	27	-197	-1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		454	445
Ökning/minskning kortfristiga fordringar (-/+)	17	32	-85
Ökning/minskning förråd och varulager (-/+)	16	0	-4
Ökning/minskning kortfristiga skulder (-/+)	25	-136	194
Kassaflöde från den löpande verksamheten		350	550
Investeringsverksamhet			
Investering i immateriella anläggningstillgångar	11	-19	-32
Investering i materiella anläggningstillgångar	12,13	-350	-571
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (likvid)	12,13	1	3
Förvärv av finansiella tillgångar (kortfr placeringar)	18	-565	-675
Avyttring av finansiella tillgångar (kortfr placeringar)	18	605	771
Ökning/minskning likvidkonto för kortfr placeringar	18	-41	-96
Ökning/minskning långfristiga fordringar och akter/andelar	14,15	-44	1
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-412	-599
Finansieringsverksamheten			
Ökning/minskning långfristiga skulder	23	-1	0
Omklassificering investeringsbidrag		0	-4
Ökning/minskning checkräkningskredit	24	73	44
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		72	40
Årets kassaflöde		10	-10
Likvida medel vid årets början inkl kortfristiga placeringar		16	26
Likvida medel vid årets slut inkl kortfristiga placeringar		26	16

Övergång till rapportering enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) innebär en ändrad definition av likvida medel i RKR's R13 Kassaflödesanalys. Den nya definitionen innebär att kortfristiga placeringar inte längre ingår i posten likvida medel i kassaflödesanalysen.

Jämförelsetal för föregående år har omräknats enligt den nya principen.

Balansräkning

	Not	2019-12-31	2018-12-31
<i>miljoner kr</i>			
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Immateriella anläggningstillgångar</u>			
IT-program, licenser och utveckling	11	45	48
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Mark, byggnader och teknisk anläggningar	12	1 680	1 538
Maskiner och inventarier	13	474	475
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Aktier, andelar och bostadsrätter	14	100	72
Långfristiga fordringar	15	48	31
Summa anläggningstillgångar		2 347	2 165
Omsättningstillgångar			
Förråd	16	57	57
Kortfristiga fordringar	17	566	598
Kortfristiga placeringar	18	2 389	2 192
Kassa och Bank	19	26	16
Summa omsättningstillgångar		3 038	2 863
Summa tillgångar		5 385	5 027

Eget kapital, avsättningar och skulder**Eget kapital**

Övrigt eget kapital	20	1 499	1 481
Resultatutjämningsreserv	20	45	45
Årets resultat	10	201	17
Summa eget kapital		1 745	1 544

Avsättningar

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21,22	2 212	1 992
Summa avsättningar		2 212	1 992

Skulder

Långsiktiga skulder	23	1	2
Skuld till kreditinstitut	24	117	44
Kortfristiga skulder	25	1 309	1 446
Summa skulder		1 427	1 491

Summa eget kapital, avsättningar och skulder

		5 385	5 027
--	--	--------------	--------------

Panter och ansvarsförbindelser

26

Pensionsförpliktelse som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna		2 211	2 267
Löneskatt pensionsskuld		536	550
Kulturparken		8	8
Transitio		411	432

Not 1 Redovisnings-och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:5597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Det innebär att:

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras Region Kronoberg och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed. Från och med 2019 värderas finansiella instrument som huvudregel till verkligt värde i stället för som tidigare till anskaffningsvärde.

Region Kronoberg följer inte LKBR 3 kap. 11 § som föreskriver en dokumentation av redovisningssystemet. Arbetet med att upprätta en komplett dokumentation av redovisningssystemet har påbörjats, men har under 2019 stått still.

Ändrade redovisningsprinciper

Från och med 2019 tillämpas LKBR vilket innebär att följande ändringar har gjorts i förhållande till tidigare redovisningsprinciper:

- Redovisning av verkligt värde av vissa finansiella instrument

Enligt LKBR ska vissa finansiella instrument värderas till verkligt värde. Med detta som bakgrund har värdet på dessa tillgångar omräknats från anskaffningsvärde till verkligt värde, vilket inneburit att de finansiella omsättningstillgångarna minskat med 2 mnkr. Under 2018 har jämförelsetalen i resultaträkningen justerats med den värdenedgång som skedde under 2018 med 92 mnkr.

- Återföring av tidigare skuldförda investeringsbidrag

Enligt rekommendationen RKR R2 Intäkter, får endast offentliga bidrag initialt skuldredovisas för att sedan successivt intäktsredovisas över tillgångens nyttjandeperiod. De bidrag som erhållits från privata aktörer och som tidigare har hanterats på detta sätt, har nu återförts och minskat de långfristiga skulderna med 6 mnkr samt påverkat jämförelsetalen genom minskade intäkter år 2018 med 1 mnkr.

- Ändrad definition av likvida medel i kassaflödesanalysen

Rekommendationen RKR R 13 Kassaflödesanalys innebar en ändrad definition av likvida medel. Den nya definitionen innebär att kortfristiga placeringar inte längre ingår i posten likvida medel i kassaflödesanalysen. I Region-Bas har även förtydligats att likvida medel hos förvaltare, som kortsiktigt placeras på likvidkonto när värdepapper omsätts, också klassificeras som en kortfristig placering. Jämförelsetal för föregående år har omräknats enligt den nya principen för klassificering.

Jämförelsetalen för föregående år har omräknats enligt de nya redovisningsprinciperna. I tabellen nedan framgår effekten av ändrade redovisningsprinciper.

	Tillgångar	Skulder	Eget kapital	
	Kortfristig a placeringar	Långfristiga skulder	Övrigt eget kapital	Årets resultat
Belopp i mnkr				
Utgående balans enligt årsredovisningen 2018	2 194	7	1 430	110
<i>Justeringar ändrade redovisningsprinciper:</i>				
1) Omvärdering till verkligt värde finansiella instrument				
-Värdeminskning under 2018 finansiella instrument	-92			-92
-Värdeminskning före 2018 finansiella instrument	90		90	
2) Omklassificering investeringsbidrag		-6	7	-1
Justerad utgående balans år 2018	2 192	2	1 526	17

Sammanställa räkenskaper

Enligt 12 kap. 2 § andra stycket LKBR behöver sammanställda räkenskaper inte upprättas för den kommunala koncernen, om samtliga kommunala koncernföretag, såväl var för sig som tillsammans, är utan väsentlig betydelse för kommunen. Enligt RKR:s rekommendation R16 kan följande undantas från de sammanställda räkenskaperna: ”företag vars verksamhet är av obetydlig omfattning, vilket definieras som företag där den kommunala koncernens andel av omsättning eller omslutning är mindre än 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Den sammanlagda kommunala koncernens andel av omsättningen eller omslutningen hos de företag som undantas, får dock inte överstiga 5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag”. För Region Kronobergs koncernföretag är inget av dessa villkor uppfyllda och några sammanställda räkenskaper behöver därför inte upprättas.

Bedömningen är att konsolidering inte tillför väsentlig information i förhållande till Region Kronobergs resultat- och balansräkning. I avsnitt ”Region Kronobergs organisation” i förvaltningsberättelsen redovisas uppgifter om de stiftelser och bolag som Region Kronoberg är huvudman för eller delägare i.

Jämförelsestörande poster

För att klassas som jämförelsestörande ska beloppet vara väsentligt, sakna tydligt samband till den ordinarie verksamheten och inte inträffa regelbundet eller ofta. Klassas posterna som jämförelsestörande räknas nyckeltal om. Det sker dock varje år förändringar som innebär tillfällig påverkan på resultatet men som inte är av digniteten jämförelsestörande poster. Jämförelsestörande poster särredovisas i not.

Periodiseringsprinciper

Som huvudprincip gäller att kostnader och intäkter hänförs till det redovisningsår där motsvarande prestation hör hemma. I allt väsentligt har leverantörsfakturor, arbetsgivaravgifter, räntekostnader, avgifter, ersättningar och ränteintäkter periodiserats på

detta sätt.

Pågående externt finansierade projekt periodiseras för att matcha projektets intäkter med projektets kostnader. När projektet är avslutat resultatavräknas eventuellt överskott eller underskott. Budgetfinansierade projekt periodiseras inte eftersom upparbetade kostnader anses matchade mot beslutad budget.

Intäkter

Skatteintäkter

I redovisningen för år 2019 ingår den definitiva slutavräkningen för 2018 och en preliminär slutavräkning för år 2019. Prognos för skatteintäkterna baseras på SKL:s decemberprognos.

Statsbidrag

Generella statsbidrag och utjämning redovisas i resultaträkningen tillsammans med bidrag och avgifter i utjämningssystemet i posten generella statsbidrag och utjämning. De redovisas normalt enligt kontantmetoden vilket innebär att de redovisas vid utbetalning.

Specialdestinerade statsbidrag avser bidrag som är avsedda för en bestämd verksamhet eller ett bestämt ändamål och redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter. De kräver i regel någon form av motprestation och återrapportering. De periodiseras i normalfallet till den period där kostnaderna som statsbidraget avser är bokförda.

Övriga intäkter

Enligt rekommendationen RKR R2 Intäkter, får endast offentliga investeringsbidrag initialt skuldredovisas för att sedan successivt intäktsredovisas över tillgångens nyttjandeperiod. De bidrag som erhålls från privata aktörer och som tidigare har hanterats på detta sätt har återförts och intäktsförts från år 2019 i sin helhet när intäktskriterierna i R2 är uppfyllda.

Realisationsvinster i balanskravsresultatet

Normala omplaceringsvinster återläggs inte vid beräkning av balanskravsresultat, utan endast realisationsvinster vid försäljning av fastigheter samt nedskrivning av värdepapper och återföring av tidigare nedskrivning av värdepapper. Med normala omplaceringsvinster menas exempelvis vinst vid byte av inventarier och löpande avkastning på kapitalförvaltningen i form av utdelning, räntor och resultat vid normala omplaceringar.

Från och med år 2019 justeras årets resultat vid beräkning av balanskravsresultatet även med orealiserade vinster och förluster i värdepapper samt att det görs en återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper. Det utifrån att det inte är rimligt att kortsiktiga upp- och nedgångar i marknadsvärden på värdepapper ska påverka förutsättningarna att uppnå balanskravet.

Tillgångar

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet. Det med undantag för finansiella instrument som från 2019 som huvudregel värderas till verkligt värde. Aktiva kundfordringar som överlämnats till anlitat inkassobolag bedöms och värderas löpande. Osäkra fordringar skrivs ner till uppskattat verkligt värde.

Region Kronobergs pensionsmedelsportfölj är klassificerad som omsättningstillgång som från och med 2019 som huvudregel värderas till verkligt värde, se avsnitt ”Finansiella tillgångar och skulder” nedan. Portföljens förvaltning regleras i antaget Reglemente för den finansiella verksamheten, fastställt av Regionfullmäktige 2017-04-26. Region Kronoberg tillämpar i enlighet med RKR:s rekommendation R8 säkringsredovisning på valutarisken för utländska värdepapper. Den säkrade risken utgörs av värdeförändringar i framtida kuponger och ursprungligt investerat belopp på grund av förändringar mellan svenska kronor och utländsk valuta. Säkringsredovisningen finns närmare beskriven i säkringsdokumentationen.

Finansiella tillgångar och skulder

Värdering av finansiella tillgångar som innehas för att generera avkastning eller värdestegring

Finansiella tillgångar som Region Kronoberg innehar för att generera avkastning eller värdestegring värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde. Efter första redovisningstillfället värderas finansiella tillgångar som innehas för att generera avkastning eller värdestegring till verkligt värde i den mån det är förenligt med 7 kap. 6 och 7 §§ LKBR. Förändringen i tillgångarnas verkliga värden redovisas löpande i resultaträkningen. Obligationer och andra räntebärande värdepapper som regionen har för avsikt att behålla fram till förfallodagen värderas till anskaffningsvärde i enlighet med vad som anges nedan för finansiella tillgångar som inte innehas för att generera avkastning eller värdestegring.

Värdering av övriga finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar som inte innehas i syfte att generera avkastning eller värdestegring värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärdet. Finansiella omsättningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärde och försäljningsvärde. Finansiella anläggningstillgångar värderas till efter första redovisningstillfället till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar.

Finansiella skulder

Finansiella skulder värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde. Efter första redovisningstillfället redovisas kortfristiga finansiella skulder till anskaffningsvärde.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar omfattar immateriella och materiella tillgångar. Anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade avskrivningar.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar består av inventarier och utrustning, mark och byggnader som är avsedda för stadigvarande bruk. En anskaffning som i övrigt uppfyller kriterierna för investering bokförs som en materiell anläggningstillgång endast under förutsättning att utgiften uppgår till minst ett halvt basbelopp och en nyttjandeperiod på minst 3 år.

För att få en mer rättvisande redovisning samt minska gränsdragningsproblematiken mellan investeringar och planerat underhåll används en modell för komponentavskrivning inom fastighetsområdet. Region Kronoberg har valt en schabloniserad komponentavskrivning utifrån tre krav på komponenterna; relativ storlek, olika förväntade livslängder samt någon form av funktionell samhörighet så att grupperingen framstår som logisk.

Komponentindelning kan vara aktuell vid fastighetsinvesteringar över 3 miljoner kronor och utgår från fyra olika komponentgrupper med avskrivningstider på 50 år, 30 år, 20 år respektive 10 år.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar består av IT-system, -program, -licenser och utveckling som upphandlats. I den mån IT-system utvecklas internt, betraktas dessa i normalfallet inte som tillgångar utan de kostnadsförs. Förutsättningen för att en anskaffning ska hanteras som en investering och bokföras som en immateriell anläggningstillgång är att anskaffningsvärdet överstiger 100 000 kronor och att nyttjandeperioden är mer än tre år.

Avskrivningar

Anläggningstillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde skrivs av utifrån beräknad nyttjandeperiod med linjär avskrivning. Den normala avskrivningstiden för olika typer av anläggningstillgångar är följande:

Typ av anläggningstillgång	Avskrivningstid
IT-system, -program, -licenser, -utveckling	3-5 år
Byggnader (komponentavskrivning från och med 2014)	10-50 år
Verksamhetsanpassningar byggnader i egna lokaler	5-10 år
Medicinteknisk utrustning	5-10 år
Fordon	5-7 år
Övriga inventarier	5-10 år

Omprövning av nyttjandeperioden görs om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt och att det rör sig om väsentliga belopp.

Konst inkorporerad i fastigheten aktiveras och avskrivs tillsammans med fastigheten. På tillgångar i form av övrig konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar. Vid investering i annans fastighet av värdehöjande slag sker avskrivning enligt systematisk plan över nyttjandetiden.

Leasingavtal

Region Kronoberg har enligt definition endast operationell leasing. Klassificeringen beror på i

vilken omfattning de ekonomiska riskerna och fördelarna med ägandet finns hos leasingtagaren eller inte. Om avtalet är av mindre värde eller avtalstiden är högst 3 år redovisas det alltid som operationell leasing.

Skulder och avsättningar

Personalskuld

Region Kronoberg skulder till personalen i form av semesterlöneskuld, ej kompenserad övertid, jour och beredskap har värderats enligt löneläge den 31 december 2019 och redovisas som kortfristig skuld. De bokförda löneskulderna inkluderar sociala avgifter. Flexitidskulden redovisas inte i bokföringen.

Pensionsskuld

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i Region Kronoberg är beräknade enligt RIPS och redovisas enligt den s.k. blandmodellen i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. Beräkningen görs av pensionsbolaget Skandia på grundval av uppgifter som lämnas av Region Kronoberg om löneläge, sysselsättningsgrad med mera. Beräkningen bygger på gällande pensionsavtal och ett antal antaganden om bland annat löneutveckling, realränteutveckling, pensionstidpunkt och medellivslängd. Hänsyn har tagits till ökade kostnader för särskilda pensioner som Skandia inte har kännedom till. För avtal med samordnings-klausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt, görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Transparenslagen - konkurrensneutralitet

Transparenslagen (2005:590), ställer krav på öppen och separat redovisning i offentliga företag som är konkurrensutsatta. Nettoomsättningen skall vara mer än 40 miljoner euro för att det ska bli aktuellt att göra en öppen redovisning. Inom Region Kronoberg är det främst vuxentandvården som faller under begreppet, men nettoomsättningen överstiger inte nivån. När det gäller tandvårdsverksamheten särredovisas den utifrån konkurrenssynpunkt enligt en gemensam modell för samtliga landsting/regioner för mer öppen redovisning. Resultatet presenteras i bilaga till årsredovisningen och finns även tillgänglig hos Folktandvårdens Kansli.

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2019-01-01	2018-01-01
	2019-12-31	2018-12-31
Verksamhetens intäkter inkl interna poster	9 718	9 255
Interna intäkter för verksamheten	-7 920	-7 586
Summa	1 798	1 669

För specifikation av intäkterna se detaljerad resultatuppföljning i avsnittet Driftsredovisning.

Övergång till rapportering enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) innebar ändrade redovisningsprinciper för investeringsbidrag från privata givare. Dessa kan inte längre balansföras som investeringsbidrag med en intäktsmatchning motsvarande investeringens avskrivningskostnad utan ska intäktsföras i sin helhet när kriterierna i RKR's R2 Intäkter är uppfyllda.

Jämförelsetal för föregående år har omräknats enligt den nya principen.

Not 3 Kostnad för Räkenskapsrevision

	2019-01-01	2018-01-01
	2019-12-31	2018-12-31
Total kostnad för räkenskapsrevision	0,5	0,5
Varav kostnad för de sakkunnigas granskning av räkenskaperna	0,5	0,5

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsår 2019.

Not 4 Verksamhetens kostnader

	2019-01-01	2018-01-01
	2019-12-31	2018-12-31
Verksamhetens kostnader (exkl avskrivningar) inkl interna poster	-15 803	-15 109
Interna kostnader (exkl avskrivningar) för verksamheten	7 920	7 586
Summa verksamhetens externa kostnader (exkl avskrivningar)	-7 882	-7 523
Årets avskrivningar	-230	-221
Summa verksamhetens externa kostnader inklusive avskrivningar	-8 112	-7 743

För specifikation av kostnaderna se detaljerad resultatuppföljning i avsnittet Driftsredovisning.

Not 5 Avskrivningar

	2019-01-01	2018-01-01
	2019-12-31	2018-12-31
Avskrivningar immateriella tillgångar	21	19
Avskrivningar byggnader och anläggningar	97	96
Avskrivningar maskiner och inventarier	111	105
Summa	230	221

Not 6 Skatteintäkter

	2019-01-01	2018-01-01
	2019-12-31	2018-12-31
Preliminära skatteintäkter	5 051	4 837
Slutavräkning föregående år	7	-14
Preliminär slutavräkning innevarande år	-44	-5
Summa	5 014	4 818

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning

	2019-01-01	2018-01-01
	2019-12-31	2018-12-31
Inkomstutjämningsbidrag	1 006	975
Strukturbidrag	46	45
Bidrag läkemedelsförmån	541	516
Övriga statsbidrag	31	45
Kostnadsutjämningsavgift	-210	-203
Regleringsavgift	-39	-60
Summa	1 376	1 319

Not 8 Finansiella intäkter

	2019-01-01	2018-01-01
	2019-12-31	2018-12-31
Utdelningar värdepapper	20	12
Räntor	10	12
Vinst vid försäljning av andelar och värdepapper	19	79
Orealiserad vinst vid marknadsvärdering av finansiella värdepapper	151	0
Övriga finansiella intäkter	1	1
Summa	200	104

Övergång till rapportering enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

(LKBR) innebar ändrade redovisningsprinciper för värdering av finansiella instrument till verkligt värde. Dessa har från och med 2019 redovisats som en orealiserad vinst under finansiell intäkter och påverkar årets resultat med totalt 151 mnkr.

Jämförelsetal för föregående år har omräknats enligt den nya principen.

Not 9 Finansiella kostnader

	2019-01-01	2018-01-01
	2019-12-31	2018-12-31
Förlust vid försäljning av andelar och värdepapper	-2	-3
Orealiserad förlust vid marknadsvärdering av finansiella värdepapper	-1	-92
Ränta på pensionskostnader	-67	-49
Övriga finansiella kostnader	-5	-5
Summa	-75	-149

Övergång till rapportering enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) innebar ändrade redovisningsprinciper för värdering av finansiella instrument till verkligt värde. Dessa har från och med 2019 redovisats som en orealiserad förlust under finansiella kostnader och påverkar årets resultat med totalt -1 mnkr.

Jämförelsetal för föregående år har omräknats enligt den nya principen.

Not 10 Årets resultat

	2019-01-01	2018-01-01
	2019-12-31	2018-12-31
Årets resultat enligt resultaträkningen	201	17
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-149	92
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	14	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	66	109
Medel till resultatutjämningsreserv	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0
Summa	66	109

Övergång till rapportering enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) innebar ändrade redovisningsprinciper för värdering av finansiella instrument till verkligt värde samt för investeringsbidrag från privata givare.

Jämförelsetal för föregående år har omräknats enligt den nya principen.

Not 11 Immateriella anläggningstillgångar

	2019-12-31	2018-12-31
IT-program, -licenser och -utveckling		
Ingående anskaffningsvärde	134	112
Årets förändringar:		
-Årets aktiverade utgifter	19	32
-Rättelse uträngörade tillgångar år 2017	0	-9
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	153	134
Ingående avskrivningar	-86	-76
Årets förändringar:		
-Årets avskrivningar	-21	-19
-Rättelse uträngörade tillgångar år 2017	0	9
Utgående ackumulerade avskrivningar	-108	-86
Utgående redovisat värde	45	48

Not 12 Mark, byggnader och tekniska anläggningstillgångar

	2019-12-31	2018-12-31
Verksamhetsfastigheter		
Ingående anskaffningsvärde	3 419	3 001
-Årets aktiverade utgifter	238	418
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 657	3 419
Ingående avskrivningar	-1 881	-1 785
-Årets avskrivningar	-97	-96
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 979	-1 881
Mark		
Ingående anskaffningsvärde	1	1
-Årets aktiverade utgifter	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1	1
Utgående redovisat värde	1 680	1 538
Avskrivningstider (genomsnittliga)	31 år	30 år

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar utom mark, se not 1 Redovisningsprinciper.

Not 13 Maskiner och inventarier

	2019-12-31	2018-12-31
Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	1 274	1 176
Årets förändringar:		
-Årets aktiverade utgifter	107	132
-Omklassificering investeringsbidrag	0	4
-Rättelse utrangerade inventarier år 2017	0	-9
-Försäljningar och utrangeringar, anskaffningsvärde	-23	-29
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 358	1 274
Ingående avskrivningar	-841	-770
-Årets avskrivningar	-111	-105
-Rättelse utrangerade inventarier år 2017	0	9
-Försäljning och utrangeringar	22	26
Utgående ackumulerade avskrivningar	-930	-841
Pågående nyanläggningar		
Ingående balans	42	21
-Utgifter under året	4	21
Utgående balans	46	42
Utgående restvärde enligt plan	474	475
Avskrivningstider (genomsnittliga)	12 år	11 år

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga maskiner och inventarier, se not 1 Redovisningsprinciper.

Not 14 Finansiella anläggningstillgångar

	Ägarandel	2019-12-31	2018-12-31
Aktier och andra andelar i dotterbolag:			
Regionfastigheter Småland AB	100 %	28	0
AB Destination Småland	100 %	0	0
Sideum Innovation AB	100 %	0	0
Ryssbygymnasiet AB	90 %	3	3
Kulturparken Småland AB	59 %	1	1
Småland Airport AB	55 %	4	4
Övriga aktier och andelar:			
AB Regionteatern Blekinge- Kronoberg	49 %	1	1
ALMI Företagspartner Kronobergs län AB	49 %	0	0
Företagsfabriken i Kronoberg AB	33 %	0	0
IT-plattform Småland & Öland AB	50 %	0	0
Kust till Kust AB	13 %	0	0
Öresundståg AB	12 %	0	0
AB Transitio	5 %	1	1
Samtrafiken i Sverige AB	2 %	0	0
Inera AB	0 %	0	0
Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag	2 %	27	27
Kommuninvest ekonomisk förening	1 %	34	34
Kommunalförbundet Svenskt ambulansflyg		0	0
SPP Fastigheter 2 Kommanditbolag	0 %	0	0
Ascan ekonomisk förening	14 %	0	0
Andelar i bostadsrättsföreningar		0	0
Summa		100	72

Not 15 Långfristiga fordringar

	2019-12-31	2018-12-31
Ryssbygymnasiet AB	22	23
Småland Airport AB	8	8
Regionfastigheter Småland AB	16	
Svenskt Ambulansflyg	1	0
Övriga långfristiga fordringar	0	0
Summa	48	31

Not 16 Förråd

	2019-12-31	2018-12-31
Förråd	57	57
Summa	57	57

Not 17 Kortfristiga fordringar

	2019-12-31	2018-12-31
Kundfordringar	176	201
Värdereglering kundfordringar överlämnade till inkasso	-7	-28
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	255	243
Fordran skattekonto	8	75
Statsbidragsfordringar	82	89
Övriga kortfristiga fordringar	53	19
Summa	566	598

Not 18 Kortfristiga placeringar

	2019-12-31	2018-12-31
Aktier kapitalförvaltning	235	321
Aktier pensionsförvaltning	587	331
Värdereglering aktier pensionsförvaltning	123	0
Räntor kapitalförvaltning	632	1 056
Värdereglering räntor kapitalförvaltning	5	6
Räntor pensionsförvaltning	638	388
Värdereglering räntor pensionsförvaltning	6	-8
Alternativa placeringar pensionsförvaltning	25	0
Likvida medel kapitalförvaltning	116	46
Likvida medel pensionsförvaltning	21	51
Summa	2 389	2 192

	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde
	2019-12-31	2019-12-31	2019-12-31
Aktier kapitalförvaltning	235	235	244
Aktier pensionsförvaltning	587	710	710
Räntor kapitalförvaltning	632	637	637
Räntor pensionsförvaltning	638	644	644
Alternativa placeringar pensionsförvaltning	25	25	25
Likvida medel kapitalförvaltning	116	116	116
Likvida medel pensionsförvaltning	21	21	21
Summa	2 256	2 389	2 398

Övergång till rapportering enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) innebar ändrade redovisningsprinciper för värdering av finansiella instrument till verkligt värde.

Från och med 2019 värderas finansiella instrument som huvudregel till verkligt värde i stället

för som tidigare till anskaffningsvärde. Jämförelsetalen för föregående år har omräknats enligt den nya principen.

Not 19 Kassa och bank

	2019-12-31	2018-12-31
Kassa	1	0
Bank	25	15
Summa	26	16

Not 20 Eget kapital

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående eget kapital	1 544	1 526
Årets resultat	201	17
Utående eget kapital	1 745	1 544

Fullmäktige beslutade 2014 att avsätta 45,0 mnkr av årets resultat till resultatutjämningsreserven.

Resultatutjämningsreserven ingår som en del av ingående eget kapital.

Övergång till rapportering enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) innebar ändrade redovisningsprinciper för värdering av finansiella instrument till verkligt värde och för intäktsföring av investeringsbidrag från privata givare. I enlighet med RKR`s R2 Byte av redovisningsprinciper, ändringar i uppskattningar och bedömningar samt rättelser av fel har effekten av byte av redovisningsprincip vid ingången av räkenskapsåret redovisats direkt mot eget kapital.

Jämförelsetalen för föregående år har omräknats enligt de nya principerna.

Not 21 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående avsättning	1 992	1 784
Pensionsutbetalningar	-44	-38
Nyintjänad pension	156	159
Ränte- och basbeloppsuppräknings	51	33
Förändring av löneskatt	43	40
Skulduppräknings utanför Skandia	0	1
Övrigt	15	12
Utgående avsättning	2 212	1 992
Utredningsgrad (den andel av personakterna för anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställning), %	96	95

Förpliktelsen är minskad genom försäkring avseende alternativ KAP-KL och den försäkringslösning Regionförbundet Södra Småland hade innan sammanslagningen den 1 januari 2015. Alternativ KAP-KL innebär att den förmånsbestämda ålderspensionen enligt KAP-KL byts mot en premiebestämd ålderspension. Pensionsförmånen tryggas genom tjänstepensionsförsäkring och premie betalas månadsvis. Premien motsvarar den som Region Kronoberg skulle ha betalat för förmånsbestämd ålderspension om den hade försäkrats. Överskottsmedel i försäkringen uppgår till 1,0 mnkr.

Not 22 Pensionsförmåner

	2019-12-31	2018-12-31
Region Kronoberg har överenskommelser om följande pensionsförmåner enligt RKR:s rekommendation 2.1) - (ingår i not 21):		
Särskild avtalspension enligt KAP-KL	0	0
Visstidspension	9	10

Förmånerna omfattar 2 stycken överenskommelser avseende särskild avtalspension och 3 stycken med visstidspension.

Not 23 Långfristiga skulder

	2019-12-31	2018-12-31
Investeringsbidrag, maskiner och inventarier	0	0
Investeringsbidrag, mark, byggnader och tekniska anläggningar	1	2
Summa	1	2

Övergång till rapportering enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) innebar ändrade redovisningsprinciper för investeringsbidrag från privata givare.

Dessa kan inte längre balansföras som investeringsbidrag med en intäktsmatchning motsvarande investeringens avskrivningskostnad utan ska intäktsföras i sin helhet när kriterierna i RKR's R2 Intäkter är uppfyllda.

Jämförelsetal för föregående år har omräknats enligt den nya principen.

Not 24 Skuld till kreditinstitut

	2019-12-31	2018-12-31
Checkräkningskredit	117	44
Summa	117	44

Posten består av den utnyttjade delen av kassakrediten. Total kassakreditlimit är 500 miljoner kronor.

Not 25 Kortfristiga skulder

	2019-12-31	2018-12-31
Leverantörsskulder	383	508
Övriga kortfristiga skulder	50	83
Löneskulder inkl semesterlöner	331	332
Personalens källskatt	67	63
Upplupna arbetsgivaravgifter	67	66
Avgiftsbestämd ålderspension	145	139
Förutbetalda skatteintäkter	41	40
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	226	215
Summa	1 309	1 446

Not 26 Ansvarsförbindelser

	2019-12-31	2018-12-31
Pensionsförpliktelse som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna och som inte heller har täckning i pensionsstiftelsens förmögenhet		
Ingående ansvarsförbindelse pensioner	2 817	2 875
Pensionsutbetalningar	-133	-129
Nyintjänad pension	-2	47
Ränte- och basbeloppsuppräknings	70	45
Förändring löneskatt	-14	-11
Övrigt	9	-10
Utgående ansvarsförbindelse pensioner	2 747	2 817
Utredningsgrad (den andel av personakterna för anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställning), %	96	95
Kulturparken Småland AB	8	8
AB Transitio	411	432
Region Kronoberg har påtecknat borgensförpliktelser för solidarisk borgensåsom för egen skuld för AB Transitio avseende finansiering av spårfordon uppgående till 2 453 mnkr samt enskilt garanterat för 96 mnkr. Tillsammans har garantigivarna borgensförbindelser på totalt 6 532 mnkr för AB Transitio. Ett avtal om regressrätt har träffats mellan samtliga ingående landsting/regioner. Regressavtalet innebär att Region Kronobergs åtagande begränsas till borgen för de fordon som beställts av Länstrafiken.		
Summa	3 167	3 256

Övriga ansvarsförbindelser:

Kommuninvest i Sverige AB

Region Kronoberg har hösten 2016 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner och landsting som per 2019-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Region Kronobergs ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 460 926 mnkr och totala tillgångar till 460 365 mnkr. Region Kronobergs andel av de totala förpliktelserna uppgick till 284 mnkr och

andelen av de totala tillgångarna uppgick till 252 mnkr.

Patientförsäkringen LÖF

Region Kronoberg ansvarar som delägare i Patientförsäkringen LÖF för bolagets förbindelser till ett belopp motsvarande 10 gånger den premie som Region Kronoberg har att erlägga för vart år som förlust har uppkommit i patientförsäkringen. År 2019 uppgår premien till 28,3 mnkr.

Not 27 Övriga ej likviditetspåverkande poster

	2019-12-31	2018-12-31
Övriga ej likviditetspåverkande poster		
Realisationsvinst vid försäljning av anläggningstillgångar	0	-1
Realisationsförlust vid försäljning av anläggningstillgångar	1	2
Utdelning och realisationsvinst kortfristiga finansiella instrument	-50	-103
Realisationsförlust kortfristiga finansiella instrument	2	3
Orealiserad vinst kortfristiga finansiella instrument	-151	0
Orealiserad förlust kortfristiga finansiella instrument	1	92
Ändrad redovisningsprincip ny lagstiftning (LKBR)	0	7
Summa	-197	-1

SAMMANFATTNING AV NÄMNDERNAS ÅRSRAPPORTER

Hälso-och sjukvårdsnämnd

Region Kronobergs verksamheter ska ha ett fortsatt högt förtroende hos invånarna. I hälso- och sjukvårdsbarometerns mätning för helåret 2019 minskar andelen som anger att de har stort eller mycket stort förtroende med 4 procentenheter i jämförelse med helårsresultat för 2018. Region Kronoberg placerar sig som åtta bland alla regioner i Sverige. Väntningsmätningar i primärvård visar överlag goda resultat och listningen till vårdcentraler i offentlig regi ökar, om än i mindre omfattning än för de i privat regi. Även enkätundersökning till Kronobergspanelen för uppföljning av utvecklingsstrategins fyra huvudinriktningar ger goda resultat med en hög svarsfrekvens. En resursgrupp bestående av ett 20-tal patienter och närstående har kopplats till genomförande av utvecklingsstrategin.

Implementering av Patientkontrakt pågår inom flera verksamheter. Med patientkontrakt menas ett koncept för delaktighet, samordning, tillgänglighet och samverkan genom överenskommelse mellan vårdgivare och patient, möjlighet till fast vårdkontakt vid behov, överenskomna tider och sammanhållen plan utifrån ett personcentrerat förhållningssätt.

Vårdgarantin med rätt till medicinsk bedömning inom 3 dagar har införts i primärvården från och med januari 2019. Utfallet för 2019 visar en genomsnittlig måluppfyllelse på 77 %. Majoriteten av regionens vårdcentraler har >95 % tillgänglighet avseende kontakt med vårdcentral samma dag. Arbetet med införande av äldreomsorg fortsätter, en tredjedel av de regiondrivna vårdcentralerna i länet har nu äldreomsorg. Ett flertal verksamhetsutvecklingsinsatser pågår också med inspiration från Borgholmsmodellen, bl a Hemsjukhuset Ryd.

Inom sjukhusvården är väntetidsläget till nybesök och operation/behandling bättre än tidigare. Konsultinsatser och extramottagningar har genomförts för att förbättra tillgängligheten på områden med många väntande, vilket gett ett mycket positivt utfall för kömiljarden. Vårdgarantin har förbättrats från 81 % 2018 till 86 % december 2019. Tillgänglighet till planerad operation/åtgärd enligt vårdgarantin har förbättrats från 68 % 2018 till 85 % december 2019. Inom barn- och ungdomspsykiatri har antal väntande till utredning ökat medan de minskat för såväl besök som behandling.

Hälso- och sjukvården arbetar ständigt för att förbättra kvaliteten. Under 2019 har ett fokusområde varit vårdrelaterade infektioner där sjukhusvården arbetar efter den regionövergripande handlingsplanen. Även om inte målet nås fullt ut kan en förbättring med 2 procentenheter redovisas.

Ur ett medarbetarperspektiv präglas perioden av en ur ett helhetsperspektiv välfungerande sommar, minskad sjukfrånvaro. Det är fortsatt svårt att rekrytera vissa läkarspecialiteter, allmänsjuksköterskor och specialistsjuksköterskor efter verksamhetens behov, vilket leder till fortsatt hyrberoende. Under hösten har beslut fattats om en uppdaterad utfasningsplan. Förutom att rekrytera pågår översyn av grunderna för bemanningen genom att fokusera på möjligheterna till heltidstjänstgöring/högre tjänstgöringsgrad, bemanningsplanering och schemaläggning. Under 2019 har hyrläkare inom psykiatri avslutats. Den arbetade tiden ökar för hälso- och sjukvården som helhet. Utvecklingen är dock ojämn och vissa enheter har kraftig minskning på grund av personalrörlighet och föräldra-/studieledighet.

Hälso- och sjukvården redovisar ett resultat för 2019 på -124 mnkr, att jämföra med resultatet för 2018 som slutade på -63 mnkr. Trots tillskott i form av statsbidrag med oväntat hög tilldelning för

kömiljarden och genomförda besparingsåtgärder med ca 50 mnkr kan inte målet om en ekonomi i balans nås. Resultat blev också något sämre än den helårsprognos som lämnades efter augusti med -114 mnkr.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade i november att åtgärder ska genomföras med syfte att nå ett nollresultat för hälso- och sjukvården som helhet 2020. Ändrade förutsättningar avseende utomlanspriser i södra sjukvårdsregionen, beslut om delvis avskaffande av OB-bonus och svårigheter att fasa ut hyrpersonal gör att prognosen för 2020 revideras ner till -64 mnkr. Ytterligare åtgärder krävs således för att nå en ekonomi i balans för hälso- och sjukvården som helhet.

Trafiknämnd

Under 2019 har arbetet med det nya betalsystemet varit i fokus. Förseningar på grund av överklagan i ett par delupphandlingar har skjutit på tänkt lanseringsplan. Den lansering som var planerad till tidtabellskiftet december 2019, har nu flyttats fram till våren 2020.

Vi har under 2019 fortsatt vårt deltagande i upphandlingen av nya krösatåg fordon och tilldelning är tänkt att ske i början av 2020. Leverans sker i slutet av 2022 eller början av 2023.

Arbetet med upphandlingen avseende trafikeringen för krösatåg pågår i samarbete med övrigt deltagande län. Anbudsunderlaget beräknas vara sammanställt under kvartal 1 2020 för att därefter skickas ut till kvalificerade anbudsgivare.

Beslutade besparingar inför 2020 genomfördes till tidtabellskiftet i december 2019. Resandeökningen blev något lägre än budgeterat.

Periodens resultat är -0,1 mnkr. Den totala självfinansieringsgraden 2019 blev 53,3 % vilket är något högre än budgeterade 53,2 %.

Belopp i mnkr	2019	2018
Intäkter	893,2	901,7
Kostnader	893,3	899,9
Resultat	-0,1	1,8

Regional utvecklingsnämnd

Invånare

Gröna Kronoberg 2025 är i genomförandefas. Det innebär att det är en intensiv period med många pågående insatser. *Barnens bästa gäller! – i Kronoberg* som är den handlingsplan som har prioriterats för året har bedrivits enligt plan. Det innebär bland annat att en praxismodell har tagits fram och som är klar att testas. Följeforskning har startats.

Styrtalet förmåga att mäkla och matcha möten har förbättrats jämfört med tidigare år.

Medarbetare

Under perioden har arbete pågått för att utveckla och förbättra en långsiktig arbetsmiljö bland annat genom att stärka tydligheten i interna beredningsrutiner och öka medarbetarnas insyn i

ledningsgruppens arbete. Arbetet med att förankra den nya medarbetaridén är en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Alla medarbetare har fått information om medarbetaridén vid förvaltningens gemensamma APT. Ledningsgruppen har även fokuserat på att följa upp hur balansen mellan uppdrag och resurser ser ut. Tidigare har detta i större utsträckning gjorts på avdelningsnivå medan ledningen nu ser till helheten och fattar beslut om resursförstärkningar och prioriteringar på förvaltningsnivå.

Sjukfrånvaron har minskat. Under 2019 har sjukfrånvaron i procent av ordinarie arbetstid varit 2,3 %. Det kan jämföras med 2018 då förvaltningen på helår hade 6,2 %.

Resultatet av medarbetarundersökningen 2019 visar att Regional utveckling genomgående har mycket höga värden. Resultatet ligger över Region Kronobergs snittresultat inom samtliga områden som mäts. Ledarskap, arbetsgemenskap, motivation och jämställdhet visar särskilt starka resultat. Hållbart medarbetarengagemang har stigit från 77,5% vid föregående mätning (2017) till 83,6 % 2019.

Verksamhetsutveckling

Gröna Kronoberg- vår regionala utvecklingsstrategi har aktualiserats under året. I början av året bedrevs ett intensivt arbete med att hantera remisser och färdigställa strategin. Efter Regionfullmäktiges beslut i juni inleddes en intensiv planering för att nå ut med vår aktualiserade regionala utvecklingsstrategi i länet. Bland annat har kommundialoger genomförts, en kortversion har tagits fram och den har tagits upp i ett antal olika forum.

Styrtalet *antal företag som Regional utveckling nått direkt eller indirekt via våra bolag eller andra vi finansierar* ökade marginellt jämfört med föregående år. Det hade varit ett högre utfall om det inte varit för att konsulttimmens första projektperiod avslutats i augusti och att det blev beslutsstopp på affärsutvecklingscheckar från Tillväxtverket. Vad gäller styrtalet *Antal elever Region Kronoberg nått för att främja medvetna studieval* har regional utveckling nästan nått dubbelt så många elever jämfört med föregående år och mot uppsatt mål. För övriga styrtalet går det inte att säga något om utfallet jämfört med föregående år då siffrorna inte kommer förrän i april.

Ekonomi

Regionala utvecklingsnämndens budget uppvisar en god ekonomi, men är beroende av extern finansiering för att bibehålla och utveckla verksamheten. Det handlar bl.a. om statliga uppdrag som ofta saknar finansiering. Det finns således ett behov av att särskilt följa upp de externa intäkterna löpande och fortsätta att utveckla projektstödet till vår verksamhet och externa aktörer.

Kulturnämnd

Invånare

Arbete har under året genomförts i enlighet med handlingsplanerna. Inom Regionsamverkan Sydsverige har det skett en ökning av strategiskt utvecklingsarbete, både vad gäller politiskt påverkansarbete och konkreta samarbetsinsatser inom specifika konstområden.

Under året har tre projekt beviljats stöd från kulturrådet: *Kronoberg Blekinge utvecklar medborgarscenen*, *Kronoberg utvecklar en internationell arena för muntligt berättande* och *Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige*.

Arbete har även bedrivits enligt plan med genomförandet av *Scensommar Kronoberg*, i samarbete med samtliga kommuner. Kulturnämnden beslutade om medel för en fortsättning av projektet för 2020, och en ny överenskommelse har arbetats fram mellan Växjö kommun och Region Kronoberg.

Styrtalet om kultur i hela länet och spridning av aktiviteter utanför Växjö har överträffat målet för 2019.

Medarbetare

Arbete har bedrivits i enlighet med handlingsplanerna. Under medarbetarperspektiv är handlingsplanerna motsvarande för både kulturnämnden och regionala utvecklingsnämnden. Det övergripande målet under året har varit att skapa en långsiktigt hållbar arbetsmiljö. I arbetet med att nå en hållbar arbetsmiljö har utbildningsinsatser kring hälsa, motion och vikten av rörelse genomförts.

De mätetal som följs upp har alla visat på en positiv trend. Sjukfrånvaron har minskat, hållbart medarbetarengagemang har ökat, nyttjande av friskvårdsbidrag har gått upp och personalomsättningen är oförändrad.

Verksamhetsutveckling

Arbete har genomförts enligt handlingsplanerna. En inventering av Region Kronobergs befintliga konstinnehav har varit en prioriterad åtgärd under året.

Det nya konstregistret Faciliate (tidigare Landlord) har under 2019 implementerats i verksamheten.

Styrtalet kring inventerade verk visar att 4 840 av ca 6 500 verk har inventerats.

Ekonomi

Arbete har bedrivits i enlighet med handlingsplan. Kulturrådet har under året påbörjat en översyn av fördelningen av statsbidrag. Besked om ny princip kommer 2020, med implementering 2021. Kulturstaben har deltagit i diskussioner kring framtagande av principer och politiskt arbete har skett inom ramen för Regionsamverkan Sydsverige.

Resultat KN						
	Månad – DECEMBER(ack)			Rullande	Årsbudget	Prognos
Resultaträkning exkl proj(tkr)	Utfall ack	Budget Ack	Differens	12 mån	2019	Budgetavv
Förvaltning	- 5 342	-5 586	244	-5 342	-5 586	0
Driftstöd,utv medel	-57 004	-57 088	84	-57 004	-57 088	0
Totalsumma	-62 347	-62 675	328	-62 347	-62 675	0

Ekonomiskt har verksamheten löpt på enligt plan och visar ett mindre överskott

Regionstyrelsen

Invånare

Målbilden inom perspektivet är nöjda invånare med stort förtroende för Region Kronobergs verksamhet.

Regionstyrelsen strävar efter att ha en transparent förvaltning med snabb och effektiv handläggning gentemot såväl medborgare som verksamhet. Arbetet fortsätter med att bibehålla en modern förvaltning med hög servicenivå är viktigt för att upprätthålla ett högt förtroende hos invånarna i Region Kronoberg.

Medarbetare

Region Kronobergs målbild inom perspektivet medarbetare är att vara en attraktiv arbetsgivare.

I nuläget är användandet av hyrpersonal på en betydligt högre nivå än vad Hälso- och sjukvården planerat och önskar. Användandet av hyrpersonal har ökat markant avseende både läkare och sjuksköterskor i jämförelse med föregående period och år och det är fortsatt svårt att rekrytera vissa läkarspecialiteter, allmänsjuksköterskor och specialistsjuksköterskor efter verksamhetens behov.

Ledarskapsfrågorna har varit under fortsatt utveckling. En översyn pågår av chefernas organisatoriska förutsättningar.

Verksamhetsutveckling

Region Kronobergs målbild inom perspektivet är en effektiv verksamhet med hög kvalitet.

Region Kronoberg har tagit fram en modell för att prioritera olika digitaliseringsinitiativ. Utgångspunkten för prioriteringen är främst den kompetensbristutmaning Region Kronoberg står inför. Därför viktas initiativ som frigör tid för personal högt i modellen.

Ekonomi

Region Kronoberg ska ha en stabil ekonomi som kännetecknas av långsiktighet och hållbarhet.

Region Kronoberg redovisar totalt ett positivt balanskravsresultat (66 mnkr) för 2019, vilket är 18 mnkr sämre än budgeterat för året. En vikande konjunktur samtidigt som det finns ekonomisk obalans i framförallt hälso- och sjukvården medför åtgärder måste vidtas för att säkerställa en hållbar ekonomi i balans över tid. Regionfullmäktige har beslutat om åtgärder för en långsiktigt hållbar ekonomi och Regionstyrelsen behöver i sin uppsiktsplikt över nämnderna bevaka att beslutade åtgärder för en ekonomi i balans genomförs och följa upp dessa samt rapportera till regionfullmäktige.

Regionstyrelsens egen verksamhet inklusive vårdval redovisar en positiv avvikelse mot budget med 101 mnkr, 2019.

TABELLER RESULTAT NÄMNDER

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Resultaträkning exkl proj (mnkr)	Ackumulerat 2019			Resultat	Prognos
	Utfall	Budget	Diff	2018	2020
Intäkter					
Patientavgifter	165,6	157,5	8,2	158,7	8,0
Såld vård inkl tandvård	771,4	755,0	16,3	720,0	-19,7
Regionersättning	4 189,5	4 189,5	0,0	4 023,9	0,0
Övriga intäkter	1 475,8	1 301,9	173,9	1 386,2	136,0
Summa intäkter	6 602,4	6 403,9	198,4	6 288,9	124,3
Kostnader					
Personalkostnader	-3 292,5	-3 371,6	79,0	-3 134,3	109,0
Hyrpersonal	-178,6	-27,1	-151,5	-157,8	-124,6
Summa bemanning	-3 471,2	-3 398,7	-72,5	-3 292,1	-15,5
Köpt vård	-798,1	-682,5	-115,6	-708,6	-68,8
Läkemedel	-680,4	-651,4	-29,1	-658,1	-44,5
Medicinsk service	-322,9	-288,6	-34,3	-314,4	-21,8
Medicinskt och övrigt material	-310,1	-264,7	-45,4	-284,2	-32,3
Övriga kostnader	-1 059,5	-1 025,0	-34,5	-1 012,8	-12,1
Avskrivningar och internränta	-92,6	-92,2	-0,4	-89,0	-1,0
Summa kostnader	-6 734,8	-6 403,0	-331,8	-6 359,2	-196,0
Projekt	9,1	0,0	9,1	8,5	7,5
Verksamhetens nettokostnader	-123,3	0,9	-124,2	-61,8	-64,3
Finansiella intäkter	0,4	0,3	0,1	0,4	0,2
Finansiella kostnader	-1,1	-1,2	0,0	-1,6	0,3
Resultat	-124,1	0,0	-124,0	-63,0	-63,8

Under såld och köpt vård bruttoredovisas intäkter och kostnader för utomlänspatienter som söker vård på Region Kronobergs avtal med privata aktörer. Kostnaden vidarefaktureras till patientens hemlandsting. 2019 uppgår intäkter och kostnader till 46 mnkr. Resultat 2018 är justerat för omorganisation.

Verksamhetsomr/motsv (tkr)	Resultat 2019	Resultat 2018*	Prognos 2020
Primärvård och rehab	-10 495	-8 024	-15 900
- varav vårdval	-24 393	-15 567	-22 900
- varav rehab + övrigt	13 898	7 543	7 000
Psykiatrivård	-3 907	-5 425	10 200
- varav vuxenpsykiatri	11 654	18 279	
- varav barn- och ungdomspsykiatri	-17 203	-21 844	
Rättsspsykiatri	-1 633	-902	9 700
Tandvård	4 279	611	1 000
Sjukhusvård	-168 554	-113 039	-156 000
Summa verksamhetsområden	-180 309	-126 779	-151 000
Hälso- och sjukvårdsgemensamt	47 177	54 896	79 700

Verksamhetsomr/motsv (tkr)	Resultat 2019	Resultat 2018*	Prognos 2020
Projekt	9 087	8 805	7 500
Resultat	-124 045	-63 078	-63 800

*) Resultat 2018 har justerats för organisationsförändringar

**) SHV:s prognos korrigerad -10 mnkr för prisökningar utomlänsvård

***) HS-gem prognos korrigerad -15 mnkr för prisökningar utomlänsvård

Trafiknämnden

Resultaträkning (tkr)	Månad: Januari – december 2019			Prognos 2020
	Utfall ack	Budget ack	Differens	
Länstrafikens Kansli	-33 670	-33 650	-20	0
Teknik och omkostnader	-24 930	-23 257	-1 673	0
Marknadsföring	-5 085	-7 400	2 315	0
Utrednings-uppdrag	-1 416	-1 000	-416	0
Regiontrafik	-128 479	-123 500	-4 979	0
Växjö stadstrafik	-76 826	-75 300	-1 526	0
Älmhults stadstrafik	-1 166	-1 200	34	0
Krösatåg	-40 940	-45 200	4 260	0
Öresundståg	-10 418	-10 500	82	0
Pågatåg	-1 675	-1 700	25	0
Vidarefakturerering tågtrafik	0	0	0	0
Anropsstyrd trafik	-3 678	-5 500	1 822	0
Serviceresor	-679	-679	0	0
Sjukrese-administration	0	0	0	0
Färdtjänst-avdelning	-111	-111	0	0
Abonnerad skolskjuts	0	0	0	0
Totalsumma	-329 073	-328 997	-76	0

Självfinansierings-grad per trafikslag	Intäkter tkr jan-dec 2019	Kostnader tkr jan-dec 2019	% jan-dec 2019	Jämförelse % Bokslut 2018	Jämförelse % Budget 2019	% Prognos 2020
Öresundståg	119 204	129 622	92,0%	99,6%	92,0%	85,3%

Älmhults stadstrafik	1 463	2 629	55,6%	57,0%	55,6%	55,6%
Regiontrafik buss	101 183	229 662	44,1%	44,1%	43,9%	43,7%
Växjö stadstrafik	49 131	125 957	39,0%	38,8%	39,2%	39,6%
Pågatåg	806	2 481	32,5%	33,2%	32,0%	33,3%
Krösatåg	24 394	65 334	37,3%	31,6%	35,6%	35,7%
SUMMA	296 181	555 685	53,3%	53,4%	53,2%	52,0%

Regionala utvecklingsnämnden

Resultaträkning (tkr)	Månad: Januari – december 2019			Prognos 2020
	Utfall ack	Budget ack	Differens	
Verksamhetsstöd	-20 724	-21 594	+870	0
Projektkontor ekonomiskt stöd	-20 988	-21 735	+746	0
Kompetens och lärande	-6 905	-8 146	+1 241	0
Folkhälsa och soc utveckling	-8 178	-8 935	+757	0
Hållbar tillväxt	-8 463	-9 429	+966	0
Totalsumma	-65 258	-69 838	+4 580	0

Kulturnämnden

Resultaträkning (tkr)	Månad: Januari – december 2019			Prognos 2020
	Utfall ack	Budget ack	Differens	
Förvaltning	- 5 342	-5 586	244	0
Driftstöd, utv medel	-57 004	-57 088	84	0
Totalsumma	-62 347	-62 675	328	0

Grimslövs folkhögskola

Resultaträkning (tkr)	Månad: Januari – december 2019			Prognos 2020
	Utfall ack	Budget ack	Differens	
Skoldelen	-10 122	-10 013	-108	
Internat	-467	-21	-446	
Restaurang	-983	-548	-435	
Ekhagen	-1 523	-1 546	23	
Totalsumma	-13 095	-12 129	-966	-1 500

Regionstyrelsen

2019				
(Belopp i mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos
Regionservice	7	5	1	0
Regionstaben	-114	-120	6	3
Regiongemensamt	-196	-274	78	10
Forskning Utveckling & Utbildning	-66	-78	12	4
Summa	-369	-466	97	17
Vårdvalsenheten				
Vårdval primärvård	-996	-1 003	7	-2
Vårdval hud	-19	-21	2	
Tandvård	-102	-94	-8	-8
Summa Kundval	-1 117	-1 118	1	-10
Förtroendemannaorganisationen	-36	-39	3	1
Summa förtroendemannaorganisation	-36	-39	3	1
Verksamhetens nettokostnad	-1 522	-1 623	101	8

STIFTELSE OCH BOLAG

Region Kronoberg är huvudman för eller delägare i ett antal stiftelser och bolag. Region Kronoberg är enligt lag inte skyldig att upprätta en sammanställd redovisning av den verksamhet som bedrivs. En konsolidering har heller inte bedömt tillföra väsentlig information i förhållande till Region Kronobergs resultat- och balansräkning. Nedanför redovisas istället varje bolag och stiftelse separat.

AB Destination Småland, 100 procent

Bolaget är ett helägt bolag vars uppdrag är att i nära samverkan med länets kommuner, andra offentliga intressenter samt näringslivet skapa förutsättningar för en utveckling av besöksnäringen i regionen. En viktig del i arbetet för att skapa goda utvecklingsförutsättningar och stärkt konkurrenskraft är nationell och internationell marknadsföring och därtill kopplade aktiviteter. I samverkan med framförallt övriga Smålandslän ska bolaget arbeta för att stärka varumärket Småland.

Under 2019 har satsningen på Nationalparksdestination Åsnen fortsatt med företagsutvecklande insatser. AB Destination Småland har under 2019 även arbetat med ett antal matrelaterade projekt och agerar projektledare för GAS2020 (stor internationell glaskonferens) som äger rum i glasriktet i maj 2020. Utvecklingsinsatser pågår inom tre prioriterade teman, Mat, Natur och Design. De stora internationella marknadsinsatserna som har skett under 2019 har skett inom ramen för det Smålandsgemensamma samarbetet i Masterplan. Här har fokus varit på marknaderna Tyskland, Nederländerna, Norge och Danmark samt på våra prioriterade teman, Mat, Natur och Design.

- Nettoomsättningen för år 2019 uppgick preliminärt till 10,4 mnkr och årets preliminära resultat för år 2019 visar ett överskott på 0,3 mnkr. Region Kronobergs driftbidrag till bolaget uppgick år 2019 till 8,0 mnkr.

Regionfastigheter Småland AB, 100 procent

Bolaget är ett helägt bolag som köptes hösten 2019. Bolaget ska inom Region Kronoberg, direkt eller indirekt, äga och förvalta fastigheter samt bedriva därmed förenlig verksamhet. Vid årsskiftet ägde bolaget mark och fastighet i Räppe där det planeras för nytt akutsjukhus.

- Nettoomsättningen för år 2019 uppgick preliminärt till 0,3 mnkr och årets preliminära resultat för år 2019 visar ett mindre överskott.

Sideum Innovation AB, 100 procent

Bolaget är ett helägt vilande bolag och har inte bedrivit någon verksamhet de senaste åren.

RyssbyGymnasiet AB, 90 procent

RyssbyGymnasiet AB ägs till 90 procent av Region Kronoberg. Vida AB och Rottne Industri AB äger vardera 5 procent efter en nyemission gjord 2014. RyssbyGymnasiet är en friskola sedan i juli 2002 med elever från hela landet.

Bolaget erbjuder utbildning på gymnasial nivå inom naturbruk, restaurang och livsmedel. Därutöver erbjuds kortkurser inom respektive näring och även konferensservice.

Skolutvecklingsarbetet fortsätter kontinuerligt med bland annat arbete med elever i behov av särskilt stöd och matematiklyftet. I år har också startats upp en ytterligare kompetensutvecklingsinsats i form av läslyftet.

- Nettoomsättningen för år 2019 uppgick preliminärt till 57,7 mnkr och årets preliminära resultat för år 2019 visar ett underskott på knappt -1,2 mnkr.

Kulturparken Småland AB, 59 procent

Kulturparken startade sin verksamhet i oktober 2008 och ägs till 41 procent av Växjö Kommun och 59 procent av Region Kronoberg. Bolaget bedriver förvaltning av museala samlingar, byggnader och arkiv samt fullgör regionala uppgifter inom kulturarvssektorn i Kronobergs län, samt annan kulturell verksamhet. Bolaget bedriver verksamhet vid följande arenor/mötesplatser: Smålands museum/Sveriges glasmuseum, Utvandarnas hus med Svenska Emigrantinstitutet, Kulturarvscentrum Småland med Kronobergsarkivet, Kronobergs lantbruksmuseum (Hjärtenholm), Ryttmästargården och Kronobergs slottsruin samt Ångaren Thor.

Antalet besökare på våra olika besöksmål har glädjande nog ökat jämfört med 2018. Helårssammanställningen visar på en ökning med 7 947 besökare, till 121 807 besökare. Antalet konferenser och konferensdeltagare ligger kvar på ungefär samma nivå som föregående år med närmare 3 500 personer.

- Nettoomsättningen för år 2019 uppgick preliminärt till 36,4 mnkr och årets preliminära resultat för år 2019 visar ett mindre överskott. Under år 2019 har Region Kronoberg utbetalat drygt 11,3 mnkr i driftsbidrag.

Växjö Småland Airport AB, 55 procent

Region Kronoberg innehar 55 procent av aktierna i Växjö Småland Airport AB. Flygplatsen ägs till resterande del av Växjö och Alvesta kommun.

Föremålet för bolagets verksamhet ska vara att äga, förvalta och driva Växjö Småland Airport AB samt annan därmed förenlig verksamhet. Bolagets huvuduppgift är att ta tillvara och utveckla kommunikationer med flyg till och från Växjö och därigenom bidra till regional utveckling och tillväxt. Bolaget ska även aktivt medverka till att utveckla regionens attraktivitet för boende, näringsliv och studier.

Den allmänna nedgången av flygandet i Sverige märks speciellt på inrikesflyget och inte lika mycket på utrikesflyget. Växjö Småland Airport har de senaste åren gått emot strömmen och haft en extremt stor passagerartillväxt. Nya linjer samt utökad charter har bidragit till utvecklingen. 2018 slog flygplatsen all time high och slutade på över 278 000 passagerare. Under 2019 passerade flygplatsen återigen 278 000 passagerare. Det är utrikes och chartern som står för hela ökningen. Inrikes minskade antalet passagerare med 12% under 2019.

- Nettoomsättningen för år 2019 uppgick preliminärt till 54,3 mnkr och årets preliminära resultat för år 2019 visar ett underskott på -5,5 mnkr. Bolaget har sedan år 2011 fått driftsbidrag från ägarna på 14 mnkr år 2011 och därefter 10 mnkr årligen. Flygplatsens ägare har uttalat sin avsikt att fortsätta stödja Växjö Småland Airport AB med driftbidrag tills verksamheten ger ett positivt ekonomiskt resultat.

AB Regionteatern Blekinge-Kronoberg, 49 procent

AB Regionteatern ägs till 49 procent av Region Kronoberg. Övriga ägare är Landstinget Blekinge med 29 procent och Växjö kommun med 22 procent av aktierna i bolaget.

Bolagets uppgift är att bedriva scenkonst samt vara en aktiv del av samhälls- och kulturlivet i Kronobergs och Blekinge län. Särskild vikt ska läggas vid barn- och ungdomsteater samt amatörteater i båda länen. Bolaget ska arbeta för att öka intresset för scenkonst hos nya

publikgrupper. Verksamheten ska präglas av konstnärlig och intellektuell frihet samt vara politiskt och ideologiskt oberoende.

Antalet föreställningar och övriga aktiviteter uppgick till 695 st, varav antal teaterföreställningar var 158 st fördelade på 8 produktioner, antalet dansföreställningar var 67 st fördelade på 8 produktioner och övriga aktiviteter uppgick till 470 st. Den sammanlagda publiken var 33 425 personer.

- Nettoomsättningen för år 2019 uppgick preliminärt till 40,9 mnkr och årets preliminära resultat för år 2019 visar ett överskott på 0,3 mnkr. Region Kronobergs driftbidrag till bolaget (exkl. tilläggsuppdrag på 0,6 mnkr) uppgick år 2019 till 11,8 mnkr. Ägaranslagen räknas årligen upp i enlighet med konsortialavtal parterna emellan. För år 2019 enades ägarna om en uppskrivning med 2,45 procent. För det statliga anslaget gjordes en uppskrivning år 2019 med drygt 1,0 procent.

IT-plattform Småland och Öland AB, 50 procent

IT-plattform Småland och Öland AB ägs till 50 procent vardera av Region Kronoberg och Regionförbundet i Kalmar län.

Bolaget uppdrag är att bedriva verksamhet bestående i att utveckla och förvalta en IT-plattform för turiständamål och därmed tillgängliggöra Småland och Öland för nationella och internationella besökare.

I juli beviljade Tillväxtverket ett tre-årigt digitaliseringsprojekt "Digitala Lyftet" med syfte att under 3 år aktivt arbeta för att öka den digitala förmågan hos besöksnäringens företag i Kalmar och Kronobergs län. Projektet kommer utgöra 80% av bolagets verksamhet fram till 31 december 2022.

Nettoomsättningen för år 2019 uppgick preliminärt till 1,6 mnkr och årets preliminära resultat för år 2019 visar ett överskott på 0,7 mnkr. Region Kronobergs driftbidrag till bolaget uppgick år 2019 till 0,75 mnkr.

ALMI Företagspartner Kronobergs län AB, 49 procent

Region Kronoberg äger Almi Företagspartner Kronoberg AB tillsammans med majoritetsägaren Almi Företagspartner AB, det nationella moderbolaget.

Almis uppdrag är att stärka det svenska näringslivets utveckling och verka för hållbar tillväxt genom att medverka till att utveckla och finansiera små och medelstora företag med lönsamhets- och tillväxtpotential. Bolaget erbjuder lån och affärsutveckling till små och medelstora företag som vill växa och utvecklas.

Under 2020 går projektet VÄXARENA 2.0 in på det avslutande året. Syftet med projektet är en kraftfull satsning på företag med tillväxtpotential för att accelerera deras tillväxt och konkurrenskraft på den regionala, nationella och internationella marknaden. Projektet bygger på prioriteringarna i strukturfondsprogrammet för Småland och öarna samt inriktningen i RUS. Målet är att 150 företag under en treårsperiod skall ha genomgått djupare insatser i syfte att öka sin konkurrenskraft och tillväxt genom att delta i 15 tillväxtprogram. Projektet påbörjades 2018 och kommer att avslutas 2020-12-31 och finansieras av EU Regionala fond, Region Kronoberg, samt länets alla kommuner.

Enterprise Europe Network (EEN) är världens största stödnätverk för innovativa och medelstora företag med internationella ambitioner. Almi får genom EEN ekonomiska resurser, en verktygslåda och ett nätverk att utnyttja för rådgivning och kontaktförmedling åt regionens små och medelstora

företag som vill satsa internationellt. Erbjudandet består av: kostnadsfri rådgivning om import och export, EU-regler och EU-finansiering. Enterprise Europé Network (EEN) täcker även Blekinge och Kalmar län.

Bolagets rörelseintäkter för år 2019 uppgick preliminärt till 25,8 mnkr och årets preliminära resultat visat ett överskott på 3,2 mnkr. Överskottet beror huvudsakligen lägre bemanning och högre projektintäkter än budgeterat. Region Kronobergs driftbidrag till bolaget 2019 uppgick till 7,1 mnkr.

Företagsfabriken i Kronoberg AB, 33,3 procent

Företagsfabriken i Kronoberg AB ägs till 33,3 procent vardera av Region Kronoberg, Videum AB, Region Kronoberg och Linnaeus University Development AB.

Bolagets ändamål är att stötta utvecklingen av kunskapsintensiva och tillväxtorienterade företag och verksamheter samt stötta uppkomsten och kommersialisering av nya akademiska avknoppningar.

Verksamhetens utvecklingskedja har 2019 bedrivits i form av tre delprocesser; inflöde, inkubation och exit.

- Nettoomsättningen för år 2019 uppgick preliminärt till 2,8 mnkr och årets preliminära resultat för år 2019 visar underskott på i underkant av 0,2 mnkr. Region Kronobergs driftbidrag till bolaget uppgick år 2019 till 1,1 mnkr.

Kust till Kust AB, 12,5 procent

Bolaget ska bedriva verksamhet som syftar till att värna och utveckla järnvägstrafiken till, från och inom Kust till Kustbanans trafiksystem.

Öresundståg AB, 12 procent

Bolagets uppdrag är att samordna och driva gemensamma frågor för Öresundstågstrafiken i Sverige, inom avtalsfrågor, trafikplanering, fordons- och underhållsfrågor, marknad, försäljning, kvalitet och utveckling.

AB Transitio, 5 procent

Region Kronoberg äger tillsammans med andra svenska trafikhuvudmän AB Transitio som är ett samverkansorgan vars uppgift är att anskaffa spårfordon för främst regional järnvägstrafik åt svenska trafikhuvudmän. Syftet är att genom den samordnade anskaffningen minimera kostnaderna för fordonsförsörjningen. AB Transitio har även en mäklarroll när det gäller omfördelningar av fordon mellan användare för att nå ett effektivt fordonsutnyttjande.

Samtrafiken i Sverige AB, 2,1 procent

Region Kronoberg äger bolaget tillsammans med 37 andra svenska trafikföretag. Samtrafiken är ett tjänsteutvecklingsföretag som finns till för att göra kollektivt resande enklare, mer tillgängligt och mer pålitligt. Bolagets uppdrag är att genom samverkan inom planering, biljetter, stationer, information, trafikstörning och tillgänglighet medverka till att öka det kollektiva resandet i Sverige.

Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF), 2 procent

Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF) är ett rikstäckande försäkringsbolag vars huvuduppgift är att försäkra de vårdgivare som finansieras av landstingen och regionerna. Löf:s

slutkund är de patienter som drabbats av patientskada och uppdraget är att utreda och lämna ersättning till patienter som skadats i vården samt att bidra till att antalet skador i vården minskar. Löf är ett ömsesidigt försäkringsbolag som ägs av samtliga landsting och regioner. 2019 var premieinbetalningen 28,3 mnkr.

Kommunalförbundet Svenskt ambulansflyg, 1,9 procent

Kommunalförbundet Svenskt ambulansflyg bildades 2016 för att skapa samordningsvinster och stordriftsfördelar. Förbundets ändamål är att för medlemmarna tillhandahålla ambulansflyg för att öka patientnyttan och patientsäkerheten genom samordning av gemensamma resurser. Investeringar i flygplanen finansieras genom lån från medlemmarna efter andelstal. Förbundets medlemmar består av alla landsting och regioner i Sverige. 2019 uppgick medlemsbidraget till 0,2 mnkr och det lånades även ut 1,4 mnkr under 2019.

Kommuninvest Ekonomisk Förening, 0,55 procent

Föreningen är en medlemsorganisation med svenska kommuner som medlemmar och har till ändamål att i sin verksamhet förverkliga en gemensam verksamhetsidé och vision bestående i att främja sina medlemmars ekonomiska intressen genom att skapa varaktigt bästa villkor för medlemmarnas upplåning, samt att genom stöd till medlemmarna skapa goda förutsättningar för deras verksamhet på det finansiella området. Samtliga medlemmar har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar har ingåtts regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av borgensförbindelsen.

Inera AB, 0,1 procent

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är från år 2017 majoritetsägare i Inera AB. Alla regioner äger fem aktier vardera och även kommunerna har ägarandelar. Inera koordinerar och utvecklar gemensamma digitala lösningar till nytta för invånare, medarbetare och beslutsfattare. Uppdraget är att förvalta, utveckla och införa gemensamma e-hälsotjänster, teknisk infrastruktur samt gemensamma regelverk och standarder. I uppdraget ingår att samverka med övriga aktörer inom e-hälsoområdet, exempelvis regeringen, myndigheter, privata vårdgivare, Fou och ideella organisationer samt marknadens aktörer.

Stiftelsen Musik i Kronoberg

Region Kronoberg är ensam huvudman för stiftelsen Musik i Kronoberg. Ändamålet för stiftelsen är att i första hand organisera och driva musikverksamhet inom Kronobergs län. Tillsammans med Stiftelsen Musik i Skåne, med Region Skåne som huvudman, äger man Musik i Syd AB. Stiftelsen Musik i Kronobergs huvudsakliga verksamhet består i att ansöka om verksamhetsbidrag och vidarebefordra dessa till Musik i Syd AB. Styrelsen för Musik i Syd AB, med ledamöter från de två stiftelsestyrelserna, har sitt säte i Kristianstad. Den lagstadgade arkivverksamheten, Smålands Musikarkiv, finns hos Musik i Syd AB. Kammarorkestern Musica Vitae är en integrerad del av verksamheten och orkestern har fått en allt starkare förankring i hela regionen.

Syftet med Musik i Syd är att ge människor tillgång till skapande och levande musikupplevelser. Det är ett kulturpolitiskt uppdrag och del av en aktiv kulturpolitik med målet att göra levande musik tillgänglig även utanför de större städerna. Musik i Syds verksamhet för barn- och ungdomar har hög prioritet och erbjuder konsertupplevelser med levande musik inom många olika genrer. För Musik i Syd är det viktigt att värna om och stimulera barn och ungdomars eget musikutövande.

Exempel på detta är den riksomfattande tävlingen Musik Direkt som har en stark förankring i Kronoberg.

UPPFÖLJNING AV REGION KRONBERGS HÅLLBARHETSPROGRAM 2019- 2023

Den 19 juni 2019 beslutades regionfullmäktige att godkänna Region Kronobergs första hållbarhetsprogram. Programmet är ett riktmärke för hur vi som organisation ska arbeta mot FN:s globala mål för hållbarhet. Hållbarhetsprogrammet utgår från sociala, ekonomiska och ekologiska perspektiv och omfattar hela vår interna verksamhet. Det vill säga de frågor som vi har direkt rådgivning över i våra roller som till exempel vård- och servicegivare, arbetsgivare, samhällsaktör, ledare och medarbetare.

Målen och insatserna ska styra mot visionen *Ett gott liv i ett livskraftigt län*, och bidra till målsättningarna i den regionala utvecklingsstrategin Gröna Kronoberg. Programmet sträcker sig mellan åren 2019-2023 och är ett steg på vägen mot ett långsiktigt hållbarhetsarbete i vår organisation. Jämlikhet, hälsa, resurseffektivitet och minskad klimatpåverkan är genomgående i programmet.

I hållbarhetsprogrammet finns fyra fokusområden:

- God livsmiljö och hälsa
- Hållbar organisation och arbetssätt
- Klimatanpassning och minskad klimatpåverkan
- Hållbar konsumtion och produktion

Varje fokusområde innehåller övergripande målsättningar och ett antal delmål för programperioden. I hållbarhetsprogrammet finns mål och delmål som inte återfinns i andra styrdokument. Programmet omfattar också målområden vi vill förstärka.

Till hållbarhetsprogrammet tas årliga genomförandeplaner fram. Genomförandeplanerna innehåller insatser mot målen i hållbarhetsprogrammet, ansvariga för insatserna samt en beskrivning av hur uppföljning av målen ska ske. Den första genomförandeplanen kopplad till hållbarhetsprogrammet gäller för år 2020.

Den här uppföljningen av hållbarhetsprogrammet beskriver de insatser som påbörjats och genomförts under 2019.

God livsmiljö och hälsa

En god livsmiljö och hälsa innebär att hälso- och sjukvården är jämlik och jämställd samt att vi arbetar hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande. Vi minskar den negativa påverkan på miljö och hälsa från kemikalier och läkemedel samt främjar en hälsosam inom- och utomhusmiljö.

Mål: Hälso- och sjukvården ska vara jämlik och jämställd

Delmål	Utfall 2019
Barnrättsbaserade beslutsunderlag ska från och med 2019 användas vid alla verksamhetsförändringar inom hälso- och sjukvården som berör barn under 18 år.	Ett barnrättsbaserat beslutsunderlag har använts vid verksamhetsförändring inom hälso- och sjukvården.
År 2023 ska Region Kronoberg ha en förbättrad analys för att mäta och åtgärda ojämlik hälsa.	Under året påbörjades arbetet med att förbättra dokumentation av patienters levnadsvanor i patientjournalen och kvalitetssäkra datauttag av registrerade uppgifter.

Mål: Hälso- och sjukvården ska arbeta hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande samt främja hållbara levnadsvanor

Delmål	Utfall 2019
Under programperioden ska system och arbetssätt utvecklas och implementeras för att Socialstyrelsens nationella riktlinjer för prevention och behandling av ohälsosamma levnadsvanor.	Flera kompetensutvecklingsinsatser genomfördes och påbörjades under året.
Hälso- och sjukvården ska tidigt och systematiskt upptäcka våldsutsatthet och barn som far illa.	Ett fåtal verksamheter har färdiga rutiner för att upptäcka våld i nära relationer samt barn som far illa. Rutiner finns dock vid upptäckt av barn som far illa.

Åtgärder för att stödja implementering av Socialstyrelsens nationella riktlinjer om levnadsvanor pågår. Under 2019 genomfördes bland annat en pilotutbildning om samsyn och gemensamt arbetssätt gällande ohälsosamma levnadsvanor och otillräcklig fysisk aktivitet hos barn och unga. Arbetet påbörjades även med att ta fram en webbaserad intern basutbildning om levnadsvanor. Arbetet kommer fortgå under vårterminen 2020.

För att implementera "Handlingsplan vid misstanke om våld i nära relationer och/eller barn som far illa" har flera olika utbildningsinsatser genomförts under året. Region Kronoberg har som

målsättning att samtliga verksamheter inom hälso- och sjukvården ska ha ett familjeombud som fungerar som resursperson i arbetet mot våld i nära relationer, barn som far illa och hedersrelaterat våld och förtryck. Under 2019 tillkom 10 nya familjeombud. Totalt finns 56 familjeombud.

Mål: Vi ska minska den negativa påverkan på miljö och hälsa från vår användning av läkemedel och kemikalier.

Delmål	Utfall 2019
År 2023 ska antal uthämtade antibiotikarecept vara maximalt 250 recept per 1000 invånare och år.	Under året hämtades 293 antibiotikarecept ut per 1000 invånare.
År 2023 ska mängden kasserade läkemedel från vården ha minskat med 20 procent jämfört med år 2018.	Läkemedel som kasseras från Region Kronobergs verksamhet minskade med 7 procent 2019 (5573 kg) jämfört med år 2018 (5999 kg).
Användningen av varor och kemiska produkter som innehåller miljö- eller hälsoskadliga ämnen ska kartläggas och minska jämfört med 2018.	Kartläggning av kemiska ämnen i varor är inte färdig. Antalet kemiska produkter med miljö- eller hälsoskadliga ämnen har minskat med 9 procent; år 2019 (181 st.) jämfört med 2018 (199 st.).

I arbetet för en rationell antibiotikaanvändning och mot antibiotikaresistens har flera insatser genomförts under året, till exempel återkoppling av antibiotikastatistik till förskrivare, framtagande och spridning av aktuella riktlinjer för antibiotikaanvändning, medverkan i AT- och ST-läkarutbildningar inom infektionsområdet och informationsbesök på vårdcentraler och kliniker. Kronoberg har högre antibiotikaförbrukning än 2019 års riksgenomsnitt (285 recept/1000 inv.) Sedan år 2000 har antalet antibiotikarecept minskat med 40 procent i Kronoberg.

Under 2019 minskade antalet kemiska produkter med miljö- och hälsoskadliga ämnen¹ som används i regionens verksamheter. Majoriteten av ämnena är naftor eller kolväten i driftsprodukter samt hormonstörande ämnen som tillsatser i reagenser. Under 2020 kommer arbetet med utfasning av kemikalier intensifieras i samband med riskbedömning av kemikalier.

Mål: Våra inom- och utomhusmiljöer ska vara hälsofrämjande och hållbara

Delmål	Utfall 2019
--------	-------------

¹ Mätt som ämnen på EU:s Kandidatförteckning över särskilt farliga ämnen och SIN-listan (Chemsec).

Våra nybyggnationer ska uppfylla kraven i miljöbyggnad, minst nivå silver och vid större ombyggnationer ska vi sträva efter nivå silver.	Under 2019 certifierades en nybyggnation enligt nivå silver. Arbetet med certifiering vid större ombyggnationer har inte kommit igång ännu.
År 2023 ska andelen byggmaterial utan miljö- eller hälsoskadliga ämnen vara minst 90 procent i samtliga projekt.	Målet om minst 90 procent bedömda byggmaterial uppnås i nybyggnationer. Bedömning av byggmaterial vid ombyggnationer har endast genomförts i mindre omfattning.
Utomhusmiljön kring våra sjukhusområden ska vara hälsofrämjande och bidra till biologisk mångfald och främja ekosystemtjänster.	Under 2019 genomfördes inventeringar av biologisk mångfald på Ljungby lasarett, Centrallasarettet i Växjö och på Sigfridsområdet. Förslag på åtgärder som kan gynna biologisk mångfald och pollinering på de olika områdena togs också fram.
Inomhusmiljön på våra sjukhus och vårdcentraler ska vara attraktiv och hälsofrämjande.	Ett löpande arbete pågår med att skapa attraktiva och hälsofrämjande inomhusmiljöer.

Miljöbyggnad är en kvalitetssäkring för att säkra låg energianvändning, en god inomhusmiljö samt att byggvaror med mindre negativ miljö- och hälsopåverkan används. Det finns tre nivåer; guld, silver och brons, där brons motsvarar kraven enligt gällande lagstiftning. . Under 2019 certifierades habiliteringens nybyggda lokaler på Sigfridsområdet i Växjö enligt nivå silver. Nybyggnation av vuxenpsykiatri pågår och även där är målsättningen silver.

I arbetet med att minska byggmaterial med negativ påverkan på miljö och hälsa används Byggvarubedömningen² som är en databas för miljöbedömning av byggmaterial. Vi använder framförallt byggmaterial som rekommenderas eller accepteras i Byggvarubedömningen. Bedömda byggmaterial används framförallt vid nybyggnationer och i ett fåtal ombyggnationer.

Hållbar organisation och arbetssätt

Arbete för en hållbar organisation och arbetssätt innebär att vi har ett långsiktigt socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbarhetsperspektiv i vår verksamhet. Vårt arbetssätt och vår organisation är jämlik och jämställd och våra arbetsplatser är hälsofrämjande och fria från diskriminering.

Mål: Vårt arbetssätt och vår organisation ska vara jämlik och jämställd

² I Byggvarubedömningen bedöms material efter kemiskt innehåll, livscykel samt socialt ansvarstagande i leverantörsledet. Samtliga bedömningar presenteras sedan i en databas med bedömningar enligt nivå Rekommenderas (grön), Accepteras (gul) samt Undviks (röd).

Delmål	Utfall 2019
Barnrättsbaserade beslutsunderlag ska från och med 2019 användas vid alla beslut om styrande dokument ³ som berör barn under 18 år.	Två barnrättsbaserade beslutsunderlag användes under året i samband med beslut om styrande dokument.
År 2023 ska samtliga medarbetare ha genomfört aktiviteter inom värdegrundsarbetet.	Totalt har runt 90 procent av medarbetarna genomfört aktiviteter kopplade till värdegrunden, sedan starten 2015.
År 2020 ska samtliga medarbetare ha genomgått utbildningen om diskrimineringsgrunderna.	Under året gick 155 personer utbildningen om diskrimineringsgrunderna. Totalt har 3467 personer genomfört utbildningen.
År 2023 ska andelen heltidsarbetande vara minst 72 procent vilket ska ge en förväntad effekt av en kontinuerligt ökande sysselsättningsgrad.	Vi årets slut var: • andelen heltidsarbetande 64,8 procent. • andelen heltidsanställda 83,4 procent. • överenskommen sysselsättningsgrad 96,1 procent. • faktisk sysselsättningsgrad 84 procent.
År 2023 ska sociala konsekvensanalyser ingå som centrala delar vid planering, genomförande och uppföljning av transport- och infrastrukturplanering i Region Kronoberg.	Sociala konsekvensanalyser har ingått i arbetet med framtagande av ett nytt trafikförsörjningsprogram.
Vi ska arbeta för ökad mångfald på våra arbetsplatser.	Med utgångspunkt i vår värdegrund pågår ett kontinuerligt arbete med att öka mångfalden på våra arbetsplatser.

Under 2019 kompletterades värdegrundspelet med nya frågor på temat medarbetarskap och chefer fick utbildning om hur man kan föra dialog om värdegrund och medarbetarskap med sina medarbetare.

Under året påbörjades arbetet med att ta fram ett nytt trafikförsörjningsprogram. I arbetet har regionens verktyg för sociala konsekvensanalyser använts genomgående. Även i de underlagsutredningar som görs till trafikförsörjningsprogrammet har sociala konsekvensanalyser använts för att inför uppstart försöka bredda målgrupper, målpunkter och tidpunkter.

Mål: Region Kronoberg ska vara en hälsofrämjande arbetsplats

³ T.ex. policy, strategier, program, regelverk och handlingsplaner

Delmål	Utfall 2019
År 2023 ska sjukfrånvaron vara max 5 procent.	Den totala sjukfrånvaron uppgick till 5 procent under 2019 vilket är en minskning med 0,4 procent jämfört med 2018.
År 2023 ska hållbart medarbetarengagemangindex (HME) vara minst 79.	I medarbetarenkäten som genomfördes under 2019 blev utfallet för hållbart medarbetarengagemangindex (HME) 78,1.
År 2023 ska kostnader för hyrpersonal i förhållande till kostnaden för egen personal inom hälso- och sjukvården ha minskat till 2 procent.	Under året togs en utfasningsplan fram för att bli hyroberoende. Arbete sker på bred front inom kompetensförsörjningsområdet som på olika vis förväntas minska hyroberoendet.

Mål: Vi ska integrera hållbarhetsarbetet i strategiska processer

Delmål	Utfall 2019
Politiska beslut avseende styrande dokument och strategiska beslutsprocesser ska vara hållbarhetssäkrade.	Under året har ett verktyg för hållbarhetssäkring tagits fram inom Regional utveckling.
År 2020 ska livscykelanalys användas i relevanta upphandlingar och investeringsbegär.	Arbetet påbörjat. Framförallt analyseras livscykelkostnader vid energiprojekt, i de upphandlingar som avser investeringar och i begränsad omfattning även i delar av byggprojekt.
År 2023 ska samtliga medarbetare ha genomfört vår webbaserade hållbarhetsutbildning.	Framtagande av webbutbildning påbörjades under året.

Klimatanpassning och minskad klimatpåverkan

Vi arbetar för att minska vår klimatpåverkan, anpassar oss till ett förändrat klimat och bidrar till att Kronoberg blir ett Plusenergi län.

Mål: Klimatpåverkan från våra transporter ska minska och transportsystemet ska vara resurseffektivt

Delmål	Utfall 2019
År 2023 ska koldioxidutsläppen ha minskat från: – arbetspendling med 25 procent jämfört med 2018. – våra tjänsteresor med bil och interna godstransporter med 25 procent jämfört med år 2017.	Det saknas statistik för målen om minskade koldioxidutsläpp från arbetspendling och tjänsteresor för år 2019. Under året påbörjades utveckling av mätmetod för uppföljning våra tjänsteresor med bil och interna godstransporter.
Våra flygresor ska fortsatt klimatkompenseras internt.	Under året har tjänsteresor med flyg fortsatt klimatkompenserats internt.
År 2023 används 100 procent förnybara bränslen i våra ägda och leasade fordon ⁴ .	Statistik för 2019 saknas. Andelen förnybart i regionens samtliga ägda och leasade fordon var 47 procent år 2018.

Under 2018 genomfördes en resvaneundersökning som visade att det sker ett genomsnittligt utsläpp på 638 kg CO₂e/anställd för resor till och från arbetet. Statistik för 2019 saknas eftersom vi inte genomförde någon resvaneundersökning för Region Kronobergs anställda under 2019.

Ett antal insatser genomfördes under 2019 för att minska koldioxidutsläppen från arbetspendling, till exempel har all personal erbjudits att delta i arbetspendlingstävlingen "Res Grönt" och alla anställda har fått möjlighet att prova elcyklar under en månad.

Antalet tjänsteresor med flyg minskade med 14 procent under 2019 jämfört med 2018. Under 2019 användes medel från det interna klimatkontot⁵ främst till inköp av webbkonferensutrustning.

Under 2019 genomfördes insatser som förhoppningsvis kommer höja andelen förnybara bränslen i våra ägda och leasade fordon framöver, bland annat genomfördes flera informationsinsatser om hur man tankar gas och nya gasbilar upphandlades som främjar en högre andel förnybart då de har en mindre bensintank än tidigare bilar. Flera av våra driftsfordon har nu även möjlighet att tanka förnybar HVO vid vår egen tank på Sigfrid i Växjö. I slutet av 2019 öppnade dessutom en ny tankstation för biogas i Växjö som ligger bra till för alla som utgår från Sigfrid och centrum.

Mål: Vi ska minska vår klimatpåverkan från våra fastigheter och anpassa vår verksamhet till ett förändrat klimat

Delmål	Utfall 2019
--------	-------------

⁴ Målet omfattar inte ambulanser eller kollektivtrafik.

⁵ Samtliga tjänsteresor med flyg får ett påslag med 10 % på biljettpriset som avsätts i ett internt klimatkonto.

År 2019 har vi identifierat vilka risker och konsekvenser ett förändrat klimat får för verksamheten.	Arbetet är inte påbörjat.
År 2020 ska klimatpåverkan från medicinska gaser ha minskat med 80 procent jämfört med år 2018.	År 2019 var förbrukningen av lustgas 3607 kg vilket är en ökning med två procent jämfört med år 2018.
Förbrukningen av värme och el ska minska med 1 procent per år under programperioden.	Värmeförbrukningen minskade med 0,3 % och elförbrukningen minskade med 2,2 %.
Andelen egenproducerad energi av den totala energiförbrukningen ska öka jämfört med år 2018.	Andelen egenproducerad energi är 0,3 % vilket är oförändrat mot 2018.
Vi ska minska klimatpåverkan från byggnation genom hållbara materialval och byggprocesser. Trä ska prioriteras som byggmaterial när så är lämpligt.	Arbetet är inte påbörjat.

Målet om en årlig minskning på 1 % av el- och värmeförbrukning är uppnått för el men inte för värme.

Under 2019 sattes solceller på 136 kW upp på regionens fastigheter. Den totala produktionen av solenergi har ökat med 5 MWh/år jämfört med 2018 men det påverkar inte den totala andelen egenproducerad energi. Det beror på att 2019 års anläggning endast varit i drift halva året och att produktionen av solvärme i Ljungby var högre under 2018.

Hållbar konsumtion och produktion

Vårt arbete för en hållbar konsumtion och produktion innebär att vi är resurseffektiva och våra upphandlingar bidrar till att minska miljöpåverkan och stärka den sociala hållbarheten. Våra livsmedel är hållbara och hälsosamma.

Mål: Vi ska stärka den sociala hållbarheten och minska hälso- och miljöpåverkan genom våra upphandlingar

Delmål	Utfall 2019
Under programperioden ska vi ställa hållbarhetskrav i upphandlingar och främja innovationsupphandlingar i syfte att bidra till en hållbar utveckling.	Hållbarhetskrav har ställts i relevanta upphandlingar under året. Arbeta med innovationsupphandlingar är inte påbörjat.
Antalet engångsartiklar som bytts ut mot flergångsalternativ eller ersatts av artiklar av förnyelsebart eller återvunnet material ska öka under programperioden.	Under 2019 påbörjade miljöenheten, i samarbete med onkologkliniken i Växjö, ett projekt som syftar till att undersöka om det finns engångsartiklar som kan bytas ut mot flergångsalternativ eller till material med mindre miljöpåverkan.

Under programperioden ska vi arbeta aktivt med sociala innovationer och sociala klausuler i upphandling.	Arbete med sociala klausuler i upphandling är inte påbörjat. Inom sociala innovationer har insatser för användardriven innovation inom välfärden utvecklats genom Verklighetslabbet.
--	--

Verklighetslabbet är Kronobergs arena för användardriven innovation i välfärden. I labbet ska region, kommuner, akademi, näringsliv och medborgare tillsammans utveckla välfärden. Under 2019 har bland annat flera kontakter knutits med lokala, regionala och nationella aktörer inom området, kompetenshöjande insatser inom t ex tjänstedesign genomförts, två testlabb utförts och en konferens har anordnats på temat "Är du redo att bli utmanad?" med syfte att tänka och göra nytt samt stärka användarperspektivet.

Mål: Våra livsmedel ska vara hållbara och hälsosamma

Delmål	Utfall 2019
År 2021 ska hälso- och sjukvårdens systematiska arbete med personcentrerad vård även innefatta en plan för ett strukturerat och systematiskt arbete med personcentrerade måltider på våra sjukhus.	Arbetet är inte påbörjat.
År 2023 ska andelen ekologiska livsmedel vara minst 70 procent.	Andelen ekologiska livsmedel uppgick till 57,5 procent av den totala livsmedelskostnaden vilket är en minskning med två procent jämfört med år 2018.
Fram till år 2023 ska Region Kronoberg sträva efter att 100 procent av inköpt kött, mjölk och ägg ska vara producerad i enlighet med svensk djurskyddslagstiftning.	Krav om att kött, mjölk och ägg ska vara producerade i enighet med svensk djurskyddslagstiftning ställdes i livsmedelsupphandlingen som genomfördes 2019.
År 2023 ska 100 procent av livsmedelsgrupperna kaffe, te, kakao och bananer vara ekologiska och producerade med sociala och etiska krav.	Krav om att kaffe, te, kakao och bananer ska vara ekologiska och producerade med sociala och etiska krav ställdes i livsmedelsupphandlingen som genomfördes 2019.
Vi ska verka för ökat inköp av närproducerade livsmedel.	Under året påbörjades arbetet med att undersöka marknaden för närproducerat viltkött.

Under 2019 gjordes en ansökan om FoU-medel med syfte att frigöra tid för framtagande av en projektplan för arbetet med personcentrerade måltider. Ansökan avslogs men annan finansiering undersöks. Med utgångspunkt i ett nytt IT-system inom kost och restauranger kommer det att vara mycket aktuellt och angeläget med ett systematiskt utvecklingsarbete runt personcentrerade måltider.

På grund av ekonomiskt ansträngt läge minskade inköp av ekologiska kött råvaror under 2019. En stor del av nötköttet har ersatts av fläskkött som har ett lägre inköpspris.

Mål: Vi ska vara resurseffektiva, avfallsmängden ska minska och återvinningen ska öka

Delmål	Utfall 2019
År 2023 ska andelen avfall som går till materialåtervinning ⁶ vara minst 40 procent.	Under 2019 gick 39 procent av avfallet till materialåtervinning.
År 2023 ska förbrukningen av papper och toners ha minskat med 40 procent jämfört med år 2018.	Inköp av papper har minskat med 10 procent ⁷ under 2019 jämfört med 2018. Inköp av toners har minskat med 2 procent under 2019 jämfört med 2018.
År 2023 ska matsvinnet minska med 75 procent från produktionskök och restauranger jämfört med år 2018.	Arbetet påbörjades under året.

Ett exempel på Insats som bidrar till minskad konsumtion av papper och som påbörjades under 2019 var ett pilotprojekt för att införa digitala kallelser i Region Kronoberg. Kvinnokliniken var först ut i det pilotprojekt som grundar för breddinförandet av digitala kallelser. Fem vårdenheter, varav två vårdcentraler, ingår i piloten.

För att få statistik om mängden matsvinn mättes matavfall från patientmaten på våra sjukhus under året. Ett projekt med individanpassade måltider för patienter genomfördes av Centralköket i Ljungby i samarbete med avdelning fem i Ljungby. Utfall från projektet var nöjda patienter och minskat matavfall.

Mål: Våra finanser ska vara socialt hållbara och bidra till minskat fossilberoende

Delmål	Utfall 2019
Den relativa klimatbelastningen från Region Kronobergs aktieinnehav ska minska jämfört med år 2017 och klimatbelastningen i våra innehav ska vara lägre än för jämförbara index.	Statistik för 2019 saknas. Koldioxidintensiteten (ton koldioxid per miljon investerad krona) 2018 var 2,8 jämfört med 8,2 år 2017 vilket är en minskning med 66 procent.

⁶ Inkluderar utsorterat matavfall.

⁷ Statistik för att mäta förbrukning av papper och toners utgår från inköpta volymer. Det ger en viss osäkerhet i utfallet då allt inköpt papper och alla toners troligtvis inte förbrukas under inköpsåret.

Region Kronobergs totala koldioxidavtryck 2018 var 907 ton jämfört med 2734 ton år 2017 (minskning med 66 procent). Koldioxidintensiteten mätt som ton koldioxid per miljon kronor intäkter har minskat från 11,3 till 8,1 vilket är en minskning med 28 procent.

Den stora minskningen i klimatutsläpp under 2018 är följden av Region Kronobergs beslut om etiska riktlinjer i finansreglementet som bland annat innebär att vi inte ska placera i företag där betydande del av omsättningen kommer från fossila bränslen. Vi är nu fullt anpassade efter vårt reglemente och under 2019 har vi investerat i vår första rena miljöfond "Save Earth".

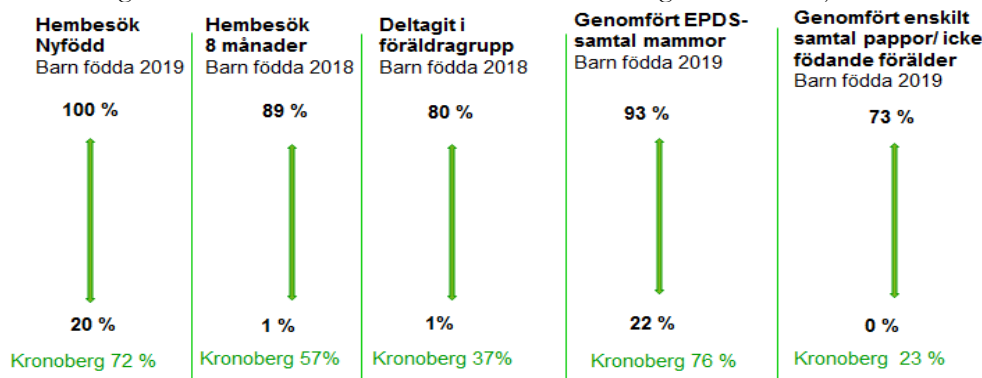
BARNBOKSLUT 2019

Barnbokslutet följer upp Region Kronobergs ansvar för att omsätta barnets rättigheter i barnkonventionen och följer upplägget i 'Policyn för lika möjligheter och rättigheter inom en hållbar Region Kronoberg', som är vårt högst beslutande dokument.

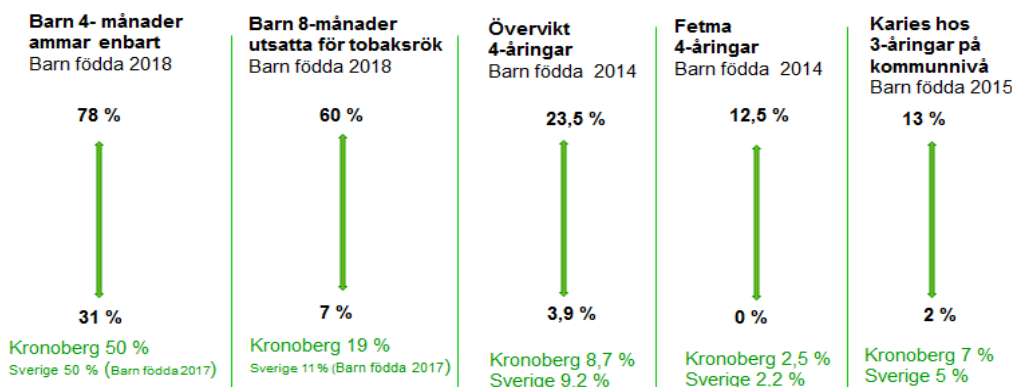
Likvärdiga villkor och förbud mot diskriminering

Region Kronobergs värdegrund utgår från respekt för människan. Vi arbetar för allas lika värde, jämställdhet, jämlikhet och förbud mot diskriminering.

- Rätten till likvärdiga villkor för bästa uppnåeliga hälsa: Barn- och ungdomshabiliteringen har uppmärksammat att barn i västra länsdelen inte har fått samma omfattning och kvalitet på insatser som barn i östra länsdelen. En omfördelning av resurser har därför genomförts i syfte att kunna erbjuda likvärdig vård i länet till alla barn med funktionsnedsättning.
- Rätten till likvärdiga villkor för barns uppväxt och utveckling: Barnhälsovårdens insatser ska bidra till en jämlik hälsa och behöver utgå från barnets och familjens behov. Det får inte vara beroende av vilken barnvårdscentral föräldrarna valt. För att kontinuerligt följa barnhälsovårdens arbete har en applikation tagits fram som belyser skillnader på verksamhetsnivå kring hur olika barnvårdscentraler i Kronoberg följer det nationella barnhälsovårdsprogrammet. Staplarna indikerar den lägsta och högsta andelen barn som erbjuds insatsen på en barnvårdscentral i länet. Siffrorna i grönt visar hur stor andel av barnen i Kronobergs län som erbjuds insatsen totalt.



- Det finns även skillnader i barns hälsa och jämlika förutsättningar. Nedan redovisas faktorer som påverkar barnets hälsa i åldrarna 0-4 år där staplarna indikerar den lägsta och högsta andelen barn inom varje kategori på barnvårdscentralsnivå. Siffrorna i grönt visar på andel av barnen i Kronobergs län jämfört med riksgenomsnittet i Sverige.



Barnanpassad information och barnets delaktighet

Barn har rätt att vara informerad om, och delaktiga i, frågor som berör deras liv, samt rätt till information som de kan förstå, på ett enkelt och begripligt språk.

- Rätten till information: Rättsspsykiatri har tillsammans med kommunikationsavdelningen tagit fram en barnanpassad film med information om hur inpasseringen till Rättsspsykiatri går till. Den ger barn information inför besök samt visas innan barnen går igenom säkerhetsreceptionen för att barnen/besökare ska kunna förbereda sig och känna en större trygghet vid inpasseringen. De har även tagit fram en barnanpassad hemsida på 1177 som förklarar Rättsspsykiatriens verksamhet på ett barnvänligt sätt.
- Barn- och ungdomshabiliteringen har förbättrat tillgängligheten till språktolk för att öka barns möjlighet till delaktighet. Verksamheten har tagit fram en broschyr om vad som händer vid uppföljning i kvalitetsregister CPUP riktat till barnen. Den har fått stor uppmärksamhet och konceptet används nu i flera regioner/landsting.
- Onkologin har arbetat med att stötta föräldrar att berätta för barnen om sin sjukdom och hur behandlingen har gått till. Barn under 18 år får numera inte besöka vårdnadshavare i strålbehandlingsrummet där strålapparaten står, utifrån säkerhetsaspekter. Detta begränsar barns möjlighet att ta del av föräldrarnas behandling och ökar behovet av information.

Region Kronoberg har under 2018 genomfört ett flertal studier och utvärderingar som riktat sig till barn och som har använts för att förbättra verksamheten och ge ökad kunskap:

- Rätten till delaktighet: Folkhälsa och social utveckling redovisat resultatet från 'Barns och ungdomars hälsa och levnadsvanor i Kronobergs län 2018', dels regionalt men även lokalt resultat för länets kommuner.
- Resultatet från enkäten ovan användes som underlag till planering av insatser riktat till barn och unga, bland annat kring hur de unga Kronobergarnas egna kulturvanor och kulturella uttryck ser ut och hur är den offentligt finansierade kulturen organiserad i förhållande till detta.
- Folkhälsa och social utveckling har genomfört en studie kring ungas röster om psykisk ohälsa. I studien har gymnasieungdomar fått komma till tals i ämnet via enskilda intervjuer. En rapport kommer att släppas i samband med konferensen 'Gör små saker med stor kärlek' i april 2020.
- Barn- och ungdomshabiliteringen använder utvärderingsenkäter riktade till barn och ungdomar som förbättringsverktyg.
- Ungdomar mellan 15-19 år som bor i länet har möjlighet att svara i den nationella månatliga undersökningen 'Kollektivtrafikbarometern' som Länstrafiken Kronoberg deltar i. På grund av det låga antalet svar från ungdomar är det dock svårt att dra statistiskt säkerställda slutsatser utifrån de avgivna svaren.
- Länstrafiken genomförde omkring 20 informationsinsatser i skolor i Växjö kommun där det går elever som åker skolskjuts till och från sin skola. Informationen hanterar områden som säkerhet, bemötande och kunskap – för en trygg och säker resa till och från skolan.

- Ungdomsmottagningen i Ljungby har börjat att systematiskt fråga ungdomar som besöker mottagningen om levnadsvanor samt bedöma risk, ge enkla råd samt erbjuda vidare åtgärd (där det finns något att erbjuda) baserat på svaren.
- Seminariet 'Maten, Planeten och Du' anordnades i samband med MAT2019. Ungdomar var delaktiga i utformningen och utförande.
- Patientnämnden som tar emot synpunkter och klagomål har 2019 registrerat 51 ärenden som rör barn och unga upp till 19 år. Dessa ärenden motsvarar ca 7 procent av samtliga ärenden. Detta är en ökning från 6,3 procent förra året. Ärenden inom vård och behandling är vanligast, följt av ärenden som rör klagomål på kommunikation och så ser det också ut när det gäller vuxna. Det är övervägande föräldrar som kontaktar patientnämnden. Handlar ärendet om ett äldre barn begär man att han eller hon lämnar sitt godkännande till att ärendet registreras. Vid varje patientnämndssammanträde redovisas dessa ärenden specifikt. Under året har en rapport som gäller synpunkter på vården av barn och unga sammanställts. Den har redovisats för patientsäkerhetsrådet och för regionens familjeombud. Rapporten har också skickats till samtliga verksamheter som träffar barn och unga, för att kunna användas i samband med utbildning.

Kontaktersak Patientnämnden	% 2015	% 2016	% 2017	% 2018	% 2019
Barn och unga					
Vård och behandling	42	43	39	47	45
Kommunikation	35	32	23	23	29
Organisation, vårdansvar och tillgänglighet	16	12	26	16	14
Medicinsk dokumentation och sekretess	3	7	5	0	6
Ekonomi	2	4	0	2	2
Resultat	-	-	-	-	2
Ej vald eller övrigt	1	3,8	0	0	2
Administrativ hantering	1	1	8	12	-
Ej vald eller övrigt	1	3,8	0	0	2

Goda levnadsvillkor för barn och arbetet mot barn som far illa

Region Kronoberg ska verka för att barn ska ha goda och jämlika levnadsvillkor samt en trygg och säker livsmiljö i Kronobergs län. Regionen har ett särskilt ansvar för att upptäcka och stödja barn som far illa.

- Rätten till goda levnadsvillkor: Arbetet i det länsgemensamma långsiktiga uppdraget 'Barnens bästa gäller! i Kronoberg' har anställt två processledare för att stödja utvecklingsarbetet. En gemensam samverkans- och arbetsmodell som bygger på det som främjar barn och ungas välbefinnande har arbetats fram.
 - Samarbetet med Linnéuniversitetet har bl.a. lett till en beviljad forskningsansökan ställd till Kampradstiftelsen samt en av Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (FORTE) beviljad förstudie för utveckling av ett tvärvetenskapligt forskningscentra barn och unga.
 - Förutom arbetet tillsammans inom uppdraget pågår samarbete med en andra rad aktörer inom länet, med andra regioner samt på nationell och nordisk nivå.
 - En workshop genomfördes inom hälso- och sjukvården för att identifiera interna och externa samverkansutmaningar som måste hanteras som en del av framtida samverkan inom 'Barnens bästa gäller! i Kronoberg'.
- I samverkan med Länsstyrelsen och polisen (genom Livsstil Kronoberg) erbjuds länets skolor ett material kring ungdomar och alkohol samt ungdomar och cannabis. Materialet är framtaget för att användas vid föräldramöten.
- Folkhälsa och social utveckling har tagit fram ett koncept med utbildning, kunskapsstöd och informationsmaterial för att främja samsyn och gemensamma arbetssätt hos personal gällande hälsosamma matvanor och fysisk aktivitet hos barn och unga. En pilot genomfördes under 2019 med verksamheter som elevhälsa, BVC och tandvård m.fl. Materialet till barn och unga samt vuxna i dess närhet har översatts till sex språk.
- Länstrafikens analys av resandet visar att 15–19-åringar använder kollektiva färdmedel betydligt oftare än resenärer 20 år och äldre. Resorna sker till den största delen i form av skolskjuts som bekostas av hemkommunen men även i form av fritidsresande.
- För stimulera kollektivt resande för ungdomar under 20 år erbjöds under 2019 reducerat biljettpris för enkelbiljett samt de rabatterade produkterna Sommarlovskortet och Fritidskortet. Region Kronoberg erbjöd för sommaren 2019 alla länets kommuner att, till ett pris som subventionerades utöver länstrafiktaxan, till ungdomar födda 2001-2006 med mantalsskrivning i respektive kommun köpa sommarlovskortet. Alvesta, Lessebo och Ljungby kommun valde att anta erbjudandet.
- Rätten till kultur och fritid: Den regionala kulturplanen för Kronobergs län 2018-2020 genomförs bl.a. i samverkan med kulturnämnden med ett flertal kulturorganisationer och utvärderas årligen. Ett flertal utvecklingsinsatser har genomförts för att skapa goda levnadsvillkor för barn och unga i Kronobergs län. Ett exempel är den gemensamma satsningen Scensommar Kronoberg som genomförts i samverkan med länets kommuner och som resulterade i kostnadsfria scenkonstföreställningar för barn och unga på okonventionella platser i hela länet.
- Utvecklingsinsatser pågår även internt inom flera av de regionala kulturorganisationerna, till exempel Musik i Syds kompetenscentrum för barn och unga eller Regionteaterns arbete med att utveckla en medborgarscen för att nå nya målgrupper och involvera civila aktörer, vardagsexperter,

i den professionella skapandeprocessen. Föreningen Unga med synnedsättning har t.ex. deltagit i framtagandet av produktionen 'Att se'.

- Inom satsningen på kultur i vården pågår olika metodutvecklande pilotprojekt som rör barn och unga. Under 2019 har bland annat dans för hälsa genomförts i samverkan med barn- och ungdomskliniken. Pilotprojektet riktar sig till flickor i åldern 13-18 år med stressrelaterad psykisk ohälsa och fyra dansgrupper har varit igång under året.
- Rätten till utbildning: Ung Företagsamhet i Kronoberg arbetar i huvudsak gentemot länets gymnasieskolor med att stärka intresset för och kunskapen om eget företagande. I och med ett ökat bidrag till Ung Företagsamhet har en viss breddning av verksamheten skett, för att inkludera yngre barn och ungdomar än den huvudsakliga målgruppen.
- Rätten till sina föräldrar: På grund trångboddhet på BB finns det begränsade möjligheter till att erbjuda båda föräldrarna att stanna kvar över natten hos sitt barn på avdelningen. Under året har BB arbetat aktivt för att erbjuda familjerum så att barnet har rätt till sina båda föräldrar under vårdtiden genom att minska överbeläggningar på vårdrummen. Det finns två samvårdsrum med neonatal där man arbetar med att hålla samman familjen.
- Rätten till skydd mot alla former av omsorgsbrist, vanvård, våld och övergrepp: Under året har ett nytt sätt att registrera orosanmälningar genomförts vilket möjliggör för oss att följa utvecklingen inom området. Sammanlagt har 382 orosanmälningar skickats in till Socialtjänsten under året från följande verksamheter:

VERKSAMHET	2019
Barn- och ungdomskliniken	109
Barn- och ungdomspsykiatri	82
Barnavårdscentraler	74
Primärvården	48
Kvinnokliniken	28
Akuten	23
Habiliteringen	10
Övriga	8
TOTALT	382

- Rätten till bästa uppnåeliga hälsa: Barn- och ungdomskliniken har inlett ett arbete med att certifiera kliniken enligt de nationella kriterierna för Barnanpassad vård.
- Habiliteringen har fått medel från satsningen psykisk hälsa till att utveckla och förbättra insatser och stöd till barn där en eller båda föräldrarna har en kognitiv funktionsnedsättning.
- Folkhälsa och social utveckling har konstaterat att indikatorer för att mäta barn och ungas hälsa kopplat till matvanor, rörelse och vikt inte är fastställda. Det saknas möjlighet att på ett samlat och

strukturerat sätt följa faktiska mätningar för barn och ungas matvanor, rörelse och vikt. Detta påverkar möjligheten för planering, prioritering av främjande och riktade insatser.

- Folkhälsa och social utveckling har utvecklat och testat projektet Fimpar du Fimpar jag, vilket är en tobaksavvänjningsmodell framtagen genom samtal med unga, för unga.

Nyckelaktivitet 2019	Mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019
Andel remitterande patienter 1-18 år som träffar läkare på barnkliniken inom vårdgarantins 90 dagar.	90 %	97,9 %	97,2 %	95 %	98 %	92 %	91 %
Andel patienter under 18 år som fått träffa läkare vid landstingets barnakut inom 4 timmar	≥90 %	85 %	94 %	95 %	95 %	76,4 %	94 %
Andel patienter under 18 år av dem som omfattas av vårdgarantin som fick komma på ett läkarbesök i primärvården inom 7 dagar (Helår)	100 %	97,5 %	94 %	94 %	94 %	93,5 %	94 %
Andel patienter under 18 år som omfattas av vårdgarantin och utfört planerat läkarbesök i specialiserad vård inom 90 dagar (Helår)	100 %	95 %	97 %	78 %	88 %	83 %	88 %
Andel patienter 1-17 år med livshotande tillstånd (prio 1) som nås av ambulans inom 10 minuter	≥60 %	63,4 %	63,2 %	57 %	58 %	58 %	57,9 %
Andel 1- och 2-åringar som har fått en hälsobedömning av sin tandhälsa inom tandvården.	95 %	89 %	96,5 %	95 %	85 %	84 %	96 %
Andel besökta årskurs 3 och 5 i skolan av tandvården i det förebyggande arbetet för förbättrad munhälsa.	100 %	>95 %	> 95 %	94 %	87 %	87 %	100 %

Kommentarer till tabellen ovan: Tillgängligheten till läkarbesök på barn- och ungdomskliniken, barnakuten och tandvården är fortsatt god. Tillgängligheten till specialistvården har ökat jämfört med förra året medan tillgängligheten inom primärvården och ambulansen är likvärdig med förra året.

Nyckelaktivitet 2019	Mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019
Andel patienter 6-18 år som fått ett besök inom 7 dagar på barn- och ungdomshälsan	90 %	29,6 %	90,3 %	58 %	28,3 %	13 %	43 %
Andel patienter under 18 år som omfattas av psykiatriöverenskommelsen som fått ett besök inom BUP inom 30 dagar (Faktisk väntetid helår)	80 %	97,5 %	91 %	81 %	48 %	38 %	51 %
Andel patienter under 18 år som omfattas av psykiatriöverenskommelsen som har fått	80 %	94,3 %	91 %	73 %	62 %	44 %	49 %

behandling inom 30 dagar (Faktisk väntetid helår)							
Andel patienter under 18 år som omfattas av psykiatriöverenskommelsen som fått behandling och utredning inom BUP inom 30 dagar (Faktisk väntetid helår)	80 %	74,4 %	75 %	45 %	48 %	31 %	35 %
Andel patienter under 18 år som omfattas av psykiatriöverenskommelsen som fått fördjupad utredning inom BUP inom 30 dagar (Faktisk väntetid helår)	80 %	46,9 %	43,8 %	12 %	25 %	15 %	4 %

Kommentarer till tabellen ovan: Tillgängligheten till barn- och ungdomshälsan och barn- och ungdomspsykiatri är fortsatt problematiskt men effekterna av förändrade arbetssätt visar att den negativa trenden nu har brutits och att tillgängligheten inom de flesta områden ökar igen.

Under året har ärendemottagandet ändrats för att säkerställa att barn kommer snabbare till rätt insats. De nya strukturerna innebär att föräldrar och ungdomar får ett telefonsamtal med en kompetent behandlare (psykolog eller kurator) inom tre dagar och inte behöver vänta på ett fysiskt besök. Dessutom har resurser lagts på förebyggande insatser för psykisk ohälsa hos barn 6-18 år via det nya förebyggandeteamet. Under året har SKR förändrat måltalen för tillgängligheten vilket har medfört att statistiken ovan inte är helt tillförlitlig och kommer att se annorlunda ut framgent för att bättre mäta barnens faktiska tillgänglighet inom verksamheter som arbetar med barns psykiska hälsa.

BUP har arbetat med alternativa utredningsmetoder vilket har medfört att man hunnit med fler utredningar och behandlingar under färre arbetstimmar. Samtidigt har remissfrågeställning kring NP-problematik samt antalet barn som ställs i kön för utredning fortsatt öka under året vilket de facto har lett till att fler barn står i kön, trots att antalet barn som fått utredningar också har ökat. BUP har arbetat med regionens strategi för att bli oberoende hyrpersonal vilket är ytterligare en faktor som har bidragit till att de nya arbetssätten inte fått fullt genomslag i statistiken under året.

Region Kronoberg som barnrättsbaserad verksamhet

För att säkerställa att Region Kronoberg har en **barnrättsbaserad verksamhet** som förverkligar barnkonventionens principer och krav inom alla verksamheter där barn är berörda har följande åtgärder genomförts under året:

- Under året har det funnits 56 familjeombud inom hälso- och sjukvården som bidragit till ökad kompetens och kvalitetssäkring av det samlade arbete med barn som far illa, våld i nära relationer och barn som närstående. De har bl.a. deltagit i framtagandet av regiongemensamma rutinen kring dokumentation vid våldsutsatthet. De har även varit verksamhetsinterna resurser som har höjt medveten och kunskapen inom området samt bidragit till att utveckla och uppdatera relevanta verksamhetsrutiner.
- Vuxenpsykiatri och rättspsykiatri har utöver familjeombuden interna strukturer för barnombud och barnrättssamordnare som har stärkt det interna arbetet kring barn som närstående och uppmärksamma ansvaret för att upptäcka barn som far illa.
- Verksamhetscheferna för BUP, barnkliniken och habiliteringen har under året fortsatt samarbeta i syfte att lyfta och samverka i frågor som rör barn. Tillsammans med utvecklingsenheten bedrivs ett arbete för att förtydliga uppdrag och samverkan.

Följande **kompetensutvecklingsinsatser** har berört barn och/eller barnets rättigheter inom Region Kronobergs verksamheter under 2019:

- Under året har fyra BUP-klinikinformationsträffar genomförts med innehåll såsom "Barnens bästa gäller! i Kronoberg", Barnahus Kronoberg och kompisförmedlingen. Träffarna har även haft fokus på klinikens förändringsarbete, såsom att starta egen slutenvård samt utveckling av klinikens kompetensteam trauma.
- Ambulansen har genomfört en utbildning för personalen med ett praktiskt patientscenario med "våld i nära relation/barn som far illa" som väckte viktiga tankar angående barnperspektivet i ambulansens arbete.
- Familjehälsan och vuxenpsykiatri har haft utbildning kring barnkonventionen. Barnrättsutbildning har även ingått som en del av utbildningspaketet för försäkringsmedicin, specialistsjuksköterskeutbildningen, barnsköterskeutbildningen och tandsköterskeutbildningen.
- Följande verksamheter har utbildat kring barn som far illa/anmälningsskyldigheten, våld i nära relationer och barn som närstående: ambulansen, akutkliniken, barn- och ungdomskliniken, familjehälsan, kirurgkliniken, onkologen, rättspsykiatri, tandvården och vuxenpsykiatri.
- En öppen föreläsning för hälso- och sjukvårdens personal har genomförts kring att upptäcka barn utsatta för sexuella övergrepp.
- Utbildningar kring barnrättsbaserade beslutsunderlag har genomförts för regional utveckling, avdelningen för forskning, utbildning och utveckling samt för nämndsekreterarna.
- Regionens människorätts- och barnrättsstrateg har genomfört länsövergripande barnrättsutbildningar tillsammans med Länsstyrelsen för socialtjänsten och förskolan/skolan. Dessutom har barnrättsutbildningar genomförts för olika verksamheter inom Ljungbys, Markaryds, Tingsryds, Uppvidinges och Älmhults kommun samt för Smålandsidrotten.

- Barn- och ungdomspsykiatri, barn- och ungdomshabiliteringen och familjehälsan har samordnat barndagar för samtliga medarbetare med information från SUF-nätverket (samverkan, utveckling, föräldraskap) samt om familjeorienterat arbetssätt i Växjö kommun.
- Barn- och ungdomshabiliteringen, barn- och ungdomspsykiatri, familjehälsan och elevhälsan i samtliga skolor i länet har haft gemensamma workshopsmöten för att skapa bättre samsyn om varandras uppdrag och förbättrad samverkan mellan verksamheterna. Fokus har varit länets överenskommelse om utredningsförfarande avseende neuropsykiatriska utredningar.
- Lasaretsrehabiliteringen har utbildat två personer inom området 'Barn i sorg'.
- Kirurgkliniken avdelning 6 har haft föreläsning av en sjuksköterska från barnkliniken angående hur man bemöter barn som patienter.
- I samverkan med Länsstyrelsen och polisen (Livsstil Kronoberg) har Region Kronoberg arrangerat en utbildningsturné kring drogtecken och symtom hos barn och ungdomar riktat till personal inom skola och fritid.
- Det har genomförts dialog med länets kommuner inom det kulturchefsnätverk som Region Kronoberg samordnar med utgångspunkt i kunskapsfördjupningen om barn och unga samt vad det innebär på regional och kommunal nivå att barnkonventionen blir lag och att barn och ungas rätt till kultur därmed lagstiftas.
- Barn- och ungdomskliniken påpekar att det i de regionövergripande utbildningsinsatserna finns förbättringspotential gällande barnperspektiv. En femtedel av befolkningen är under 18 år. Vårdpersonal möter barn (utöver i barnsjukvården) även i primärvård, på akuten, kirurgen, IVA, ortopedi och på öron-näsa-hals. Barnperspektivet saknas dock ofta i introduktionsutbildningar och kurser av olika slag.

Följande **arbetsrutiner och riktlinjer** har under året utvecklats för att bidra till barnets rättigheter inom Region Kronobergs verksamheter:

- Regionen har antagit en ny rutin för dokumentation av våldsutsatthet och skapat en anteckningsmall som inte läcker information till journaler via 1177 vårdguiden. Blanketten för orosanmälan sparas härnäst endast i barnets journal, alternativt diarieförs om barnets uppgifter är okända.
- Ambulansen har uppdaterat rutinerna vid orosanmälan för att säkerställa att de kommer med i statistiken och gör arbetet mer mätbart.
- IVA har tagit fram en arbetsrutin gällande barnets rättigheter, barn som far illa och hur en orosanmälan upprättas. Familjeombuden har lyft arbetssätt inom området samt samlat relevant information inom området i en lättillgänglig pärm. De har även utvecklat fickkort kring samtal med barn. De har en barngrupp som arbetar med att förbättra vården av barn.
- Under året har barn- och ungdomshälsan och barn- och ungdomspsykiatri haft gemensamma remisskonferenser med syfte att stärka förutsättningarna för barn och ungdomar att få vård i rimlig tid samt att nå rätt instans från början.
- Vuxenpsykiatri har skapat lättillgänglig information inom området barn som far illa, våld i nära relationer och barn som närstående för studenter, vikarier och nyanställd personal.

- Rättspsykiatrien har arbetat för att stärka arbetet inom slutenvården kring föräldrar och barn som anhöriga. De har bl.a. inhämtat kunskap från FamiljeFrid Kronoberg samt Vårsol i Jönköping. De har även beslutat att för barnets säkerhet och trygghet vid besök ska det vara två personal med på besöket, varav den ena helst ska ett barnombud. Vid alla besök där modersmålet inte är svenska ska en tolk närvara.
- Onkologkliniken har uppdaterat rutinen för barn som närstående med hur man frågar, vad och hur man dokumenterar att minderåriga barn finns i familjen, hur man arbetar med informationsspridning till barnen samt praktisk information om hur en orosanmälan går till. De har även tagit fram informationsmaterial föräldrarna.
- Under 2019 har ett nytt styrsystem (Grundvillkor för regionala driftsanslag) beslutats och implementerats för att tydliggöra styrning i enlighet med den regionala kulturplanen och villkor för det regionala driftsanslag som kulturnämnden fördelar. Grundvillkoren utgår från alla människors kulturella rättigheter och beskriver bland annat kulturpolitiska villkor kopplat till barn och unga, jämställdhet och mångfald samt tillgänglighet.

Följande **vakanser och rekryteringsutmaningar** har funnits under året som kan ha påverkat barnets rättigheter inom Region Kronoberg:

- Kvinnokliniken har under året haft vakanser när det gäller barnmorskor och barnundersköterskor.
- Under året har ett antal barnkirurger från Lund vikarierat i Växjö, vilket har medfört att man kunnat bedöma och operera barn med kirurgiska åkommor på hemmaplan trots tillfällig avsaknad av egen barnkirurgisk kompetens och utan hyrpersonal.
- Det finns brist på spetskompetens inom vissa subspecialiseringar inom barnmedicin som t.ex. antal neonatologer, barnneurologer och läkare som kan göra hjärtultraljud på barn (barnläkare eller kliniska fysiologer).

Barnrättsbaserade beslutsunderlag har använts inför följande beslut som påverkar barn och ungdomar i Kronoberg:

- Rättspsykiatrien har tagit fram ett barnrättsbaserat beslutsunderlag inför verksamhetsförändringar som påverkar barn. Det handlar om uppdaterade rutiner gällande besök som ska vara bevakade om det är barn med på besöket eller om det var varit våld i nära relationer. Det ska även finnas tolk med om det handlar om andra språk än svenska för att säkerhetsställa barnets, övriga besökare och personalens trygghet.
- Inför fastställandet av Hållbarhetsprogram för Region Kronoberg 2019-2023 har ett barnrättsbaserat beslutsunderlag tagits fram som visar hur barnrättsperspektivet beaktats i programmet.
- Inför framtagandet av nya riktlinjer för färdtjänst togs ett barnrättsbaserat beslutsunderlag fram på vissa delar av innehållet såsom följeslagare i bilen samt bilstol till alla barn.

Kommentarer till barnbokslutet

Detta barnbokslut fångar en bråkdel av alla de aktiviteter som Region Kronobergs olika verksamhetsområden har gjort under 2019 för att stärka barnets rättigheter i länet. De belyser hur mångfacetterat barnrättsarbetet är och att det sker mycket för att säkerställa att vi lever upp till vårt barnrättsåtagande.

Verksamheterna inom hälso- och sjukvården lyfter fram att det är en styrka i barnrättsarbetet att strukturen med Familjeombud bidrar till att informera, uppmärksamma och stärka barnets rättigheter inom den egna verksamheten. De är viktiga för att belysa behovet av skydd när barnet riskerar att fara illa, när det finns våld i familjen samt när någon närstående har drabbats av allvarlig fysisk sjukdom, psykisk ohälsa, funktionsnedsättning, missbrukar eller dör. Familjeombuden är uppskattade resurspersoner som stärker och utvecklar arbetet inom dessa områden. Det finns dock många verksamheter som ännu inte utsett familjeombud och därmed saknar möjlighet att dra nytta av de regionövergripande utvecklingsmöjligheterna.

Det är positivt att se att det fokuserade förändringsarbetet inom barn- och ungdomspsykiatri samt barn- och ungdomshälsan börjar vända de tidigare negativa trenderna och öka antalet barn som får stöd och behandling inom verksamheterna. Samtidigt återstår mycket arbete för att säkerställa att alla barn med psykisk ohälsa får stöd, behandling och utredning inom rimlig tid. Nya sätt att följa upp barnens tillgänglighet inom dessa verksamheter förväntas bidra till bättre förståelse för hur vi kan hantera framtida utmaningar.

Barnbokslutet visar hur hälso- och sjukvården, regional utveckling och länstrafiken arbetar aktivt med olika delar av barnkonventionen inom respektive verksamhet. Barnkonventionen blev lag 1/1 2020 och Region Kronoberg har förberett sig genom att i februari 2019 än en gång fastställa att barnrättsbaserade beslutsunderlag tas fram vid beslut i nämnder, styrelse och fullmäktige vid beslut som påtagligt och konkret berör barn. Barnrättsbaserade beslutsunderlag ska även användas vid verksamhetsförändringar inom hälso- och sjukvården som påverkar barn. Samtidigt visar barnbokslutet att Region Kronoberg under 2019 i väldigt låg utsträckning har säkerställt barnrättsbaserade beslut. Det finns således en stor utvecklingspotential inom området.

De utmaningar som Region Kronoberg står inför när det gäller rekryteringsutmaningar, hälsoutvecklingen i befolkningen samt budgetprioriteringar påverkar även barn och unga inom regionens verksamheter. Det vore intressant att följa hur sådana utmaningar påverkar barn i jämförelse med vuxna, samt hur vi kan arbeta förebyggande med barns förutsättningar för en jämlik hälsa, utveckling och livsvillkor i länet. I detta sammanhang blir det även intressant att utvecklingen av 'Barnets bästa gäller! i Kronoberg' går in i ett mer aktivt skede under 2020. Länets olika aktörer ska tillsammans utveckla goda förutsättningar för en tidig samverkan runt barnen. Region Kronoberg har därmed ett gyllene tillfälle att se över interna och externa samverkansutmaningar samt finna nya innovativa sätt för att tillsammans med andra aktörer bidra till goda uppväxtvillkor för alla barn i länet.

FÖRVALTNING AV FINANSIELLA MEDEL

Region Kronoberg skall på ett effektivt och säkert sätt förvalta de finansiella medel som regionen förfogar över. Totalt uppgår marknadsvärdet på de finansiella medlen till 2,4 mdkr. Avkastningen i pensionsmedelsförvaltningen för år 2019 är reallt 15,8 (-2,8) procent, jämfört med målsättningen på 3 procent, och för kapitalförvaltningen 1,8 (-2,6) procent reallt. Realiserad avkastning år 2019 i pensionsmedelsförvaltningen är 16 (58) mnkr och i kapitalförvaltningen 31 (44) mnkr. Region Kronoberg har inte haft några banklån sedan 2001.

Marknadsanalys

Efter ett mycket svagt avslut på 2018 har avmattningen i den globala konjunkturen fortsatt under 2019. Handelskriget eskalerade tidvis mellan USA och Kina. Brexitfrågan har också varit ständigt närvarande under hela 2019. Men på den positiva sidan finns att centralbankerna istället för att dra tillbaka det penningpolitiska stödet ökade detta. Fed sänkte räntan tre gånger under 2019. I Sverige höjde Riksbanken i januari ränta med 0,25 procent till -0,25 procent.

Sammantaget har världens aktiemarknader uppvisat breda uppgångar under hela året, präglad av en minskad rädsla för global recession i kombination med ökad stimulans från centralbankerna. Kalenderåret 2019 kommer, sett till avkastningen, bli ett av de bästa på flera decennier. Utvecklingen för svenska och utländska aktier var under 2019 mycket stark med uppgång på mellan 20 och 35 procent. Räntemarknaden bjöd samtidigt på en mer blygsam avkastning och den svenska kronan fortsatte att utvecklas svagt.

Region Kronobergs finansförvaltning

Region Kronobergs finansiella medel förvaltas i enlighet med reglementet för den finansiella verksamheten⁸ och kan delas in i tre delar; löpande likviditet, kapitalförvaltning och pensionsmedelsförvaltning. Tillgångarna i de olika förvaltningarna är bokförda som omsättningstillgång. Tillgångarna värderas sedan 2019 till marknadsvärdet. Totalt uppgår per 31 december de finansiella medlen till:

(Belopp i mnkr)	2019	2018
Likviditet (drift)	-1	-44
Kapitalförvaltning	997	1 437
Pensionsmedelsförvaltning	1 400	763
Totala finansiella medel	2 396	2 156

TABELL: *Finansiella medel per 31 december, (mnkr)*

Likviditetsförvaltning

För att Region Kronoberg ska kunna fungera rationellt och klara av de löpande betalningarna måste betalningsmedel alltid finnas i beredskap. Betalningsberedskapen är beroende av tillgången på likvida medel, det vill säga sådana tillgångar som snabbt kan utnyttjas för utbetalningar. Region Kronobergs likviditetsförvaltning är uppdelad i två delar: likviditetsförvaltning och kapitalförvaltning. Förvaltningen

⁸ Reglemente för den finansiella verksamheten i Region Kronoberg, fastställt av fullmäktige 2017-04-26.

skiljer sig bland annat med avseende på syfte och placeringshorisont. Syftet med kapitalförvaltningen är att uppnå högre avkastning på den del som inte behövs kortsiktigt.

Den genomsnittliga likviditeten för 2019 uppgick till 1 080 (1 412) mnkr. Minskningen beror delvis på att 485 mnkr förts över till pensionsmedelsförvaltningen.

Kapitalförvaltning

Den del av Region Kronobergs likviditet som inte behövs för att säkerställa den kortsiktiga betalningsberedskapen kan överflyttas till kapitalförvaltningen. Syftet med kapitalförvaltningen är att uppnå högre förväntad avkastning jämfört med den korta likviditetsförvaltningen. Att högre avkastning kan förväntas beror främst på tillämpning av differentierad placeringshorisont.

	2019				2018			
	Marknads- värde	Anskaff.- värde	Orealiserad vinst/förlust	Andel av marknads- värde(%)	Marknads- värde	Anskaff.- värde	Orealiserad vinst/förlust	Andel av marknads- värde(%)
Alternativa tillgångar	244	236	8	24 %	329	321	8	23 %
Räntebärande värdepapper	637	632	5	64 %	1 062	1 056	6	74 %
Likvida medel	116	116	0	12 %	46	46	0	3 %
Totalt	997	984	13	100 %	1 437	1 423	14	100 %

TABELL: Kapitalförvaltningens anskaffningsvärde och marknadsvärde 2019 och 2018

Portföljens marknadsvärde uppgick vid årsskiftet till 997 mnkr. Under 2019 har aktieindexobligationer förfallit med ett bokfört värde på 85 mkr. Portföljen bestod vid årets utgång av 64 procent räntor samt 24 procent i aktieindexobligationer med låg risk och 12 % likvida medel. Under 2019 har 485 mnkr flyttats från kapitalförvaltningen varav 385 mkr har flyttats till pensionsförvaltningen och 100 mnkr har flyttats till likviditetsförvaltningen.

Utveckling under året

Tillgångsslaget räntor har under året slagit index med 1,2 %. Det kan förklaras av att indexet innehåller mer statsobligationer än regionen haft under året. Regionens strukturerade produkter är klassificerade som alternativa tillgångar. Dessa har under året haft en avkastning på 5,4 % till följd av det positiva aktieklimatet. Jämförelseindexet är kopplat mot statsobligationer med ett tillägg. Totalt har avkastningen i kapitalförvaltningen överavkastat mot index med 3,1 %.

Tillgångsslag	Index	Tillgångs- avkastning 2019	Indexavkastning 2019	Differens jmf med index
Räntor	OMRX Bond/OMRX T-Bill	1,5 %	0,3 %	1,2 %
Alternativa tillgångar	OMRX T-BILL + 2 %	5,4 %	1,5 %	3,9 %
Totalportföljen		3,6 %	0,5 %	3,1 %

TABELL: Kapitalförvaltningens tillgångsavkastning jämfört med index

Pensionsmedelsförvaltning

Region Kronobergs pensionsmedelsförvaltning ska förvaltas på ett effektivt och säkert sätt. Totalt uppgår de finansiella medlen inom pensionsmedelsförvaltningen till 1 400 mnkr. Avkastningen i

pensionsmedelsförvaltningen för år 2019 är 17,6 (-0,8) procent nominellt. Realiserad avkastning år 2019 är 16 mnkr jämfört med 58 mnkr år 2018.

Syftet med pensionsmedelsförvaltningen är att skapa en buffert för kommande pensionsutbetalningar och därmed trygga långsiktiga pensionsåtaganden. Region Kronobergs pensionsmedelsförvaltning förvaltas i enlighet med de regler och limiter som är angivna i reglementet för den finansiella verksamheten.

Marknadsvärdet på pensionsmedelsförvaltningen uppgick per den 31 december 2019 till 1 400 mnkr. Det är en ökning med 637 mnkr jämfört med 2018. Totalt har 485 mnkr tillförts pensionsförvaltningen under 2019. Avkastningen under 2019 var 15,8 (-2,8) procent reallt. Nedanstående tabell visar anskaffningsvärde och marknadsvärde för de olika tillgångsslagen:

	2019				2018			
	Marknads- värde	Anskaff.- värde	Orealiserad vinst/förlust	Andel av marknads- värde(%)	Marknads- värde	Anskaff.- värde	Orealiserad vinst/förlust	Andel av marknads- värde(%)
Aktier	710	587	123	51 %	331	331	0	43 %
Räntebärande värdepapper	644	638	6	46 %	381	389	-8	50 %
Alternativa tillgångar	25	25	0	2 %	0	0	0	0 %
Likvida medel	21	21	0	1 %	51	51	0	7 %
Totalt	1 400	1 271	129	100 %	763	771	-8	100 %

TABELL: Pensionsmedelsförvaltningens anskaffningsvärde och marknadsvärde 2019 och 2018

Pensionsmedelsförvaltningens utveckling

Enligt reglementet skall tillgångsavkastningen utvärderas mot angivna index. Nedanstående tabell visar en jämförelse mellan portföljens utveckling och reglementets angivna jämförelseindex:

Tillgångsslag	Index	Tillgångs- avkastning 2019	Indexavkastning 2019	Differens jmf med index
Räntor	OMRX Bond/OMRX T-Bill	4,6 %	0,3 %	4,3 %
Svenska aktier	SIX Portfolio return Index	38,0 %	35,0 %	3,0 %
Utländska aktier	MSCI All Country Net Div reinvested	30,5 %	33,1 %	-2,6 %
Totalportföljen		17,6 %	16,2 %	1,4 %

TABELL: Pensionsmedelsförvaltningens tillgångsavkastning jämfört med index

Pensionsmedelsportföljen har under 2019 gett en avkastning på 17,6 procent nominellt. Det är bättre än ett sammansatt jämförelse som ökade med 16,2 procent. Att portföljen gått bättre än index beror främst på att räntorna i portföljen slagit sina index. Samtliga tillgångsslag har under 2019 gett positiv avkastning.

Pensionsförpliktelserna

Region Kronobergs totala pensionsförpliktelse består av tre delar; den avgiftsbestämda ålderspensionen som är bokförd som kortfristig skuld, pensioner som är bokförd som avsättning och pensionsskulden under ansvarsförbindelser. Den totala pensionsförpliktelsen, inklusive kortfristig skuld, för

avgiftsbestämd ålderspension uppgår den 31 december 2019 till 4 942 mnkr och fördelar sig enligt nedanstående tabell:

(Belopp i mnkr)	2019	2018
Avgiftsbestämd ålderspension	139	133
Pensionsskuld avsättning	2 211	1 992
Pensionsskuld ansvarsförbindelse	2 747	2 817
Total Pensionsskuld	5 097	4 942

TABELL: Pensionsskuld inklusive löneskatt, miljoner kronor

Den totala pensionsskulden har ökat med 155 (144) mnkr jämfört med föregående år.

Ansvarsförbindelsen har minskat med 70 (58) mnkr samtidigt har pensionsskuldssavsättningen ökat med 219 (208) mnkr.

Enligt kommunallagen ska Region Kronoberg använda eller placera sina pensionsmedel på ett sådant sätt, att pensionsåtaganden kan infrias utan att det blir neddragning av verksamheten. Marknadsvärdet av pensionsmedelsförvaltningen, som är en buffert för kommande pensionsutbetalningar, uppgick vid utgången av 2019 till 1 400 mnkr. Det täcker i dagsläget 28 procent av den nuvarande pensionsförpliktelsen på 4 958 mnkr, exklusive kortfristig skuld. Tabellen nedan redovisar en samlad bild av Region Kronobergs förvaltning av pensionsmedlen i förhållande till pensionsförpliktelserna de senaste fem åren. Genom att följa det av fullmäktige antagna reglementet om hur pensionsmedel ska förvaltas, utifrån riskperspektiv, uppföljning och kontroll följer Region Kronoberg kommunallagen. Det är en utmaning för Region Kronoberg att klara av sina pensionsförpliktelser.

Utveckling pensionsförpliktelse och förvaltning, (belopp i mnkr om inget annat anges)	2019	2018	2017	2016	2015
Avsättningar för pensioner					
Pensioner	1 780	1 603	1 436	1 328	1 246
Särskild löneskatt	431	389	348	322	302
Summa avsättning	2 211	1 992	1 784	1 650	1 548
Ansvarsförbindelse					
Pensionsskuld	2 211	2 267	2 314	2 393	2 471
Särskild löneskatt	536	550	561	581	599
Summa ansvarsförbindelse	2 747	2 817	2 875	2 974	3 070
Summa pensionsförpliktelser*	4 958	4 809	4 659	4 624	4 618
Bokfört värde finansiella placeringar**	1 400	763	770	740	708
Procentandel av pensionsförpliktelserna	28 %	16 %	17 %	16 %	15 %
Resterande pensionsförpliktelse	3 558	4 046	3 889	3 884	3 910
Marknadsvärde finansiella placeringar	1 400	763	770	740	708
Anskaffningsvärde finansiella placeringar	1 271	771	713	653	640
Mellanskillnad = orealiserad vinst/förlust	129	-8	57	87	68
Marknadsvärdets utveckling, %	17,6 %	-0,8 %	4,4 %	4,4 %	2,6 %

Realisationsvinst/förlust, räntor, utdelningar och kostnader netto	16	58	59	14	26

*Här ingår inte avgiftsbestämd ålderspension som bokförts som kortfristig skuld

** Från och med 2019 ska finansiella tillgångar bokföras till verkligt svärde. Siffrorna för tidigare år är omräknade.

TABELL: Utveckling av pensionsförpliktelser och pensionsmedelsförvaltningen

Soliditet

Region Kronobergs soliditet, det vill säga den långsiktiga betalningsförmågan, uppgår i bokslutet till 32 procent exklusive pensionsskuld inom ansvarsförbindelsen. Det är en procent högre jämfört med 2018. Ju större del som finansieras med egna medel (hög soliditet) desto mindre av det ekonomiska utrymmet behövs tas till kapitalkostnader, det vill säga kostnader för att låna pengar, exempelvis räntekostnader. Det blir istället större del över till löpande verksamhet, personalkostnader, material- och underhållskostnader med mera.

Med hänsyn tagen till Region Kronobergs pensionsskuld inom ansvarsförbindelsen, uppgår soliditeten istället till minus 19 procent för 2018. Det är en förbättring jämfört med 2018 med 4 procentenheter. Det är en nivå som indikerar en obalans i ekonomin av den långsiktiga betalningsförmågan. Det beror på att Region Kronoberg idag belastas med kostnader både för nuvarande och gamla pensioner samtidigt. Det ställer stora krav på prioriteringar som kan innebära en risk att resurserna till den löpande verksamheten framöver måste ställas mot kapitalkostnader.

SÄRREDOVISNING TANDVÅRD

Tandvårdens intäkter och kostnader							
Sammanställning per verksamhetsgren efter fördelning, årets och ack. resultat, tkr inkl interna poster 1)							
Verksamhetsgrenar	KU/KS/ MV 2) 3)	Summa intäkter	Summa kostnader	Resultat 2019	Resultat 2018	Kommentar resultatshantering, subventioner mm	Ackumulerat resultat fr o m 2012
Folktandvården							
Barn- och ungdomstandvård							
Allmäntandvårdsersättning 3-23 år	KU	56 872	64 081	-7 209	1 775		
Befolkningsansvar	KS	9 788	6 219	3 569	1 463		
Specialisttandvård	KS	31 055	30 780	276	3 287		
Tandvård till gömda och ayslsökande barn till 18 år 4)	KU	1 021	1 073	-52	-59		
Vuxentandvård							
Allmäntandvård vuxna	KU	96 856	86 793	10 063	2 914		
Befolkningsansvar	KS	1 045	4 934	-3 889	-3 278		
Specialisttandvård	KS	25 966	22 485	3 481	-3 849		
Tandvård till patienter med särskilda behov	KU	18 297	17 606	691	991		
Akut tandvård till gömda och ayslsökande patienter from 18 år 4)	KU	773	806	-33	10		
Särskilda uppdrag							
Forskning	KS	800	508	292	439		
ST-utbildning	KS	500	1 506	-1 006	-241		
Introduktion av nyutexaminerade	KS	500	818	-318	2 334		
Nyrekrytering	KS	3 365	3 750	-385	1 007		
Särskild ersättning till specialisttandvårdsverksamhet	KS	7 458	7 216	242	4 380		
Övriga mindre projekt och uppdrag	KS	20 791	21 425	-634	-10 072		
Övriga mindre projekt och uppdrag	KU	20 633	21 440	-807	-490		
Summa Folktandvård		295 720	291 441	4 279	610	<i>Enheten har inget eget kapital</i>	24 648
Huvudmannaskap							
Huvudman - ex.vis beställarenhet	MV	10 241	2 459	7 782	6 682		
Barn- och ungdomstandvård							
Allmäntandvårdsersättning 3-23 år	KU	66 200	72 322	-6 122	-1 853		
Befolkningsansvar	KS	10 500	11 090	-590	8		
Specialisttandvård	KS	518	810	-292	204		
Tandvård till gömda och ayslsökande barn till 18 år*	KU	63	63	0	0		
Vuxentandvård							
Specialistvård	KS			0	0		
Befolkningsansvar	KS			0	0		
Tandvård till patienter med särskilda behov	KU	23 800	25 550	-1 750	-403		
Akut tandvård till gömda och ayslsökande patienter from 18 år 4)	KU	223	223	0	0		
Summa Huvudmannaskap		111 545	112 517	-972	4 638	<i>Enheten har inget eget kapital</i>	33 334
Resultat		407 265	403 958	3 307	5 248		57 982
Resultat/summa konkurrensskyddad	KS, MV			8 527	2 364		15 528
Resultat/summa konkurrensutsatt	KU			-5 220	2 884		42 454

1) År 2012 var första året Region Kronoberg redovisade tandvårdsverksamheten på denna detaljerade nivå. År 2015 är första året den ingår som en bilaga till årsredovisningen. Modellen godkändes av Statskontoret 2011 och 2012 var första året som samtliga landsting/regioner skulle använda modellen.

2) KU= Konkurrensutsatt verksamhet, KS= Konkurrensskyddad verksamhet samt MV = myndighetsverksamhet

3) Det föreligger svårigheter att beräkna och allokera kostnaderna för befolkningsansvaret. Tidigare år har det varit upplöst i not att fördelningen mellan allmäntandvård och befolkningsansvar därmed varit något missvisande. År 2019 har det gjorts beräkning med tillhörande omallokering från allmäntandvård till befolkningsansvar barn respektive vuxen. Beräkningen är baserad på uppskattade extra verksamhetskostnader hos glesbyggskliniker samt kostnad för glesbyggstillägg.

Omallokeringen är gjord för perioden 2012-2019 och påverkar därmed också tidigare redovisad fördelning av ackumulerat resultat mellan KS och KU".

4) Regionernas gemensamma modell reviderades år 2018. Intäkter och kostnader för gömda och ayslsökande specificeras särskilt från år 2018.

PRODUKTIONSNYCKELTAL

	2019	2018	2017	19 jmf 18	19 jmf 17	19 jmf 18 %	19 jmf 17 %
Primärvård - vårdval							
Primärvård - vårdval (Offentlig)							
Läkarbesök	165 242	161 207	169 570	4 035	-4 328	3 %	-3 %
Besök jourläkarcentral (Läkare)	16 572	17 427	17 653	-855	-1 081	-5 %	-6 %
Besök annan yrkeskategori	239 856	234 437	232 094	5 419	7 762	2 %	3 %
Antal listad Kronobergare	135 813	135 292	134 859	521	954	0 %	1 %
Primärvård (Privat)							
Läkarbesök	80 297	76 969	78 114	3 328	2 183	4 %	3 %
Besök annan yrkeskategori	110 952	104 569	94 941	6 383	16 011	6 %	17 %
Antal listade Kronobergare	64 319	63 230	61 449	1 089	2 870	2 %	5 %
Digitala besök							
Kostnad	7 162	2 910	1 276	4 252	5 885	146 %	461 %
Besök, Läkare	9 310	4 976	1 773	4 334	7 537	87 %	425 %
Totalt antal besök	14 784	6 087	1 882	8 697	12 902	143 %	686 %
Vårdval hud (Offentlig)							
Läkarbesök	5 341	4 474	4 514	867	827	19 %	18 %
- varav nybesök	2 960	2 303	2 447	657	513	29 %	21 %
Besök annan yrkeskategori	4 542	4 427	4 626	115	-84	3 %	-2 %
Vårdval hud (Privat)							
Läkarbesök	5 815	6 497	6 516	-682	-701	-10 %	-11 %
- varav nybesök	4 358	4 630	4 518	-272	-160	-6 %	-4 %
Besök annan yrkeskategori	1	0	12	1	-11	0 %	-92 %
Somatisk kirurgisk slutenvård							
Vårddagar (utskrivna)	46 286	44 856	45 964	1 430	322	3 %	1 %
Vårdtillfällen (utskrivna)	12 778	12 342	12 259	436	519	3,5 %	4,2 %
Medelvårdtid (utskrivna)	3,6	3,6	3,7	0,0	-0,1	0 %	-3 %
Antal patienter	10 056	9 821	9 762	235	294	2 %	3 %
Antal vårdtillfällen per patient	1,271	1,257	1,256	0,014	0,015	1,1 %	1,2 %
Beläggning i % exkl. neonatal hemsjukvård	86,6 %	88,1 %	88,2 %	-1,5 %	-1,6 %	-2 %	-2 %
Disp. vpl. medelvärde per dag	154,4	148,8	151,0	5,6	3,4	4 %	2 %
Operationer i slutenvård	5 167	5 009	4 488	158	679	3 %	15 %
Förlossningar	2 131	2 097	2 152	34	-21	2 %	-1 %
Somatisk kirurgisk öppenvård							
Läkarbesök	100 506	99 273	98 501	1 233	2 005	1 %	2 %
- varav akutmottagningarna	26 644	26 456	24 866	188	1 778	1 %	7 %

	2019	2018	2017	19 jmf 18	19 jmf 17	19 jmf 18 %	19 jmf 17 %
- varav akut/oplanerade besök	8 401	8 884	9 557	-483	-1 156	-5 %	-12 %
- varav planerade återbesök	43 077	42 563	42 078	514	999	1 %	2 %
- varav planerade nybesök	22 384	21 370	22 000	1 014	384	5 %	2 %
Sjukvårdande behandling/besök annan yrkeskategori	112 747	105 532	101 778	7 215	10 969	7 %	11 %
Besök i dagsjukvård	20 445	19 432	18 487	1 013	1 958	5 %	11 %
- varav dagkirurgi	13 364	12 553	11 840	811	1 524	6 %	13 %
- varav dagendoskopier	5 326	5 396	5 276	-70	50	-1 %	1 %
Somatisk medicinsk slutenvård							
Vårddagar (utskrivna)	53 162	52 172	54 346	990	-1 184	2 %	-2 %
Vårdtillfällen (utskrivna)	11 673	11 717	11 304	-44	369	0 %	3 %
Medelvårdtid (utskrivna)	4,6	4,5	4,8	0,1	-0,2	2 %	-4 %
Antal patienter	7 788	7 748	7 662	40	126	1 %	2 %
Antal vårdtillfällen per patient	1,499	1,512	1,475	-0,013	0,024	-1 %	2 %
Beläggning i % exkl. neonatal hemsjukvård	93,9 %	94,3 %	96,7 %	-0,4 %	-2,8 %	0 %	-3 %
Disponibla vårdplatser, medelvärde per dag	154,9	150,0	152,9	4,9	2,0	3 %	1 %
Somatisk medicinsk öppenvård							
Läkarbesök	68 098	63 942	64 561	4 156	3 537	6 %	5 %
- varav akutmottagningarna	27 131	27 332	26 909	-201	222	-1 %	1 %
- vara akut/oplanerade besök	868	739	751	129	117	17 %	16 %
- varav planerade återbesök	28 766	25 772	26 483	2 994	2 283	12 %	9 %
- varav planerade nybesök	11 333	10 099	10 418	1 234	915	12 %	9 %
Sjuk. beh. besök annan yrkeskat.	44 008	41 904	38 839	2 104	5 169	5 %	13 %
Besök i dagsjukvård	40 589	42 504	41 074	-1 915	-485	-5 %	-1 %
- varav dagmedicin	29 271	30 981	29 970	-1 710	-699	-6 %	-2 %
- därav dialyser	9 366	9 391	9 168	-25	198	0 %	2 %
- varav dagendoskopier	1 866	2 059	1 864	-193	2	-9 %	0 %
Beläggning somatisk slutenvård							
Tot. beläggn. i % exkl. neonatal hemsjukvård	90,3 %	91,2 %	92,5 %	-0,9 %	-2,2 %	-1 %	-2 %
Tot. disp. vpl. medelvärde per dag	309,3	298,8	303,9	10,5	5,4	4 %	2 %
Rehab/habiliterings - verksamhet							
Vårdtid i dagar (utskrivna)	4 321	4 339	4 560	-18	-239	0 %	-5 %
Vårdtillfällen (utskrivna)	168	136	143	32	25	24 %	17 %
Medelvårdtid (utskrivna)	25,7	31,9	31,9	-6,2	-6,2	-19 %	-19 %
Beläggning i %	66,1 %	67,5 %	58,6 %	-1,4 %	7,5 %	-2 %	13 %

	2019	2018	2017	19 jmf 18	19 jmf 17	19 jmf 18 %	19 jmf 17 %
Läkarbesök	2 489	2 452	2 388	37	101	2 %	4 %
Sjukvårdande behandling/besök annan yrkeskategori	28 083	31 304	30 493	-3 221	-2 410	-10 %	-8 %
Dagmedicin	2 398	2 768	2 850	-370	-452	-13 %	-16 %
Sjukvårds-rådgivning							
Besvarade samtal	105 081	109 293	104 973	-4 212	108	-4 %	0 %
Ambulansverksamhet							
Ambulansuppdrag totalt	23 987	22 285	22 135	1 702	1 852	8 %	8 %
Mobila läkare							
Mobila läkare totalt	333	519	258	-186	75	-36 %	29 %
- varav mobila läkare västra	265	296	258	-31	7	-10 %	3 %
- varav mobila läkare Växjö	68	223	0	-155	68	-70 %	0 %
Psykiatri							
Vårdtid i dagar (utskrivna)	15 279	16 165	14 858	-886	421	-5 %	3 %
Vårtillfällen (utskrivna)	1 746	1 741	1 500	5	246	0 %	16 %
Medelvårdtid (utskrivna)	8,8	9,3	9,9	-0,5	-1,1	-5 %	-11 %
Beläggning i %	69,9 %	70,9 %	70,9 %	-1,0 %	-1,0 %	-1 %	-1 %
Disponibla vårdplatser	52,0	51,7	52,0	0,3	0,0	1 %	0 %
Läkarbesök	13 541	12 935	12 939	606	602	5 %	5 %
- vara akuta	2 904	2 833	2 663	71	241	3 %	9 %
Sjuk. beh. besök annan yrkeskat.	52 031	50 349	52 554	1 682	-523	3 %	-1 %
Rättspsykiatri							
Vårddagar, belagda inkl. permissioner	45 830	45 053	43 788	777	2 042	2 %	5 %
Beläggning i % inkl permissioner	103,8 %	102,0 %	101,7 %	1,8 %	2,1 %	2 %	2 %
Disponibla vårdplatser	121,0	121,0	118,0	0	3	0 %	3 %
Tandvård							
Antal friskvårdsavtal	12 815	12 762	12 672	53	143	0 %	1 %
Patienttid/totalt arbetad tid i %	71	70	68	1	3	1 %	4 %
Antal behandlade patienter	67 824	67 868	66 780	-44	1 044	0 %	2 %
Total patienttid, timmar	123 452	122 932	115 997	520	7 455	0 %	6 %
Medicinsk service							
Röntgen-undersökningar	106 504	105 327	104 013	1 177	2 491	1 %	2 %
- vara mammografier	20 160	20 751	28 026	-591	-7 866	-3 %	-28 %
Kliniska fysiologiska analyser	14 916	14 258	14 371	658	545	5 %	4 %
Kliniska kemiska analyser	4 335 365	4 549 646	4 473 613	-214 281	-138 248	-5 %	-3 %
Transf.medicin, serologiska analyser	37 089	36 428	35 769	661	1 320	2 %	4 %
Mikrobiologiska analyser	304 279	293 857	287 395	10 422	16 884	4 %	6 %

	2019	2018	2017	19 jmf 18	19 jmf 17	19 jmf 18 %	19 jmf 17 %
Patologi/cytologi, analyser/remisser	35 139	32 329	29 821	2 810	5 318	9 %	18 %
Privat vårdgivare							
Besök, läkare med vårdavtal	6 521	7 110	7 008	-589	-487	-8 %	-7 %
Besök, läkare med ersättn. enl lag	13 162	13 504	14 434	-342	-1 272	-3 %	-9 %
Delegerade besök till sjuksköterska	3 054	2 826	4 238	228	-1 184	8 %	-28 %
Besök sjukgymnastik, vårdval	2 380	1 781	4 904	599	-2 524	34 %	-51 %
Besök sjukgymn. ersättn. enl. lag	32 316	32 357	32 582	-41	-266	0 %	-1 %
Besök naprapat	1 503	1 552	1 709	-49	-206	-3 %	-12 %
Besök psykoterapeut	231	267	1 260	-36	-1 029	-13 %	-82 %

Primärvård och rehabilitering

Primärvården redovisar en ökning av läkarbesöken med 7 400 besök. Orsaker till detta är bl.a. att distanskontakter telefon/video har ökat under 2019 och att nyttjande av hyrpersonal fortfarande är oförändrat högt. För besök till annan vårdgivare inom primärvård redovisas en ökning med 11 800 besök, vilket bl.a. hänförs till arbetet med RAK (Rätt Använd Kompetens). Ökningen i besök hos övriga yrkeskategorier ligger till största del på undersköterskor, medan en minskning av antalet sjuksköterskebesök kan iakttas. Minskning redovisas för besvarade samtal på 1177 Vårdguiden med 4 % eller 4 200 samtal. Köpt digital vård fortsätter att öka från 5 988 besök 2018 till 12 788 besök fram till och med december 2019, dvs. en ökning med 6 800 besök, varav läkarbesöken ökar med 3 075 besök jmf med 2018. Kostnaderna på totalen ökar med 117,5 %, motsvarande 3,3 mnkr. För rehabiliteringsverksamheterna redovisas en marginell produktionsminskning, största minskningen uppvisar besök hos annan yrkeskategori.

Vårdval hud

Antalet läkarbesök har minskat för vårdval hud (privat) med nästan 11 % samtidigt som den offentliga delen har ökat med nästan 20 %. Totalt har vårdval hud ökat med 185 besök jmf med förra året och uppgår till nästan 11 200 besök. Antalet besök till annan vårdgivare har minskat något (160).

Ambulansverksamhet

Prioritetsgrupp 1 (akuta uttryckningar) fortsätter att öka. Under 2019 har prio 1 -larmen ökat med 15,4% vilket motsvarar 1 155 fler larm. I prioritetsgrupperna 2-4 och lättvårdsuppdragen är larmen mer eller mindre oförändrade. Utomlansuppdragen ökar med 173 stycken. Sammantaget en ökning av totalt antal ambulansuppdrag med nästan 8 %. En orsak kan tillskrivas SOS riktlinjer med dubbellarm på vissa larm, men även SOS benägenhet att larma ut som prio 1 och medborgarnas benägenhet att ringa SOS etc.

Somatisk vård

Öppen somatisk medicinsk vård

För somatisk medicinsk öppenvård redovisas en ökning på ca 4 200 besök av antal läkarbesök jämfört med 2018 en 6,5 % ökning och besök hos annan yrkeskategori ökar med 2 100 besök, en 5 % ökning. Dagsjukvårdsbesöken minskar med 1 900 besök. Planerade nybesök till läkare ökar med 1 200 besök motsvarande 12 %, vilket även planerade återbesök läkarbesök gör. Inom dagsjukvården redovisas i stort produktionsminskningar.

Öppen somatisk kirurgisk vård

För somatisk kirurgisk öppenvård redovisas en ökning på 1 200 läkarbesök jämfört med 2018 medan besök hos annan yrkeskategori ökar med 7 200 besök, en 7 % ökning. Dagsjukvårdsbesöken ökar med 1 000 besök. Planerade nybesök till läkare ökar med nästan 1 000 besök motsvarande ca 5 % och även planerade återbesök till läkare ökar med ca 1 %. Inom dagsjukvården redovisas i stort oförändrad produktion, på totalen en ökning på 1 000 besök, vilket till del förklaras av en fortsatt övergång till öppna vårdformer.

Sluten somatisk medicinsk vård

Vårdtiden i dagar har ökat med nästan 990 dagar medan vårdtillfällena minskar med 0,4 % och sammantaget ger detta en liten ökning av medelvårdtiden med 2.2 %. Till följd av bemanningssvårigheter har antalet disponibla vårdplatser minskat de senaste åren, men ökar nu med 5 platser jämfört med 2018. Beläggningen har minskat marginellt och slutar på 93,9 %.

Sluten somatisk kirurgisk vård

Vårdtiden i dagar ökar med 5,5 % och antalet vårdtillfällen ökar med 300 vårdtillfällen, samtidigt har man en oförändrad medelvårdtid. Den slutna somatiska kirurgiska vården visar en ökning av antalet förlossningar, (5 %). Operationer i sluten vård har ökat med 3,3 %. Till följd av bemanningssvårigheter har antalet disponibla vårdplatser minskat de senaste åren, men ökar nu med 8 platser jämfört med 2018. Beläggningen har minskat något, från 89,7 till 87,7 %.

Sluten somatisk vård

Antalet redovisade överbeläggningar uppgår 2019 i genomsnitt till 2,2 per 100 vårdplatser för den somatiska slutenvården. Motsvarande siffra 2018 var 2,3. Den totala beläggningen i % minskar med 1,6 % samtidigt som antal disponibla vårdplatser ökar med 3,8 %.

Psykiatri

Medelvårdtiden minskar för psykiatrins patienter med 5 %. Under perioden minskar vårdtid i dagar med 5,5 % och beläggningen med 1 %. Genomsnittligt antal överbeläggningar per 100 vårdplatser ökar marginellt från 0,2 till 0,3 2019. Den psykiatriska öppenvården redovisar en ökning av läkarbesök, både med akuta och framförallt på planerade nybesök. Även dagsjukvårdsbesöken och besök hos annan vårdgivare ökar. Gruppbesöken har ökat med 18 %.

Rättspsykiatri

Räknat utifrån antalet inskrivna patienter har rättspsykiatrins beläggningsgrad ökat med 1,8 %

till 103,8 %. Antal vård dagar uppgår till 45 830, en ökning med 777 stycken.

Folktandvård

Inom tandvården har den totala patienttiden ökat med 0,4 % eller 520 timmar medan antal behandlade patienter har minskat med 0,1 %. Patienttiden i relation till totalt arbetad tid har ökat med 1,4 %. Antal frisktandvårdsavtal har ökat med ett 50-tal. Många akuta patienter och svårighet att hinna med revisionspatienter är en orsak till att man inte tecknar så många nya avtal.

Medicinsk service

Inom röntgen ökar produktionen med ca 1 200 undersökningar, motsvarande 1,1 %. Undersökningar som hänförs till mammografin minskar med knappt 3%. Produktionen av analyser ökar inom mikrobiologiska analyser (+3,5 %), klinisk patologi-cytologi (+8,7 %), Transfusionsmedicin – serologiska analyser (+ 1,8 %), klinisk fysiologi (4,6 %) medan antalet analyser minskar hos klinisk kemi (-4,7 % motsvarande -214 000 analyser),

Privata vårdgivare

De redovisade besöken till läkare med vårdavtal minskar med 8 % och antalet besök till privata läkare med ersättning enligt lag minskar med 2,5 %. Delegerade besök till sjuksköterska ökar med 200 besök. Besök till sjukgymnaster med vårdavtal minskar med 3 100 eller 33 %. Besök till psykoterapeuter och besök till sjukgymnaster med ersättning enligt lag minskar också.